Torsdagen 26 Mars 2026

Aslan Akbas (S)

Lite tystnad. Klockan är faktiskt 15.00. Varsågoda och sätt er och glöm inte att logga in. Jag börjar med att hälsa er välkomna till dagens fullmäktigemöte. Jag vill särskilt hälsa alla våra besökare som vi har här uppe på läktaren och följa dagens fullmäktigedebatt. Hörs det dåligt? Är det bättre nu? Nej. Ja, det här ljudet. Det har varit en fråga i varje fullmäktige. Ja, men jag väntar på att det ska justeras. Jag pratar så högt jag kan. Nej, det blir inte bra. Hörs det bättre nu? Nej. Jag är nej. Nej. Det är inte mycket jag kan göra åt det utan jag får hjälp av teknikern och städa ljudet.
Då gör vi ett försök till. Är det bättre nu? Ja. Då börjar vi om. Vi börjar med att hälsa er välkomna till dagens fullmäktigemöte. Vi vill passa på att hälsa särskilt våra åhörare som vi har på läktaren till att följa dagens fullmäktigemöte. Och även alla som följer oss via närradio och webb-tv. Med det sagt förklarar jag mötet öppnat.

1. Bestämmande av tid för justering av protokollet

Aslan Akbas (S)

Ärende nummer 1, bestämmande av tid för justering av protokollet. Justering av protokollet från dagens sammanträde sker torsdagen den 9 april 2026 klockan 14 på Stadshuset, Gustav Adolfs torg 1. Kan vi besluta enligt förslaget? Ja.

2. Frågestund

Aslan Akbas (S)

Ärende nummer två. Det är frågestund och under förutsättning att frågor inkommit. Till dagens frågestund har det inkommit åtta frågor. Dessa återfinns i appen. Enligt fullmäktiges arbetsordning beslutar fullmäktige om en fråga får ställas utan föregående debatt. När en fråga behandlas får bara frågeställaren och svarande kommunalråd delta i överläggningen. Får frågorna ställas? Och då lämnar jag ordet till Eva Flyborg, som har en fråga till kommunstyrelsens ordförande Jonas Attenius. Varsågod Eva och begär ordet. Ska begära ordet också.

Eva Flyborg (L)

Tack så mycket herr ordförande. Ja, jag ska ställa en fråga till Jonas Attenius om könsstympning. För ungefär en månad sedan kunde vi läsa i GP som pekade på ett obekvämt faktum. Trots att könsstympning är förbjudet i Sverige så fortsätter samhället att svika utsatta flickor. Länsstyrelsen i Östergötland har utarbetat tre huvudscenarier som bedömer hur många som redan är eller riskerar att bli könsstympade i Sverige idag. Spannet varierar mellan 50 000 och över 100 000 kvinnor. En ofattbart stor siffra. Sverige fortsätter att svika små flickor. Ändå brister det i förebyggande arbetet. Nyligen kom uppgifter från Västerås där 87 flickor i skolåldern under de senaste två åren uppgett att de är könsstympade och mörkertalet bedöms som stort. Vilket visar hur vanligt och dolt problemet kan vara även i Göteborg. Enbart vissa klasser var dessutom tillfrågade. Skola, socialtjänst och vård saknar ofta tillräcklig kunskap, tydliga rutiner och mandat att agera i tid. Lagarna finns men skyddet fungerar ju inte i praktiken. Mot den här bakgrunden så vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Jonas Attenius (S), är du beredd att vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att våra verksamheter faktiskt identifierar risk i tid och ingriper så att inga flickor faller mellan stolarna? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Eva! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktige med ordet. Tack för frågan Eva. Det här är ju ett angeläget, det är ett viktigt och ärligt talat rent ut sagt fruktansvärt ämne. Och precis som du skriver i avslutningen här så är det klart

att inga flickor ska könsstympas. Ingen ska falla mellan stolarna. Det är oerhört, oerhört viktigt. 2021 så gav den dåvarande regeringen ett uppdrag till Jämställdhetsombudsmannen, jämställdhetsmyndigheten om att införa en nationell samordning mot könsstympning. Där ingår en rad statliga myndigheter men också representanter från landets elevhälsa som också då blir en viktig kommunal part på hemmaplan hos oss. Och det här arbetet, det har fortsatt den senaste mandatperioden och det kanske inte varje dag jag gör det i talarstolen här. Men det gläder mig att nuvarande regering men också tidigare regering Vi har prioriterat insatser mot hedersförtryck, mot hedersvåld och mot könsstympning. Det är bra men det är också tyvärr får vi säga nödvändigt att fortsätta det arbetet. Vi ska naturligtvis och vi behöver också stötta det arbetet och vi har själva ett stort ansvar i det. Det görs mycket, inte minst inom utbildningsförvaltningarna och jag vet att fler initiativ är på gång även i år här att sjösättas. Så egentligen mitt svar till dig Eva det är ju ett tydligt. Ja på din fråga. Vi kommer. Vi vidtar åtgärder men vi kommer också fortsatt behöva vidta åtgärder. Både själva men också inom ramen för statens arbete. Så att just inga flickor ska falla mellan stolarna.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas. Då lämnar jag ordet till Eva Flyborg för en replik. Varsågod Eva!

Eva Flyborg (L)

Tack herr ordförande och tack Jonas för det svaret. Ett rakt ja. Det är bra. Det är bra att vi också gemensamt kan. kan erkänna att den regering vi har nu faktiskt jobbar hårt med den här frågan. Vi kommer också ha en hearing den 6 maj bland annat med Jämställdhetsmyndighetens generaldirektör och polisen just om hedersrelaterat våld, könsstympningar och så vidare. Problemet är att de här sakerna finns reglerade i svensk lag. Det är alla överens om. Det är bara det att det följs inte. Så vad ska vi göra? Jag tror att allt det här förstås är grundat i normer, hederskodex, olika saker. Det kan vara religion, det kan vara kultur, det kan vara olika saker. Vi vet inte. Och det är klart att det är mycket svårare att angripa, men jag tror det är där vi måste börja. Jag personligen, och inte mitt parti, men jag personligen har arbetat för att inte till exempel ha slöja ifrån dagis upp till nionde klass till exempel. Därför att slöjan är ett tvångsmedel. Barn ska inte bära.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S) för en replik. Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Jag tänker det här kopplat till könsstympning som du var inne på här. Jag tror ändå det finns vissa frågor vi är överens om skulle jag säga. Det här är en sådan fråga. Jag tycker det visar på det Eva också när vi står här nu. Att vi är överens om att det är nolltolerans som gäller. Och vi behöver hjälpas åt i den. Vi behöver de olika nämnderna där man kommer i kontakt med frågan på ett annat sätt. ett annat sätt inom skolan, inom socialförvaltningar och så vidare jobba tillsammans i de frågorna. Och min bild är väl att vi inte har olika uppfattningar här. Det är nolltolerans som gäller. Så att jag tycker det bevisar din fråga också, att det här tar jag på största allvar. Det tar du på största allvar. Och vi tar det tillsammans på största allvar i den här församlingen.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas. Du har lämnat ordet till Eva Flyborg för allra sista replik. Varsågod.

Eva Flyborg (L)

Tack herr ordförande. Nej men jag är nöjd med det och tror på dig Jonas att du verkligen vill detta. Och vi skulle. kunna ta i hand på det här och nu, att vi gemensamt, alla partier över alla partigränser, jobbar hårt med frågan framöver. Inte obstruerar eller motsätter oss eller gör något annat eller relativiserar eller vad det nu kan vara. En flicka som omskärs är en flicka för mycket. Och barn ska inte bära vuxnas heder. Punkt. Absolut. Tack.

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Eva Flyborg och kommunstyrelsens ordförande Jonas Attenius (S) och går över till fråga nummer två som är ställd av Jessica Blixt (D) . D till kommunalrådet Blerta Hoti Singh. Varsågod Jessica! Och då får vi gärna begära ordet. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket. Till ansvarigt kommunalråd och ordförande i förskolenämnden Blerta Hoti Singh. I Göteborgs kommunala förskolor går omkring 24 000 barn och cirka 7 000 personer arbetar i verksamheten. Under de senaste fyra åren har endast omkring 1 500 medarbetare genomgått utbildning i att anmäla oron till socialtjänsten. Samtidigt gör förskolorna i Göteborg bara cirka 300 orosanmälningar per år. Vilket är väldigt, väldigt lågt jämfört både med riket och andra storstäder. Detta trots att förskolan dagligen möter barn i mycket utsatt ålder och har en lagstadgad skyldighet att anmäla oro vid minsta misstanke. För att kunna fullgöra denna skyldighet krävs kunskap och trygghet i hur och när en anmälan ska göras. Detta väcker allvarliga frågor om huruvida barn far illa faktiskt uppmärksammas i tid. Mot den här bakgrunden så vill jag fråga dig. Anser du, Blerta Hoti Singh, att orosanmälningar sker i tillräcklig omfattning inom Göteborg? Tack Jessica.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Blerta Hoti Singh. Varsågod.

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande och tack Jessica Blixt (D) för att du belyser ett så viktigt och allvarligt problem i samhället, men också de brister som finns i den kommunala förskolan här i Göteborg. Mitt svar till dig och till allmänheten som vill veta är tydligt. Nej, jag anser inte att orosanmälan. anmälningarna inom förskolan sker i den omfattning som de skulle behöva ske. Därför är det så viktigt att vi satsar mer på kompetenshöjande insatser, inte bara hos rektorer, men också hos pedagoger så att fler vågar anmäla. För precis som du säger så enligt socialtjänsten så har alla som jobbar inom förskola och skola en plikt att faktiskt anmäla. Och det behöver inte vara att man har bevis. på att det förekommer våld mot barn eller annan problematik, utan det räcker med minsta misstanke, så ska varenda barnskötare och förskollärare veta om att en orosanmälan kan bli av. Så det är någonting vi arbetar för. Men anmälningsplikten är känd, framför allt bland rektorer. Den ingår i deras obligatoriska utbildningar, men det måste klargöras. Den tas upp i introduktioner av nyanställd personal som jobbar i barngrupp och lyfts återkommande i det dagliga arbetet på arbetsplatsträffar och inom barnhälsan. Det finns STAD i form av krispärmar och etablerade barnhälsonätverk där både förskola, socialtjänst och hälso och sjukvård samverkar. Det här är styrkor. Det finns tydliga rutiner. Det är inte det som är problemet. Men vi måste fortsätta utbilda fler, framför allt de som jobbar i barngrupp, att veta vad som gäller och vart man ska vända sig för att öka andelen orosanmälningar. För de måste bli större. Tidigare insatser för att fånga upp barn som far illa måste bli av.

Aslan Akbas (S)

Tack Blerta. Jessica, vill du ha en replik? Ja, det får du. Varsågod.

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket Blerta. Det är ju bra då att du säger. Att du inte tycker att det här är tillräckligt, vi är överens om det, men det kvarstår även fakta att vi gör 300 anmälningar varje år på 24 000 barn. Det är verkligheten i Göteborgs förskolor. Det är det som du Blerta ansvarar för. I Stockholm har man reagerat kraftigt. på att man ligger så lågt som 5 % av alla anmälningar, att de kommer från förskolan. Och i Göteborg så ligger vi på 1,4 %. Hur förklarar du egentligen detta? Alltså att Göteborg ligger så lågt, för det här vet vi ju om. Så här kan ni inte fortsätta Blerta. Det är ditt ansvar.

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica! Då lämnar jag ordet till Blerta kontra replik.

Blerta Hoti Singh (S)

Tack så mycket. Jag delar samma problembild som du gör Jessica. Jag tycker att det här är ett allvarligt problem. Det är mot bakgrund av detta som vi inom det rödgröna styret satsat på sociala förskoleteam. Det är mot bakgrund av detta som vi i vår genomförandeplan skriver att det är viktigt att det måste finnas en tydligare samverkan mellan förskolenämnden, socialtjänsten och alla andra berörda nämnder kopplat till tidigare insatser och att vi behöver kvalitetssäkra förvaltningens arbete med orosanmälningar. Det är en tydlig politisk inriktning,

och där vi också satsar på att höja kompetensen. Vi anställer andelen fler förskollärare och barnskötare. Andelen outbildad personal har minskat under vår mandatperiod med över 18 %. Detta kommer leda till att vi får mer kompetenser i barngrupp för att fånga upp när barnen.

Aslan Akbas (S)

Tack Blerta! Jessica, vill du ha andra och sista replik?

Jessica Blixt (D)

Det är spännande det här Blerta, du pratar så mycket om sociala förskoleteam då Demokraterna var det parti som verkligen låg på och drev igenom det här. Det skulle ju redan vara på plats i början av den här mandatperioden. Det har du haft ansvar för. Det har funnits pengar hela vägen och vi har fortfarande inte dem på plats. Det är ju en jättebrist. Så vi har inte kommit så långt just där. Men det kvarstår ju ändå att under den här mandatperioden så har bara 1500 av 7500 personal genomgått den här utbildningen. Varför har du då inte redan säkerställt att all personal har det? den kunskap som krävs för att upptäcka och agera när barn far illa. För varje dag som går är en dag för mycket. För varje barn som inte uppmärksammas är ett barn för mycket.

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica! Då lämnar jag ordet till Blerta ut i sin andra sista replik. Varsågod!

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande! Över hälften av de sociala förskoleteam som vi i den här budgeten har avsatt öronmärkta Det pågår ett rekryteringsarbete för att hitta rätt lämpliga socionomer som ska hjälpa förskolorna med att genomföra tidiga insatser när barn far illa och öka andelen orosanmälningar genom att kompetens höja personalen. Vi har både grundutbildningar, vi har pågående fördjupade utbildningar för både pedagoger, barnhälsoteam och rektorer på plats. Arbetet pågår i full fart. Självklart behöver vi göra mer. Inget barn ska falla mellan stolarna när det riskerar att fara illa. Det är någonting som vi tycker lika om, och arbetet fortsätter. Tack.

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Jessica Blixt (D) och Blerta Hoti Singh för det. Fråga nummer tre. Jag tänkte att ni som ställer frågor också ska svara, ta med er Ipadarna. Det blir lättare att begära ordet, lättare att begära replik. Och det sparar vi lite tid också. Då är det fråga nummer 3 som är ställd av Agneta Kjaerbeck (SD) till kommunalråd Viktoria Tryggvadottir Rolka. Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet herr ordförande! En nationell genomgång från Suicide Zero visar att Göteborg rankas som en av de absolut sämsta kommunerna i Sverige när det gäller suicidpreventivt arbete. Detta trots att kommunen dagligen möter människor i riskzon i skolan, i socialtjänst och i äldreomsorgen. Vi har tillsammans med oppositionen flera gånger föreslagit konkreta åtgärder som en obligatorisk och kvalitetssäkrad utbildning i suicid. suicidprevention för berörd personal, en samordnande referensgrupp mellan stad, region och samhälle samt en aktiv informationsinsats kopplad till den suicidpreventiva dagen. Men ni, de rödgröna, har gång på gång valt att säga nej och rösta ned de här skarpa förslagen för att lite senare själv återkomma med mer urvattnade initiativ. Under tiden fortsätter Göteborg att halka efter och människor i akut utsatthet riskerar att inte få rätt stöd i tid. Därför vill jag fråga dig, Viktoria, anser du att Göteborgs nuvarande nivå på suicidpreventivt arbete är tillräcklig? Tack Agneta!

Aslan Akbas (S)

Tack så mycket, fullmäktige, ordförande! – Viktoria, får jag begära ordet? – Förlåt, ordet var det där? – Varsågod.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket. Och tack så mycket för frågan, Agneta. Varje år begås ungefär 1 500 självmord i Sverige. Bakom varje självmordsförsök, som är ännu fler, är det en personlig katastrof och suicid är faktiskt en av de vanligaste dödsorsakerna. i det här landet. Om vi tittar på insatser som vi gör i andra fall, när det kommer till för tidig död hos bland annat unga, så är arbetet med suicid väldigt bristfälligt. Jag är den första att ställa upp på det. Mot bakgrund av det så är svaret på din fråga nej. Jag tycker absolut inte att vi gör tillräckligt. Men för att vi är överens om sakfrågan så betyder inte det att vi är överens om att det är det som ni har efterfrågat som faktiskt är det som kommer göra skillnad ute i verksamheterna och i verkligheten. Vi har som rödgrön ledning här i stan hittat och identifierat en mängd luckor som vi ser att här specifikt hade vi behövt göra mer.
Det har handlat om att vi ska tillse att socialtjänsten gör fler, bättre och träffsäkra öppenvårdsinsatser. När till exempel folk får negativt besked på sitt försörjningsstöd, det är en jättevanlig orsak till att man till slut tappar. Vi har också sett till att människor som arbetar på skuld och rådgivningen inom staden har bättre kunskap om suicid och har en direkt koppling till psykiatrin. Vi har också sett till att vi har identifierat vilka riskgrupper som finns. Där vet vi att det är äldre män som är kraftigt överrepresenterade. Hur når vi dem exempelvis? Sen har vi tillsett att fler har genomgått utbildning. Men jag tror att vi behöver genomgå ännu fler utbildningar. Precis som frågan innan här om behovet av att veta när och hur och var man ska anmäla till socialtjänsten. Den första frågan kring könsstympningen hos unga flickor. Det är så många relevanta frågor där vi som samhälle behöver bli bättre på att identifiera och uppmärksamma. Tack.

Aslan Akbas (S)

Ja. Agneta, vill du ha replik? Det vill jag jättegärna ha.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet. Ja, men då undrar jag, är det någonting som har. hindrat att ni hade fört igenom vårt förslag och samtidigt gjort de här insatserna? Förstår inte du att det fördröjer införandet av nödvändiga åtgärder? Tack så mycket! Förlåt, jag ska bara avsluta det resonemanget som jag drog över tiden med. Det är så otroligt mycket relevanta insatser som behöver göras. Vi hade behövt utbilda vår personal och alla som har med människor att göra i den här staden. i jättemycket fruktansvärda företeelser. Jag tror att det enkla svaret är att vi inte mäktar med, vi hinner inte. Vi ska fortsätta, vi ska kämpa. Vi ska kämpa för att fler ska bli duktigare på att tidigt anmäla. Vi ska hitta alla de där flickorna som utsätts för det fruktansvärda med könsstympning. Vi ska kunna förhindra självmord i ett tidigare skede. Men vi kommer att få göra det successivt och gradvis. Och nej, svaret på din fråga är nej. Det finns ingenting som Sverigedemokraterna kan göra för att vi aktivt ska samarbeta eller stötta era förslag. Om den här sidan är intresserad av att samarbeta med oss och ha goda och kloka idéer, så gör de sig själva en tjänst och inte samarbetar med er. Därför att vi har en princip, och den är bergfast till skillnad från andra partier i den här församlingen. Vi kommer och ska inte samarbeta med Sverigedemokraterna. Tack. Tack för allt det svamlandet där! Det är ju precis så att det är hela den här sidan som har lagt det här förslaget i princip, utom Centern där borta. Om vi hade satt i gång med det så hade vi kunnat göra alla de här sakerna parallellt. Men där sitter ni och förhalar. Människor dör på grund av dina principer. Så jag undrar bara, är du beredd att omgående säkerställa en obligatorisk utbildning som du pratar om, som vi hade i vårt förslag? Är du beredd att sätta i gång det omgående för berörd personal? Ja eller nej?

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Viktoria Tryggvadottir Rolka. Sista ordet. Varsågod!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag är absolut beredd att ompröva mängder med ställningstaganden som vi har gjort i den här församlingen. Däremot så tror jag inte att vi är där att vi kan se till så att varenda anställd i Göteborgs Stad, 50 000 personer, kan sätta i gång den här utbildningsinsatsen. Däremot så ska vi se till att de grupper som vi har identifierat som riskgrupper och de människor som möter dem absolut ska ha bättre kunskap och vara mycket bättre rustade för att möta det här fruktansvärda bekymret. Och sen mitt svamlande som du nämner. Jag skulle vilja hävda att det absolut viktigaste för att förhindra självmord är ett rättvist samhälle där människor mår bra, där man har ett arbete, där man kan få en bostad som är jämlik och som är trygg. Det skulle jag vilja se. Jag vill hävda att ditt parti och mängder av partier på den andra sidan har varit högst bidragande till att fattigdomen har ökat och olyckan hos människor har ökat. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Viktoria! Då tackar vi Agneta Kjaerbeck och Viktoria Tryggvadottir Rolka och går över till fråga nummer fyra som är ställd av Axel Josefson (M) till kommunstyrelsens ordförande, Jonas Attenius (S). Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det! Ordförande, fullmäktige, göteborgare! Fråga till kommunstyrelsens ordförande. Låneskulden har skenat i väg under ert styre. Den har bara under 2025 ökat med 5,7 miljarder och totalt 16 miljarder under din ledning. 2025 uppgår soliditeten till 26 procent. Det är bara 1 procent över det soliditetsmål. som SLK har rekommenderat. Du har under denna period vägrat att prioritera bland investeringar och du har också vägrat att sälja av icke-strategiska tillgångar för att kunna finansiera nödvändiga investeringar. Med denna politik återstår bara att höja skatten för hårt arbetande göteborgare. Då är min fråga – kommer du vidta åtgärder för att minska låneskulden?

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för frågan Axel, fullmäktigeledamöter. Du har ju rätt i det Axel, att vi ligger över soliditetsmålet. Det är ju bra, tänker jag. Tittar man på kreditvärderingsinstitutet så bekräftade de nyligen vår starka kreditvärdighet. Och ja, skulder ökar i en växande stad. Det är ju ett angenämt problem. Det ökar nominellt fler än Stockholm. Göteborg är den populäraste staden i Sverige. att flytta till. Så det är en positiv effekt. Men det är också en effekt och en trend i övervältring av kostnader från den här regeringen, att vältra över på kommuner. Och då menar jag kopplat till investeringar, Axel. Och ja, vi var överens om Göteborg och Borås, absolut. Men vi tog ju en miljard kronor från den här kammaren och skickade in i det projektet. Det är ju egentligen ett statligt ansvar. Sådant ser vi alltmer av, och det är inte bra. Majoriteten av de lokala lånen, De finns framför allt i våra va-system och i allmännyttan, och de ligger utanför skattekollektivet. Av kommunens skulder om 12,5 miljarder ligger hela 8,5 miljarder inom taxikollektivet. Runt hälften av lånen i bolagen ligger i allmännyttan. Därefter kommer kommersiella investeringar i exempelvis Göteborgs hamn och Göteborgs Energi. Det är klart att vi måste prioritera. Vi måste bevaka egenfinansieringsgraden, det måste alla göra i den här kammaren oaktat vilket parti. Men litegrann som i din fråga här Axel, du har ju två exempel. Det ena är ju att sälja ut göteborgarnas egendomar. Det vill du göra för att finansiera vattenledningar och gårdsupprustning och kommersiellt lönsamma investeringar. Du får gärna förtydliga vad det är du vill sälja och varför du vill sälja det.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Då lämnar jag ordet till Axel Josefson för en replik. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige! Jonas, det är lite tråkigt att du inte vill svara på frågan om du kommer att vidta några åtgärder. Det är en ganska enkel fråga. Det är ett ja eller ett nej. Nu är det inte jag som hittar på den här oron utan det här är en oro som SLK har skrivit i våra budgetförutsättningar under de senaste åren. Att den accelererande skuldutvecklingen är och kommer att bli ett problem. Den kanske inte drabbar dig och mig. Men de kommer absolut att drabba framtida göteborgare. Och att då stå och svamla om regeringen och skylla på den och lite sådana saker. Det är inte riktigt att ta ansvar. Och det stämmer Jonas. Jag har föreslagit åtgärder. Dels att våga prioritera bland våra investeringar. Gång och cykelbro kanske vi inte behöver göra. Vi kanske inte heller behöver bygga så mycket inom allmännyttan när det finns privata fastighetsägare. Våra avkastningar är ju till och med sämre än ett bankkonto. bankkonto. Det finns sätt att jobba med den här frågan. Men då gäller det också att man tar frågan på allvar och faktiskt börjar jobba och vidta åtgärder. Tyvärr så verkar det som att vänstersidan inte är särskilt intresserad av detta och då drar jag slutsatsen att då kommer ni höja skatten för att kunna lösa det här.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack för det, nu fick vi några exempel. Vi ska inte bygga bostäder var ett exempel i en växande stad. Det är ett intressant exempel. Axel vill spara in på. Vi har tydliga uppdrag i vår budget kopplat till de investerandes nämnder. De ska vara tydliga i sina prioriteringar. De ska även redogöra för hur kommunens investeringar och därmed också kommande kapitaltjänstkostnader kan minska genom prioriteringar, ändrade riktlinjer, minskade kostnader eller ökade intäkter. Så vi har en tydlig riktning framåt. Det är mer än vad ni hade under er tid, Axel, och jag vet att under er tid vid styret. Nästintill fördubblades nettolåneskulden per invånare. Men just detta då att vad man vill sälja av. Du nämner nu någonting. Du säger det själv i frågan. Vad är det för någonting? Är det Naturhistoriska? Är det Stadsteatern eller vad är det någonting för att finansiera VA utbyggnad? Eller för den delen bostäder vill du inte bygga. Det har du sagt nu. Det vill du inte bygga. Så det var ju i och för sig tydligt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Då lämnar jag ordet till Axel Josefson. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Ja, tack för det ordförande! Återigen så vägrar du själv svara på vad du tänker göra. Du står här och anklagar mig och försöker ifrågasätta mina prioriteringar. Till skillnad från dig så vågar jag svara på den frågan. Det gör inte du. Sen när du nämner detta hur under förra perioden vi styrde, ja den här diskussionen om att låneskulden ökade, den känner jag absolut inte igen. Det var helt andra tongångar från vänstersidan och som vi nu haft nytta av att klara det stora kostnadsökningar som eran tidigare socialdemokratiska regering varit skyldiga till. Det har varit en fantastisk förmån för att kunna lösa det här. Men återigen Jonas, vad är dina förslag? Det är inte jag som hittar på att detta är ett problem. Det här är någonting som SLK lyfter i budgetförutsättning för varje år. Du kan väl inte mena att de har fel i detta?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel, då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S), varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Jag tror inte Axel riktigt vill lyssna på vad jag säger. Jag har ganska tydligt redogjort för den här församlingen vad vi vill göra. Väldigt tydligt uppdrag för att komma åt den ökade låneskulden, absolut. Vi kommer att behöva prioritera. Du säger att jag inte svarar på frågan. Det är ju det jag precis har gjort. Men jag tycker det är intressant också att Axel Josefson själv ändå har svarat delvis på frågan hur han ser på det. Vi ska sluta bygga bostäder i den här staden. Det är det vi ska göra. Ska vi låta det privata ta hand om det? Det tycker jag ändå var ett tydligt svar från Axel Josefson just kopplat till vad han vill göra. Men några försäljningar fick vi inte svar på, som han skrev om i sin fråga. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Axel Josefson och Jonas Attenius (S) och går över till fråga nummer fem, som är ställd av Pär Gustafsson till kommunalrådet Marie Brynolfsson. Varsågod Pär!

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige. LSS är en rättighetslag som rör några av de mest grundläggande delarna av en människas liv. Samtidigt visar sammanställningar att kommuner i stor utsträckning överklagar domar där enskilda fått rätt i förvaltningsrätten. Det väcker frågor om balansen mellan kommunens roll som myndighet och den enskildes möjlighet att få sin rätta tillgodosedd.

Aslan Akbas (S)

Tack Pär! Då väntar vi på Marie. Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare och tack Pär för frågan. Nej, jag tycker inte att det är önskvärt att Göteborgs Stad överklagar domar systematiskt i särskilt stor utsträckning. Vi har ju diskuterat det här redan förra kommunfullmäktige. Sen dess har ju Riksrevisionen släppt en rapport, LSS ett kommunalt uppdrag under statens styrning och kontroll nu i mars. I den framkommer att det är vanligt att kommuner ibland drar för långtgående slutsatser av domar från Högsta förvaltningsdomstolen och kammarrätterna. Så jag skulle vilja säga att det största problemet, det är ett stort problem med det här systematiska överklagandet. Men det största problemet är inte antalet överklaganden, utan det är att lagen inte längre uppfyller sitt syfte. Lagen behöver omarbetas. Vi vet det här. Vi har påpekat det här under lång tid att LSS inte fungerar som det var tänkt. Beslut omprövas, stöd dras in trots att behoven inte har förändrats. Det här bekräftas nu av Riksrevisionen. Kommunerna lutar sig väldigt tungt på rättspraxis, vilket får konsekvenser. Lagens intentioner trängs undan av domstolstolkningar. Bedömningar blir mer restriktiva och LSS förskjuts från en rättighetslag till en tolkningsfråga. Anledningen till att det här händer är att lagen är otydlig och svår att tillämpa. Staten ger för svagt stöd och tillsynen är för begränsad. Resultatet blir då att kommunerna måste luta sig mot rättspraxis för att känna att man gör rätt. Då flyttas makten över rättigheterna till domstolarna. Det är den utvecklingen som riskerar att urholka LSS. Det är jättetydligt att regeringen måste se över och förtydliga lagstiftningen. Då är det väldigt bekymmersamt att den ansvariga ministern kallar LSS för en kommunal lagstiftning. lagstiftning och frånsäger sig sitt ansvar. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Varsågod Pär!

Pär Gustafsson (L)

Ordförande! Jag vill tacka kommunalrådet för svaret. För Liberalernas del så vill jag vara tydlig med att det verkligen inte är önskvärt att Göteborgs stad, kommunen är den kommun i Sverige som är värst i klassen och som leder arbetet med att urgröpa LSS. Under 2025 så har vi. Överklagades 27 domar av staden till kammarrätten och två domar i kammarrätten överklagades till högsta förvaltningsdomstolen. Mönstret är extra tydligt här i Göteborg och följer den utveckling som vi har sett under den gångna mandatperioden. Personer med livslånga funktionsnedsättningar som inte har fått sina behov förändrade och inte har möjlighet till rehabilitering blir av med sitt stöd. Vi tycker att det är beklämmande att Göteborg är den kommun i Sverige som går i fronten med att dra in stödet till en av våra mest utsatta grupper.

Aslan Akbas (S)

Tack Pär! Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande och tack Pär! Jag har som sagt ingen annan uppfattning än vad du har. Vi har drivit på den här frågan. Förutom att vi går lite i bräschen för att komma åt det här problemet. Jag tycker verkligen att det är. är ett problem när lagstiftningen är så otydlig och svår att tillämpa och kommun efter kommun lyfter de här problemen att regeringen faktiskt inte bryr sig, för det här urholkar ju hela lagstiftningen. Och det här handlar ju inte bara om antalet överklaganden, utan precis som du var inne på, det blir en urholkning av hela lagstiftningen. Så jag är jätteglad att ni har börjat engagera er i den här frågan, för då kanske vi kan nå framåt. Som sagt, jag sa det sist, du har ju kontakter på Regeringskansliet, så kontakta gärna dem. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Då lämnar jag ordet till Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande! På förra fullmäktige så debatterade vi ju en del i den här frågan och jag lyfte Axel Agnreds fall. Han är en av de många som har blivit av med sitt särskilda boende med särskild service här i Göteborg. Hans behov har ju verkligen inte förändrats. All expertis säger att han är ett par år yngre än mig men att han mentalt är på en femårings nivå. Och där säger Göteborgs Stad att han klarar av att bo i en egen bostad.

Jag hoppas att hans överklagande vinner. Men det är ett sådant fall som Göteborg brukar pröva och överklaga vidare. Och jag tycker att det här synsättet måste få ett slut. Och jag hoppas verkligen att vi nu gemensamt här, partier, faktiskt kan stå upp för LSS-lagstiftningen och hur den hanteras. Och i kommunstyrelsen så kommer nu två ärenden som jag hoppas. Att vi kan få en bred majoritet bakom där vi tar några steg på kommunal nivå för att återupprätta LSS-lagstiftningen här lokalt.

Aslan Akbas (S)

Tack Pär! Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson (V), sista replik. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Ja men precis jag hänvisar lite grann till Riksrevisionens rapport om att kommuner ibland drar lite långtgående slutsatser. Och de skriver också, eller det kan ju till exempel då handla om att kommuner hänvisar till ett domstolsavgörande som är styrande trots att det rör en specifik person och situation. Som inte per automatik är applicerbart i ärenden som rör andra personer med liknande funktionsnedsättningar. Det är därför det här händer hela tiden. Att det här behöver upphöra har vi redan konkretiserat i vår budget som jag antar att du har läst. Där vi har skrivit väldigt tydligt ett uppdrag till nämnden för funktionsstöd att rättspraxis inte ska utgöra ett tak. Det är individens behov som ska styra. Vi har agerat på de här problemen som vi har sett. Jättemånga olika fall som har uppmärksammats under många år, som vi verkligen försökt. Men det hjälper ju inte. Anledningen är ju precis de skälen jag skrev, att lagen är för otydlig och svår att tillämpa. Det är väldigt svårt för kommunerna att ändra lagstiftningen.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då tackar vi Pär Gustafsson (L) och Marie Brynolfsson (V) för detta och går över till fråga nummer 6 som är ställd av Samuel Bråse till kommunalrådet Johannes Hulter. Varsågod, Samuel!

Samuel Bråse (KD)

Tack för ordet, herr ordförande! Göteborg som fiske och sjöfartsstad. En gång i tiden kunde Göteborg stoltsera med en världsberömd varvsindustri, stora rederier såsom Broström och en pulserande fiskehamn. Nu finns inte mycket av detta kvar. Stenar flyttar ut till Arendal. Fiskehamnen är inte det den en gång varit. Med den nya planerade cykelbron kommer även älv sjöfarten snart att flytta. försvinna den med. Det är naturligt att verksamheter flyttar i en expanderande stad och att kajer tas i anspråk. Men i Fiskebäck lever ännu en hamnkultur med expanderande bolag, med framtidstro, som förser oss inte bara med fisk utan även med mycket andra nödvändiga samhällsservice såsom arbetsfartyg och annat. Därför behövs det en rejäl hamn någonstans i Göteborg. Precis som staden växer gör även båtar det. Fiskebäck är den naturliga knutpunkten i Göteborg för specialsjöfarten, förutom för det som är linjesjöfart som givetvis går till våra stora hamnar. Min fråga till Johannes Hulter angående Fiskebäcks hamn. som har varit fördröjd i 10 år har detta utretts om det ska muddras eller inte där. Ämnar ni att skjuta på denna fråga till nästa val eller kommer det till denna nödvändiga muddring som behöver ske?

Aslan Akbas (S)

Tack Samuel! Då lämnar jag ordet till Johannes Hulter. Varsågod!

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande och tack för denna fråga! Utbyggnaden och muddringen av Fiskebäckshamn är ju ett mycket komplext projekt. I oktober 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om att återremittera ärendet för att utreda frågan om statsstöd, muddringens påverkan och även göra en samhällsekonomisk analys av det här projektet. När frågan väl har landat i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige så kommer vi att besluta om framtiden för projektet. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack! Vill du ha en replik, Samuel? Varsågod!

Samuel Bråse (KD)

Som du säger har detta behandlats. Det var samma svar förra gången angående statsstödet. Det läge vi är i nu är att det är dags att agera. Finansieringen på det andra hållet är redan på plats från dem som är beredda att stoppa in pengar. Nu ligger bollen. Hos oss och så som många kanske medvetna om så har exploateringsnämnden röstat igenom detta i veckan. Därför upplever jag att nu är det dags att agera. Eller vill ni skjuta på frågan ännu en gång?

Aslan Akbas (S)

Tack Samuel! Då lämnar jag ordet till Johannes Hulter, varsågod!

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket! Exploateringsförvaltningens svar på kommunstyrelsens återremiss har omhändertagits på ett mycket bra utförligt sätt. Och den nya informationen om kostnader gällande lagstiftning och miljöpåverkan kommer ge oss i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige bättre underlag när vi ska fatta beslut om det fortsatta arbetet. I måndags, precis som du sa, så beslutade exploateringsnämnden att hemställa till kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige om beslut om fortsatt planeringsinriktning för muddring och kajutbyggnad i Fiskebäckshamn. När frågan väl har landat i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige kommer vi att besluta om framtiden för projektet.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då tackar vi Samuel Bråse och kommunalrådet Johannes Hulter och går över till fråga nummer 7 som är ställd av Martin Wannholt. Kommunalrådet Daniel Bernmar. Varsågod, Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack, herr ordförande! Vi har följt i medierna, några av oss i alla fall, Frölunda moské, som har betett sig helt orimligt utifrån alla demokratiska värderingar, även minimivärderingar, och kallar vår skolgång för smuts och har spridit antisemitism och allmän odemokratisk dynga i sociala medier. Deras främsta företrädare. Vi har faktiskt rätt tydliga regler i Göteborgs stad, vilka vi hyr ut till om man vill hyra våra lokaler. Jag trodde det var självklart, framför allt efter Socialdemokraterna hade blivit ditlurade och förstått sedan i efterhand vad det var för något, att man skulle säga upp hyresgästen. Men det har inte skett. Så jag har en fråga till ansvarigt kommunalråd har fått till mig. Avser du vidta konkreta åtgärder för att stoppa denna förenings möjlighet att hyra kommunala lokaler? Daniel Bernmar (V).

Aslan Akbas (S)

Tack så mycket Martin! Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V). Jag ska börja med att säga att Johannes, din iPad finns här framme. Det är lätt hänt. Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack så mycket! Svaret på Martin Wannholts fråga är nej. Förvaltningen har god kontakt med föreningens styrelse och de samarbetar väl tillsammans. Den information jag har fått är att utredningen sker enligt stadens riktlinjer i gängse ordning och det är inget som i nuläget kommer att förändras. Föreningen har både stadgar och handlingsplaner som aktivt riktar sig till att. Se till att talare som bjuds in ska följa föreningens demokratiska principer. Personer som inte respekterar det ska inte bjudas in. Förvaltningen har också tittat närmare på uthyrningen till föreningen och gör bedömningen att uthyrningen därför ska fortsätta. Jag gör ingen egen annan bedömning än förvaltningen och det är bra att föreningen fortsätter att vidta åtgärder för att säkerställa att de handlingsplaner som man har tagit fram också fungerar och att de fortsätter arbeta. Enligt föreningens demokratiska principer. Skulle något annat uppkomma är jag trygg med att förvaltningen kommer följa både arbetet i sin dialog men också i så fall vidta andra åtgärder om det visar sig att föreningen inte lever upp till de principer som gäller för uthyrningen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Daniel! Jag lämnar ordet till Martin Wannholt. Det är en replik, varsågod!

Martin Wannholt (D)

Tack, herr ordförande! Ja, det är tragiskt att höra hur Daniel Bernmar (V) från Vänsterpartiet förlitar sig på förvaltningen. Hans kommunalrådskollega som hade blivit lurad där ute sade just det i tidningen, hur föreningar lär sig att spela med i det demokratiska spelet och lura oss för att få fortsätta. Det är alldeles uppenbart att den informationen. Vi har båda fått en definition från förvaltningen i deras så kallade bedömning. De har kommit in och sagt att vi ska vara lite snälla och starta en tjejförening. Vi har tagit in en kvinna i styrelsen och sagt att titta vad bra vi är, men kvinnorna får fortsätta att vara gömda bakom draperiet under bön. Det är helt osannolikt hur man inte vill sätta ned foten och peka med hela handen från de styrande här så fort det råkar vara någonting som har med islam att göra. någon nazistisk organisation eller annan extremist. Då hade vi alla här i fullmäktige stenhårt gått på och du hade varit med på rätt sida, Daniel. Nu är du på fel sida, som vanligt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Martin! Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V) för en kontrareplik. Varsågod!

Daniel Bernmar (V)

Tack så mycket! Jag vill vara tydlig med det att oavsett var man verkar i Göteborgs Stad så kommer vi följa samma principer vare sig du är kristen, muslim, socialist eller liberal. Vi följer samma uthyrnings principer för alla och det gäller också i detta fall. Det ska alla göteborgare veta, att vi behandlar alla lika. Alla föreningar kan göra fel. Man kan bjuda in fel person. Om man då visar tydligt att man rättar sig, säkerställer att man följer man de principer som finns i staden då kommer inte antimuslimsk rasism få bestämma om man får verka i den här staden eller inte. Det kommer principen om allas lika värde och allas lika behandling. Det gäller också muslimska församlingar och muslimska föreningar. Men vi kommer inte heller tillåta att man bryter mot de riktlinjer vi har. Inte i detta fall och inte i något annat fall. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt för andra och sista replik. Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack, herr ordförande! Ja, det är jättetragiskt, Daniel. Du ska till riksdagen nu, och så är du totallurad här och du accepterar det. Jag tror att du vet att du är det. Men nu är det valår, och ni ska fjäska för era väljare. Att man inte kan stå upp och vara det du själv stod och sade, att vi ska behandla alla lika, vi ska vara lika tuffa mot alla vem som än bryter mot regler. Men det är bara det. Man kan bete sig hur illa som helst mot kvinnor och mot hela det västerländska samhället. och mot Göteborgs Stad, lurar skjortan av oss och sedan gör man en liten skrivning och säger nej, vi har kommit på bättre tankar, vi ska vara snälla nu. Och då blir Daniel Bernmar (V) jätteglad, jag litar på dem! Du blir ju totallurad hela tiden Daniel! Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V) för andra och sista kontrareplik. Varsågod!

Daniel Bernmar (V)

Då tar jag om det. Jag betackar mig för Martin Wannholts personangrepp om jag blivit lurad eller inte. Jag står upp för den liberala demokratin och jag är beredd att göra det för alla människor i vår stad. Betyder det att den här föreningen alltid har gjort rätt? Nej, så är det inte. Det finns absolut brister och det kommer finnas fler brister i många andra föreningar. Men den sortens påhopp som Martin Wannholt nu angriper den här föreningen för finns det inte ens stöd för. I den utredning som har gjorts. Det finns inte heller stöd för det i de artiklar som har publicerats. Redan där har vi mer eller mindre nått någon slags påverkansoperation för antimuslimsk rasism som jag tycker är olycklig att den upprepas här i den här talarstolen.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då tackar vi Martin Wannholt och kommunalrådet Daniel Bernmar (V) för fråga nummer sju. Det är fråga nummer åtta som är sist, för den här gången är ställd av Martin Wannholt.

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande! Jag får gärna begära ordet Martin, så får du två minuter. Replikerna gav du nämligen alldeles nyss. Jag är vaken. Den har lagt av här, så du får nog hjälpa mig att begära ordet. Då. Ja. Kan jag börja? Han försöker bara lägga in dig manuellt. Så du får två minuter. Det står Daniel Bernmar (V) här. Det tror jag inte han skulle tycka om.

Aslan Akbas (S)

Så där, varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack! Jo, jag har fått förmånen att sitta nu ett år snart i allmännyttans eller framtidens styrelse, våra kära bostadsbestånd. Och då kan man ju konstatera att vi har fått upp hyresnivåerna så högt så att det flödar av pengar i det bolaget. Det är långt över en miljard över i kassaflödet, ännu mer till och med. Så mycket har hyrorna höjts, men det går inte. Det går åt till om man ska driva upp nyproduktionen så förbrukas en stor del av de pengarna som går in som egenfinansiering i de 30 % vi egenfinansierar vid nyproduktion när vi bygger dyra nya hyresrätter. Så vi har lagt ett förslag här eftersom vi vill minska ner nyproduktionen. Det kanske räcker med 200 lägenheter per år, inte 500 eller 400. Eller som drömmarna här inne i fullmäktige med 2000 vilket skulle bli Ebberöds bank på 3 sekunder. Så därför har vi föreslagit en annan inriktning i vår budget för allmännyttan och då finns det ett utrymme att faktiskt låta reallönerna komma i kapp ute bland våra hyresgäster under 2027 genom att vi fryser hyrorna. Det är ett förslag från oss. Men då har Jonas Attenius (S) gått ut i media och påstått att det skulle vara olagligt. Det är väldigt konstigt att påstå. Den enda som jag vet som har gjort olagliga saker.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack fru ordförande! Jag tänker att det är viktigt att vi håller oss till frågeställningen Martin, som du hade skrivit in och inte fyller på med lite extra tillägg som du gjorde nu. Så slipper vi ta den debatten just nu i alla fall. Så här. Hyrorna. Låt mig först säga att de är för höga. Jag instämmer i det, Martin. Hyreshöjningar också. Jag instämmer i det. Det rödgröna styret verkar redan för lägre hyreshöjningar. Ett väldigt tydligt exempel. Vi har varit tydliga. Vi rear inte ut billiga hyresrätter på marknaden. Det är kanske det mest tydliga för att försvara också våra billiga hyresrätter. Vi genomför också varsamma renoveringar. Vi har infört en ny modell för infasning av nya hyror när man har renoverat. Men också. Tittar man hur det ser ut jämfört med den privata marknaden så ligger vår allmännytta med lägre hyreshöjningar och lägre snitthyror än de privata. Men ja, jag instämmer i det första jag sade. Sedan ett sekel tillbaka är det i princip som vi har en modell i Sverige med förhandlade hyror. Det är ett område, likväl som på arbetsmarknaden, där vi har en modell i Sverige som har tjänat det här landet väl. Jag tycker att det är viktigt att värna den modellen. Det innebär att hyrorna inte sätts efter politiskt godtycke, vilket jag tycker är en god ordning att hålla vid förhandlade hyror. Ingen politiker ska på tillfälligt mandat komma dragande med att tvinga på hyresgästerna en extra procentsats. Det är bra. Det är ett skydd. Hyresnivån ska inte vara en fråga för politiskt tycke och smak. Jag tycker återigen att värna den svenska modellen. Detta är viktigt. Men sedan är det så här också. Vi har lagar i dag på det här området om affärsmässiga principer och så vidare som jag vill hävda också gynnar de privata fastighetsägarna. Dem kan jag personligen vara kritisk till, hur det är utformat i dag. Det borde kanske riksdagen och den fråga jag ska ta med mig i mitt parti och andra kanske i andra partier. Jag vet att det blir svårt för dig, Martin, men jag får ta med mig den frågan. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas och Martin! Du vill ha en replik? Absolut! Eftersom din Ipad inte fungerar så tar jag tiden manuellt. Tack så mycket! Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Ja, det var en lång politisk utläggning, men frågan var ju anser du att det är olagligt? Vi har affärsmässiga principer. Vi har tagit ut med vår politik för allmännyttan att bygga lite färre, lägga mer på underhåll och lägga lite på amorteringar varje år. Då blir det ett par hundra miljoner över, till och med mer. Vi hade kunnat låsa hyran om det nu var målet. Det är inte ett mål för oss, men det är ett mål nu utifrån att den affärsmässighet vi ser så har vi alldeles för hög. kassaflöde för mycket pengar när vi får igenom vår politik och då är det fullt rimligt att det absolut inte blir någon hyresökning 2027. Sedan råkar det vara så att då får reallönerna en chans att komma i kapp då de 13,5 % vi har höjt de sista tre åren. Vi har ju de här pengarna och vi kommer ha ännu mer underhåll än vad vi hade förra året, tidigare i år och i år. Trots detta så blir det så mycket pengar över. Vi har höjt hyrorna för mycket. Och du har fortfarande inte svarat på frågan. Du har sagt att politiker inte ska in och peta och så vidare. Konkreta frågan. Är det olagligt om Terje ser med vår politik att det blir så mycket pengar över? Förhandlingsbudet från allmännyttan blir noll.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Men då får jag gå in på din fråga Martin så här. Jag vill ändå göra en bakgrundsbeskrivning. Allbolagen har i princip tvingat in allmännyttan i ett kommersiellt. Ett hörn, skulle jag vilja säga, och utifrån det perspektivet sade jag, precis som du skrev i din artikel i media, att det ytterst skulle kunna vara olagligt. Dessutom är det ofinansierat, tycker jag, och även olämpligt utifrån hur jag har resonerat innan. Det här med olaglighet var inte någon personlig bedömning jag slängde ur mig, utan det var också något som bolaget uttryckte sig medialt kring att det kunde vara. Det var inget jag bara hittade på stående fot. Men jag tänker också att det är viktigt, för jag vill ändå instämma i det. hyrorna är höga och att vi har en situation i Sverige för våra hyresgäster som är tuff. Där har vi andra delar som nuvarande regering, det kan jag inte anklaga dig för, Martin, men det är ändå viktigt att säga. Investeringsstödet till exempel. Det rök illa kvickt när nuvarande regering trädde till makten. Det var en väldigt viktig del att åtminstone till viss del hålla nere hyror, inte minst i nyproduktion. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Jonas! Martin, vill du ha det andra och sista? Ja. Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Arbetsmiljöverket. Tack så mycket! Jonas, du har fortfarande inte svarat på frågan. Det vet jag varför, för jag har ju pratat med Hyresgästföreningen. Det är klart att det här inte är olagligt. Däremot har du varit tydlig här nu. Förutom att du berättar om en fin politik du har och hur dålig regeringen är, alltså det vanliga, har du nu sagt att du inte gillar det här förslaget för att det är ofinansierat och olämpligt. Att det är ofinansierat kan du på ett besök på fem minuter i vår styrelse få reda på. Du kan läsa själv i vår tidning. våra handlingar, att det absolut inte är ofinansierat och att det är olämpligt att frysa hyrorna. Ja, det var ju ett tydligt besked från Socialdemokraterna i Göteborg. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S) som är sista replik. Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Jag tycker återigen att jag var väldigt tydlig och svarade på frågan. Det är väl bra om frågeställaren också lyssnade på vad jag svarade på. Jag kan bara återigen konstatera att det tas mycket affärsmässig hänsyn i dagens otillräckliga lagar. Du vet för övrigt också att vår nyproduktion går fint. Jag tror att det var i samma artikel, Martin, var det i Danaplatsen och ute på Selma som vi hade gått 12 miljoner. Det var ett positivt kassaflöde efter ränta, tror jag det var, om jag inte missminner mig. Det spelar ingen roll för Demokraterna om hyresgästerna är en ekonomiskt bra affär. Det spelar heller ingen roll att underhållet skruvas upp till historiskt höga nivåer. Det spelar heller ingen roll att man både kan bygga fina bostäder i centrala lägen och minska underhållsskulden. I

själva verket handlar det om att Demokraterna inte vill bygga i samma omfattning. Det har också varit tydligt för Martin här. Det är en retorik för att förklä politik. Tack!

3. Interpellation av Axel Darvik (L) till grundskolenämndens ordförande om eventuell nedläggning av Trollängsskolan

Aslan Akbas (S)

Och därmed är vi färdiga med frågestunden och går över till punkt nummer 3. Det är interpellation. Där har kommit önskemål om bordläggning. Kan vi bordlägga interpellationen? Ja.

4. Interpellation av Axel Darvik (L) till exploateringsnämndens ordförande om försäljning av Cirkus Lorensberg till föråldrat pris

Aslan Akbas (S)

Det är samma önskemål på punkt nummer 4. Kan vi göra så även här? Ja.

5. Interpellation av Kristina Bergman Alme (L) till ordföranden i nämnden för funktionsstöd om upprepade allvarliga missförhållanden inom LSS-verksamheten

Aslan Akbas (S)

Och interpellationen, punkt nummer 5. Samma där, önskemål om bordläggning. Kan vi göra så?

6. Interpellation av Mattias Tykesson (M) till äldre samt vård- och omsorgsnämndens ordförande om tystnadskultur och missförhållanden inom äldreomsorgen

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer 6 och det är interpellation av Mattias Tykesson till äldre samt vård och omsorgsnämndens ordförande om tystnadskultur och missförhållanden inom äldreomsorgen. Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att interpellationen framställas. Jag överlämnar ordet till äldre samt vård och omsorgsnämndens ordförande Marina Johansson först. Varsågod!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige och åhörare och tack Mattias för dina frågor i den här interpellationen. Jag kan väl säga inledningsvis att jag tycker jag har tur som får lov att vara ordförande i en nämnd där engagemanget är så stort ifrån samtliga politiker. Det är väldigt, väldigt positivt. Jag anser dock att proportionerna som anförs i den här interpellationen inte riktigt är i paritet med sakernas tillstånd i våra äldreomsorgsverksamheter idag. Medarbetarna i äldreomsorgen utfrågade. Det är helt sant att det förekommer konflikter. Det är helt sant att det finns personer i anställning i våra verksamheter som inte sköter sig. Jag tycker det är viktigt att betona i det här sammanhanget att de allra flesta anställda verkligen sköter sig och gör ett bra jobb och vill göra ett bra jobb. Jag uppfattar att du i interpellationen åtminstone delvis syftar på. Och förhållanden som varit på Granlidens vård och omsorgsboende. Det är helt klart så att där det har varit en allvarlig situation och en konflikt personalgrupp så som denna har utvecklat sig så kommer det i förlängningen att påverka hyresgästerna. När det gäller din första fråga så är det helt avgörande att alla medarbetare rapporterar in avvikelser och att man känner sig trygg när man gör det. Jag ser att de fackliga organisationerna borde ha kopplats in betydligt tidigare. i det här arbetet när det kommer till situationen på Granliden. Den fackliga samverkan är väldigt viktig för att missförhållanden ska komma upp till ytan. Det är också systemen för avvikelser som är väldigt viktiga. Det ska vara enkelt att

rapportera och man ska känna sig trygg. Man ska kunna vara anonym i de delarna när man ska vara det. Man ska också få återkoppling när man har gjort en anmälan. I grunden har vi ett starkt visselblåsarsystem och meddelarfrihet enligt lagstiftning. Det är något som vi verkligen ska värna och utveckla varje dag. Jag får återkomma. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Då lämnar jag ordet till Mattias Tykesson. Därefter Dan-Ove Marcelind Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack för ordet herr ordförande, fullmäktigeledamöter och göteborgare. Tack för svaret Marina Johansson även om jag inte är nöjd med det svaret. Den 8 januari fick jag som ledamot i äldre samt vård och omsorgsnämnden och vi alla kan idag läsa i media om att det pågick en eskalerande konflikt mellan anställda vid Granlidens äldreboende och att man satt in väktare för att bevaka boendet dygnet runt. Konflikten skulle ha pågått sedan maj 2025. Att nämnden inte har fått den informationen tidigare är inget annat än ett stort haveri. Efter rapportering i media, I media tog vi inom oppositionen initiativ till ett förslag om oberoende extern granskning i stället för att förvaltningen skulle granska sig själva. Vänsterstyret avslog det förslaget. Vidare har rapporteringen fortsatt i media om bland annat vanvård. En tidning rapporterar om boende på Granliden som ska ha fått ligga i sin avföring under längre tid. Samma tidning rapporterar även om personal som tidigare fått sparken från hemtjänsten i Göteborg och sedan fått anställning på just Granlidens äldreboende. Oppositionen har fortsatt att agera. Senast i tisdags lade vi återigen ett förslag om en oberoende extern granskning. Detta bifölls med hjälp av Centerpartiet. Men Vänsterstyret yrkade avslag ännu en gång. Vi har även lagt förslag om bland annat att medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAB, oss ska närvara vid våra nämndmöten i syfte att informera oss politiker om eventuella rapporter, avvikelser och brister, något som är standard i andra kommuner. Vänsterstyret avslog förslaget. Var finns ledarskapet i detta? Och var finns ansvaret? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Mattias! Då lämnar jag ordet till Dan-Ove Marcelind, därefter Pär Gustafsson. Varsågod, Dan-Ove.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack så mycket! Ordförande, ledamöter, göteborgare! Vi diskuterar ikväll något av det mest grundläggande en kommun har ansvar för, äldreomsorgen. Vi har en enorm förvaltning som omfattar 40 000 insatser varje dygn, året om. Låt oss vara tydliga och ärliga i den här debatten. Brister i omsorgen sker i våra verksamheter. Inte minst på grund av att vi människor är ofullkomliga och därmed våra system. Ofullkomliga, och därmed är också våra verksamheter ofullkomliga. Men vi får aldrig på något sätt acceptera eller normalisera när det väl sker. Det får aldrig reduceras till enstaka händelser. Det handlar i grunden om värdighet, trygghet och förtroende för äldreomsorgen i vår stad. Idag ser vi något mycket allvarligt. Äldre som exempelvis avstår från hemtjänst för att de är rädda, rädda för stölder, rädda för övergrepp. Det är helt oacceptabelt. I ett välfärdssamhälle som vårt ska man känna sig trygg när man öppnar dörren för omsorgen, inte oro. Det ska sägas att det händer bra saker inom ÄVO idag, tioårsplanen och ÄVO 2.0 som exempel. Det ska vi stå upp för och fortsätta arbeta med, men det får aldrig bli en ursäkt för att blunda för det som inte fungerar. Omsorgen handlar i grunden om att behandla andra som man själv vill bli behandlad. Det är där kulturomställningen börjar, för det är inte minst en kulturomställning. kulturförändring som behöver komma till. Men det som saknas idag för det rödgröna styret är just fokuset på grunduppdraget. Det vi håller på med i den här staden på väldigt många olika sätt är att vi gör saker som ligger långt ifrån grunduppdraget. Tittar man på äldreomsorgen specifikt så visar både egna och andras beräkningar att kostnaden för äldreomsorgen i Göteborg ligger en bra bit över kostnaden. Vad kostnaden egentligen borde vara. Som andra också har påtalat behöver vi få bort onödig administration och arbete som inte är kopplat till grunduppdraget. underdraget om omsorg för den som är i behov av hjälp. Så bifall till. Nej, inte bifall, förlåt! Jag tackar för mig där. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Dan-Ove! Berätta vad Marina Johansson. Näst begärde jag en replik. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket! Jag säger också bifall till äldreomsorgen och att ge äldreomsorgen bättre förutsättningar. För väldigt mycket av det vi pratar om här idag, bristerna vi ser på äldreomsorgen i verksamheter, äldreomsorgen, inom förskola, skola eller vad den kan vara. Det handlar väldigt mycket om vad vi politiker ger för förutsättningar. Och när vi pratar om grunduppdraget så är det precis det som är vår huvudfokus. Och vi vet inte riktigt exakt vad det är vi pratar om. Vi pratar om hur vi ska förhålla oss till det. Exakt vad vi behöver göra för att minimera att sådant här sker. Det handlar om att se till att vi blir fler anställda. Vi måste öka grundbemanningen. Vi måste rekrytera fler undersköterskor och utbilda, kompetensutveckla, se till att vi har fler chefer som har möjlighet att faktiskt vara chefer på riktigt. Det är ju det vi jobbar på för fullt fokus. Vi ser förflyttningar och förbättringar där. Det kunde vi inte notera speciellt mycket av när ni styrde. Så grunduppdraget. Absolut fokus på det. Jag återkommer. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina. På detta har Dan-Ove Marcelind begärt en kontrareplik. Varsågod Dan-Ove.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Ja tack. Bara det faktum att den prognosen som ligger på den kommunala hemtjänsten kommer att gå med ett underskott på minus 420 miljoner kronor. Det är nästan en halv miljard. Vi fick höra i går när kommunstyrelsen besökte vård och omsorgs. Vi behöver dryga 10 stycken vård och omsorgsboenden de kommande 10 åren. Det kan vi som kommun inte klara av själva. Det beror också på att vi har valt att fokusera på väldigt mycket andra saker bortsidan av det kommunala grunduppdraget och ansvaret vi har i vår stad och att vi också har trängt undan och använt externa aktörer som idéburna verksamheter och privata aktörer som en pysventil i vår kommun. Här behöver vi hjälpas åt för att klara det. ansvar och uppdrag vi har i vår stad.

Aslan Akbas (S)

Tack! Marina Johansson har begärt sin andra replik. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket! När det gäller hemtjänsten så är det helt klart så att där har vi jättemycket att göra. Vi vet också även här väldigt tydligt vad det handlar om. Det handlar om att minska administrationen i hemtjänsten i alla led. Vi hörde så sent som du sa Dan-Ove igår att vi har fem IT -system som gör att det är helt otroligt styrt, överstyrt. Det kostar jättemycket pengar och det jobbar vi på. Det måste vi verkligen. Där kommer Dan-Ove och Emma Selin begärt sin andra kontrareplik. Jag tror absolut vi kan hjälpas åt Marina och det vill jag bidra till. Men sen är det också så att du har med dig två partier, framför allt ett parti i form av Vänsterpartiet som är emot all typ av externa utförare på alla sätt och vis. Det kommer vara väldigt svårt för oss att klara av de utmaningar, inte minst den demografiska utmaningen som vi står inför om vi inte hjälps åt som samhälle. För samhället som vi vet är väldigt mycket större än de kommunala verksamheterna. Det är näringslivet, det är. Det är civilsamhället och här behöver vi hjälpas åt för att klara av de utmaningar vi står inför.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Du har ju redan haft två repliker. Jag är ledsen men du är satt i listan. Vi går tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Pär Gustafsson. Därefter Klas Forsberg. Varsågod Pär!

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige! Jag vill först tacka Mattias Tykesson för interpellationen och att han lyfter de här viktiga frågorna. Jag tror att det är helt centralt att frågor som den enskilde medborgaren, Medarbetarens meddelarfrihet, stadens visselblåsarsystem och tystnadskultur hålls levande både här i fullmäktige och i nämnder och styrelser. Vi har tyvärr alldeles för många exempel att peka på i vår stads historia. Tystnadskultur urholkar en organisations förmåga att fungera sunt och effektivt eftersom problem, misstag och oegentligheter inte lyfts fram. Det leder till sämre beslut. En nämndordförande har enligt kommunallagen ett särskilt ansvar att leda nämndens arbete och se till att ledamöterna får den information som krävs för att kunna fatta välgrundade beslut. I frågan kring Granlidens äldreboende medger kommunalrådet i sitt svar Det var media som informerade nämnden. Det är problematiskt, och det ser vi även i andra nämnder. Ansvaret i kommunallagen innebär i praktiken att ordföranden ska säkerställa att ärenden är tillräckligt beredda,

att beslutsunderlag håller god kvalitet och att relevant information når hela nämnden i tid. Ordföranden har en helt central roll i att skapa transparens. när det kommer till viktiga händelser, avvikelser eller risker. Om informationen brister kan det i längden innebära att nämnden inte kan fullgöra sitt uppdrag. Det är ordförandens uppdrag, inte förvaltningens. Avslutningsvis vill jag ändå välkomna det beslut som nämnden nu har tagit och som Socialdemokraterna var emot, att vi nu får en extern granskning av det som har hänt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Pär! På detta har Marina Johansson begärt en replik. Då får Klas vänta en minut. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket! Där instämmer jag i kritiken kring informationsflödet. Det är också någonting som finns i rapporten som redovisats till nämnden. Vi vet vilka informationsvägar vi har. De måste användas och det måste säkerställas i alla led att informationen kommer. Från själva arbetsplatsen i chefsleden upp och så kommer den upp till nämnden och det ska förvaltningen jobba med. Och vi har också redan bestämt att vi ska ha fler muntliga dragningar. Vi ska tillkalla extra presidiemöten vid större händelser. Så som vi börjat göra nu några gånger. Mer utskick till nämnden för att verkligen säkerställa att nämnden får information. När det är av den här arten, självklart. Så jag instämmer i det och ska verkligen arbeta.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Då är vi tillbaka i talarlistan och vi börjar med Klas Forsberg, (MP), därefter Maria Wåhlin (V). Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja först vill jag instämma i den bild som ges om att vi har står inför en enorm utmaning när det gäller äldreomsorgen. Demografiskt är det så att äldre ökar kraftigt framgent. Och vi måste göra någonting åt det för vi kommer ha svårigheter att hantera den ökningen och då måste vi jobba förebyggande och främjande så att människor inte i så stor utsträckning behöver äldrevård. Det ska jag instämma i. Men för att komma till rätta med det som vi pratar om här när det gäller tystnadskultur och missförhållanden som vi alla vill, då är det också så att vi behöver ge människor som jobbar i verksamheten en känsla av kontroll och tillit. Att de får ett professionellt ansvar. Människorna som är i äldreomsorgen efterfrågar det mänskliga mötet. I det här mötet är det inte viktigt med de administrativa kraven. Det är viktigt att man kan framföra tryggt och säkert de åsikter som finns och också de felaktigheter eller missförhållanden som finns. Då gäller det att vi har närvarande chefer i tillräcklig omfattning. De närvarande cheferna kan inte ha 40–50 anställda, för då klarar de inte av att vara närvarande längre. Därför måste vi utöka det. Det jobbar vi hårt med. Vi ska ner till 20–25 per chef. Vi måste ha mindre grupper där chefer kan stötta sin personal och uppfatta och förstå vad som händer i gruppen. Tystnadskulturen bekämpas genom ledarskap, närvaro, styrning som sätter människan i centrum. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Klas. Då lämnar jag ordet till Maria Wåhlin. Därefter Mariette Höij. Varsågod Maria.

Maria Wåhlin (V)

Tack för ordet. Vi fick en dragning sist på nämnden. Där ser man tydligt att de här riskobservationerna som är det första steget i det här. anmälningssystemet vi har. Det är väldigt få riskobservationer med tanke på hur många anställda och hur många timmar vi jobbar. Vi behöver öka kunskapen och även ge medarbetarna tid att använda detta. Genom att öka riskobservationerna minskar tillbuden och arbetsskadorna. Vissa hemtjänstgrupper har fått att de ska börja sin arbetsdag med en kvart, 20 minuter och avsluta. Med en kvart, 20 minuter. För om man bara går hem då hinner man inte skriva detta. Då förväntas man göra det på fritiden. Sedan det här med chefer. Jätteviktigt. Nu håller vi på att minska antal anställda. Men det är också viktigt att de är närvarande. Vi har 24–7 verksamheten som är i gång dygnet runt. Vi måste ha chefer som är på helger och som träffar medarbetare. Även som börjar tidigt, som jobbar natt, som jobbar sent. Vi har ju haft. Ett annat ärende i ÄVO där vi gjorde en utredning och där var frånvaro av chefer den stora anledningen till att den konflikten och att det boendet förstördes. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Maria! Därefter Marina Johansson. Varsågod Mariette!

Mariette Höij (D)

Hej! Tack så mycket ordförande, ledamöter och göteborgare! Jag vill börja med att tacka Mattias Tykesson för en väldigt viktig interpellation. Jag vill. Jag vill också lyfta det här igen, att ordförande i Evo-nämnden, Marina Johansson, fick information om konflikten på Granliden mer än ett halvår innan nämnden sedan fick läsa det i media. Det här är ett tydligt tecken på en bristande transparens. Sedan var det så att förvaltningen beslutade att, för det kom ju in ett brev, alltså en visselblåsning, och då beslutade förvaltningen och HR att det här brevet skulle läsas. upp inför hela personalgruppen. Det är ett fullkomligt felaktigt agerande. Så hanterar man inte sådana här personalkonflikter. Det eskalerar hela konflikten. Vi i nämnden visste ingenting och det tycker jag är oacceptabelt. Vi måste ha mycket bättre rutiner på att hantera sådana här konflikter. Sedan vill jag bara säga att oppositionen har krävt en extern granskning redan vid förrförra nämndmötet som då S, V, MP rustade ner. Och nu i förrgår så hade vi nytt nämndmöte där förvaltningen redovisade för vad de hade kommit fram med i den egna granskningen och också sa att här behöver vi en extern granskning. Trots det så rustade S, V, MP ner våra förslag här nu som vi fick med S, P, att vi skulle ha en extern granskning. Så även om förvaltningen säger att äldre inte har drabbats direkt av personalkonflikten på Granliden så riskerar ett otydligt ledarskap och tystnadskultur i att skapa en osäker arbetsmiljö som också naturligtvis påverkar omsorgen av de boende.

Aslan Akbas (S)

Tack! Tack, Mariette! Och med detta har Marina Johansson begärt en replik. Varsågod, Marina!

Marina Johansson (S)

Hör ni mig? Så. Tack så mycket. Jag vill kommentera det här med extern granskning. Vi fick ju dels den här rapporten som gjordes av väldigt många olika professioner i förvaltningen. Det var säkerhetschef, MAS, MAR, HR, alla möjliga som var med och tittade på det. Då fick vi fram en rapport som ändå var väldigt självkritisk, kan man verkligen säga, där man slog fast från förvaltningens sida. Det var brister i information till nämnden, det var brister i information till de som bor på boendet och deras anhöriga. Man satte in insatser för sent. Det berodde till stor del på att man inte lade ihop avvikelserna och anmälningarna till en helhet. Det är precis det som vi fattade beslut om i februari, när vi faktiskt hade en extern granskning på avvikelser som visade på allt detta. Så det görs jättemycket kring att förbättra det. Det är faktiskt du som har begärt ordet så du får två minuter. Du har begärt ordet. Ja, det är din tur.

Aslan Akbas (S)

Därefter kommer Mattias Tykesson. Jag tänkte att du kan stanna kvar där. Varsågod igen!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket! Jag tänkte bara fortsätta lite på svaret. Vi har pratat om det här med fler chefer. Det är helt avgörande. Chefer måste också få tydligare mandat. Men vad innebär det? Vad ska chefen göra? Vad är det viktigaste uppdraget? Jo, det är att vara närvarande, att arbetsleda, att coacha, att finnas till. Man sätts ofta i svåra situationer ute i verksamheten. Då måste vi ha chefer som kan styra upp och se signaler tidigare. Det handlar återigen om externa granskningar. Eller inte, så har vi från den här sidan aldrig sagt att vi utesluter det. Det har redan varit en extern granskning och det kommer att bli en till. Om inte ert yrkande har gått igenom så har det ändå blivit en extern granskning som förvaltningen presenterade på nämnden. Då sade vi att nu när det blev så här måste vi ta upp frågan på presidiet och se till att vi får en så bra beställning som möjligt så att vi omhändertar dels det yrkandet men också det som vi faktiskt vi måste titta på arbetsmiljödelarna och de arbetsrättsliga delarna. Vi har sagt att vi måste titta på Klas. Vi måste lära oss av detta. Vi vill inte att det här ska hända igen. Det är helt fruktansvärt som har hänt. Då måste vi bättre förstå dynamiken i arbetsgrupper, i personalgrupper. Vad är det som gör att sådant här kan hända och att det kan gå så långt? Det här är fruktansvärt. Ja, det var det. Sedan handlade det om frågan om tystnadskultur. så görs det jättemycket på olika sätt. Bland annat kommer man nu göra ett omtag och sätta sig ner med de fackliga organisationerna, att återigen se vad vi ytterligare kan göra för att motverka rädsla, antingen för sina arbetskamrater eller för sin chef, ta

omtag i den frågan med utbildningar med mera. Det har gjorts mycket tidigare, men vi kommer inte sluta med detta. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Marina! Då är det Mattias Tykesson först, därefter Jörgen Fogelklou. Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket för ordet herr ordförande! Jag kan börja med att säga nej, det har inte tidigare gjorts någon extern granskning av fallet Granliden utan det är den första här som är initierad. Jag fortsätter lite då med tanke på att det inte blir så många svar här. Det togs ju ingen replik tidigare till exempel. Marina Johansson skriver i sitt interpellationssvar att hon som ordförande är lyhörd inför att nämnden vill ha mer information och att det är viktigt att nämnden får muntliga dragningar. Med större frekvens. Det tycker jag är jättebra. Men varför säger ni då nej till att exempelvis MAS närvarar vid varje nämndmöte för att ge nämnden information? Alltså MAS, MAR och SAS, olika förkortningar, olika typer av medicinskt ansvariga sköterskor. De är otroligt viktiga funktioner för nämnden och vi har all möjlighet att nyttja dem betydligt mer och inte enbart på individ. För det här är standard i andra kommuner och har det så. Marina skriver vidare i sitt svar att det inte finns något som tyder på att en tystnadskultur existerar om man läser medarbetare och chefsenkäter. Det är så här att vi har problem med tystnadskultur i Göteborgs Stad, även i andra förvaltningar. Det är inget nytt och det är även något som de fackliga representanterna vittnar om här i fallet Granliden. Det har man vittnat om på nämndmötet och då måste man ju som styrande. politiker, speciellt i en sådan stor, gigantisk förvaltning som vi har, över 10 000 anställda, ta ansvar och arbeta aktivt med den här typen av frågor? Och konkret då? Hur kommer ni arbeta för att motverka den tystnadskultur som uppenbarligen finns? Eller är det vi från oppositionen som ständigt ska skjuta vänsterstyret framför oss? För det är precis det vi gör nu. Och det är ju glädjande att vi tar ansvar i alla fall. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Mattias! Och på detta har Marina Johansson begärt en replik. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket. Jag börjar med tystnadskulturfrågan igen. Det som står i svaret innebär ju inte att det aldrig förekommer tystnadskultur, eller att någon anställd känner sig otrygg och inte vågar ta upp något problem eller anmäla en brist, antingen på grund av en kollega, vilket tyvärr också förekommer. Det kan vara därför man inte vågar ta upp någonting, eller för sin chef. Det kommer vi verkligen ta ett område. som jag sa och då handlar det om man sätter sig med de fackliga organisationerna för att lyssna in dem. Vad anser de behöver göras? På vilket sätt kan vi återaktualisera frågan. Man måste hela tiden jobba med de här frågorna så man känner sig trygg med att uttrycka sina brister. Om man ser brister eller om man har andra farhågor. När det kommer till Masmar, så är det som så att vi behandlade alla avvikelser hur vi kan förbättra det arbetet. Från toppen till botten och också analys till oss så ska ju MASMAR komma till nämnden, men inte varje gång. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina. På detta har Mattias Tykesson begärt en kontrareplik.

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket ordförande! Nu har vi det här yrkandet som gick igenom med extern granskning, vilket är jättebra. Jag förutsätter att man jobbar med tystnadskulturen för att det innefattar i det här yrkandet. Jag förutsätter att både ordförande i nämnden och övriga presidier jobbar med den frågan. Sedan när det gäller MAS, MAR, besök på nämnd. Vi behöver ju uppenbarligen mer kontroll. Vi politiker har det. Högsta ansvaret för den här verksamheten, då måste vi få all tillgänglig information. De här funktionerna är alltså nämndens och förvaltningens förlängda arm. Det är inga chefer, utan det är personer som sitter och granskar avvikelser. Då kan de vara med på mötena med ansvarig verksamhetschef så att man kan reda ut saker och ting. Och inte enbart när det kommer lex Sarah lex Maria anmälningar, för det får vi ju dragningar om också. Det är en stor förvaltning och det händer. uppenbarligen så mycket mer. Så jag är väldigt oroad över att ni inte tar det på större allvar. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Mattias! På detta har Marina Johansson begärt sin andra och sista replik.

Marina Johansson (S)

Tack så mycket! Mattias, vi tar det på allra största allvar, jag också. Arbetet med tystnadskultur, det kan man inte jobba med i ett separat spår. Det måste man jobba med i det dagliga arbetet hela tiden. Hålla levande på arbetsplatsträffar. Det handlar om allra mest om det systematiska arbetsmiljöarbetet och det måste in där. Vi kommer också behandla senare idag ett ärende just kring tystnadskultur. planen bland annat, där det är väldigt tydligt att man inte kan ha det som ett sidospår. Det måste in i arbetsmiljöarbetet, i styrning och ledningsfrågor hela tiden. Och när det kommer till MAS MAR så kommer vi följa från nämndens sida. Vi har bildat fyra kvalitetsråd där MAS MAR leder de här kvalitetsråden som du vet. Där man tittar på alla avvikelser och just gör den här analysen, gör kontroller, uppföljningar och kommer rapportera till oss. Så vi kommer få mycket mer fördjupning. information till nämnden om detta, vilket är viktigt. Sedan har vi också individutskottet, där de flesta partierna har ledamöter där också Så vi ska verkligen säkra upp. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Då är vi tillbaka i talarlistan. Nej, det är vi inte. Mattias har begärt sin andra kontrareplik. Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket herr ordförande! Ja, jag menar ju att individutskott, det räcker inte. Nämnden och förvaltningen är för stor för det. Och nämnden har all. Vi övriga politiker som inte sitter i utskottet måste kunna få till oss information också. Jag litar fullt på utskottet, men det här är så mycket större, speciellt när vi har sådana här händelser som har inträffat. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack Mattias! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Jörgen Fogelklou. Därefter Sanda Anton Henriksson. Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! På vårt gruppmöte i måndags sa jag till min grupp att jag nog inte tänker gå in i den här interpellationen. Men nu har jag suttit och lyssnat här och skrivit ner några saker så jag måste faktiskt säga några ord. Granliden var faktiskt den platsen där jag gjorde min första praktik som undersköterska, så jag har faktiskt en personlig koppling. Jag tycker att Dan-Ove inledde väldigt bra. Vi människor är ofullkomliga och vi har system som är ofullkomliga. Jag instämmer även i det som Mariette var uppe och anförde. Men även naturligtvis Tykesson. Man kan bedöma ett samhälle utefter hur man behandlar våra svaga, våra bräckliga, våra äldre. I det här fallet så skäms jag över Göteborg. Om hur ni, de rödgröna här, behandlat denna skandal. Det är ni som bär ansvaret. Steppa upp för alla. Jag blir så upprörd. Det har varit mycket prat om de som jobbar. Jag vill och tycker att fokus ska vara på brukarna. Sköter man inte sitt jobb med äldre, ja då ska man få sparken. Det spelar ingen roll hur bra chef man är om de anställda inte förstår vad man pratar om. Under pandemin så hade vi En enhetschef som stod och sa våra chefer kan inte lära ut hur vi ska ta hand. Vi får visa via pantomim. Man kunde inte ens prata med de anställda och det här måste få sägas i den här salen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen! På detta har jag begärt en replik. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket, fullmäktige och åhörare. När det gäller vem som är viktigast i det här så är det självklart de äldre som bor på våra boenden eller som har hemtjänst. Men för att de ska få bästa möjliga vård och omsorg och en trygg vård och omsorg med personal som vet varför de är där, som kan sitt jobb och som har kompetens, ja

då krävs det faktiskt att vi ser till att de får de bästa förutsättningarna. Och det jobbar vi för fullt med här i Göteborg och ser till att de som arbetar i de här verksamheterna ska få mycket bättre förutsättningar och kompetensutveckling och tid för att faktiskt möta varje individ. Det är det som är vårt fokus. Jag tycker ändå det är ganska stöddigt av dig som inte speciellt mycket bryr sig om äldreomsorgen. Man tittar på hur ni agerar på riksnivå och vilket ett ekonomiskt stöd också kommunerna får i detta.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Och på detta har Jörgen Fogelklou begärt en kontrareplik. Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Jag hade faktiskt tänkt att bemöta det hon sa. Men Marina gör som sossarna ofta gör. När de har ett ansvar här i Göteborg och inte kan ta det, då skyller de på riksdagen. Det är ta mig fan inte klokt! Marina har begärt sin andra replik. Jag tänker inte nedfalla mig till din nivå och svära den här kammaren, men det är faktiskt så att vi på den här sidan tar ansvar. Vi har verkligen under den här mandatperioden sett till att trots att det har varit görtufft med ekonomin, inflationen, kommunerna och våra statsbidrag inte är inflations säkrade så har vi gett ut alla pengar vi har till välfärdsnämnderna i princip. Vi har satsat på löner. Den här perioden har vi 95 miljoner i satsningar på löner. Det tror vi är viktigt, så att vi kan attrahera personal som vill och kan arbeta och som vill göra ett bra jobb i äldreomsorgen. Men ni prioriterar inte de frågorna på nationell nivå och inte här heller.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Sanda Anton Henriksson, därefter Klas Forsberg som är sist i talarlistan. Varsågod Sanda!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Tack för ordet. Jag är glad att jag var inne nu. Jag är bara ersättare, men jag var inne på den här punkten. Nu sitter inte jag i nämnden för äldreomsorgen, men jag måste säga att den här interpellationen verkligen har berört mig. Att lyssna på er! Jag vet inte. När jag känner igen saker från min nämnd, där jag sitter i ett funktionsstöd, är det så mycket likheter. Det skär verkligen i hjärtat. Men något som måste göras är att om ni på den rödgröna sidan menar allvar måste ni ändra kursen helt och hållet. Det här är grundläggande. Det handlar egentligen om människosyn. Vi kan satsa på hur många utbildningar vi vill. Vi kan skicka personalen till hur många kurser ni vill. Om människosynen inte är den rätta, då har vi inte uppnått någonting. Ni på den sidan pratar ofta om allas lika värde. Men är det lika värde att inte prioritera äldreomsorgen, att inte prioritera funktionsstöd? Behandlar ni dessa människor? På samma sätt som, nej, jag blir bara upprörd. Det var inte tanken att komma in idag. Men någonting måste ändras. Kursen måste ändras. Helt och hållet. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Sanda! Då överlämnar jag ordet till Klas Forsberg. Därefter Maria Wåhlin. Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP)

Tack så mycket! Jag håller helt med om att vi måste prioritera äldreomsorgen. äldreomsorgen och även funktionshinderområdet. Så det är ingen skillnad utan det gör vi hela tiden. Det som är i de här frågorna, det rör ju de grundläggande värderingarna om hur vi ser på människor. Och vi måste då ha ett tydligt arbetssätt så att vi kan förstå hur skapas de här typerna av konflikter. Vi har ju sett på några ställen, det är inte bara inom äldreomsorgen, vi har sett den här typen av konflikter. typen av situationer som har uppstått. Därför behöver vi faktiskt ta till oss och försöka se vad det är som händer. Vad gör vi? Varför blir människor på det här sättet? Människor som i allmänhet i våra verksamheter vill väl och vill göra det bästa möjliga för dem de är till för, i det här fallet de äldre. Det är den typen av processer man behöver externa granskningar. granskningar till och vi visste mycket väl om att det skulle bli en extern granskning eftersom förvaltningen hade bestämt sig för det. Så därför oavsett om det hade det beslutet som nu togs eller inte hade tagits så hade det blivit en extern granskning. Så det tycker jag är positivt. Vi behöver också ge oss på tystnadskulturen. Tystnadskulturen finns ute i våra verksamheter. Det är inte så att tystnadskulturen finns upp till nämnden. Det skulle jag säga är väldigt ovanligt i alla fall, utan det är tystnadskultur i verksamheten, nere i verksamheten. Och där behöver vi skapa en tillitsbaserad styrning så att människor har tilltro till att de kan säga de problem som finns och att man kan föra

en dialog om dem. Det är ett sätt att komma till rätta med tystnadskulturen och det arbetet pågår hela tiden ute i vår verksamhet, äldreomsorgen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Klas! På detta har Sanda Anton Henriksson begärt en replik. Då får vi vänta lite grann, Maria. Varsågod, Sanda!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Tack för ordet! Nu hörde jag tillitsbaserad styrning. Är det inte detta vi har hållit på med i åratal? Tillit till vad? Tillit till vem? Funkar det verkligen med tillitsbaserad styrning i så stora verksamheter? Ja, det kanske funkar när du har väldigt små företag, små grupper, små verksamheter, men inte en så stor. Det är det som är problemet. En annan sak som jag har tänkt på är att vi genom många år har pratat om att höja statusen på yrkesrollen, på omsorgssystemet. Har vi lyckats med det? Statusen har bara sjunkit.

Aslan Akbas (S)

Tack! Och för detta har Klas Forsberg begärt en kontrareplik. Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP

Tack så mycket! Jo, när det gäller tillitsbaserad styrning. Vi har ju under många, många år arbetat med New Public Management som är tvärtom en tillitsbaserad styrning. Och det skulle jag vilja påstå fortfarande lever i allra högsta grad i våra verksamheter på många ställen. Så att ännu har vi inte lyckats uppnå tillitsbaserad styrning på så många ställen. Men vi försöker och vi jobbar och det är vad jag har jobbat i Göteborgs stad i många år och det finns ingen annan väg att gå för det andra fungerar inte för då dränks vi i administration och kontrollfunktioner. Så tillitsbaserad styrning är vägen att gå framåt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Klas! För detta har Sanda och Anton Henriksson begärt sin andra och sista replik. Varsågod!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Tillitsbaserad styrning utan kontroll, utan koll på vad vi håller på med, leder ingenvart. Det leder till resultaten som vi ser i dag. Jag är ganska trött på att se alla dessa rapporter i medierna och i alla redovisningar. Utan kontroll och nära koll på verksamheterna funkar det inte. Varsågod! Jag vill helt kort bara säga att tillitsbaserad styrning inte innebär frihet utan kontroll. Självklart ska det finnas rapporteringar och kontroll i rimlig grad upp till nämnd och till andra i förvaltningen. Så tillitsbaserad styrning är ett system där man tar vara på professionens kunskaper och man tar vara på chefernas förmåga att leda och stödja sin personal. Men självklart kontrollerar vi också. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Maria Wåhlin, därefter Mariette Höij. Varsågod Maria!

Maria Wåhlin (V)

Tack för ordet! Jag hoppas att jag missuppfattade dig Sanda, när du pratar om människosyn. För de 10 000 som arbetar och tar hand om våra äldre, majoriteten har en väldigt fin människosyn och de gör allt för våra äldre. Vi gör så gott vi kan med de medel vi har. Vi har utökat. med antalet fastanställda för att vi inte ska använda timvikarier så att de får mer kompetens. Jag blir väldigt upprörd om det är så du menar, att våra anställda har en dålig människosyn. Sedan om Sverigedemokraterna vill styra med kontroll, då är jag bara glad att ni inte är i majoritet här. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då är det Mariette Höij och det är viktigt att vi håller god ton i debatten. Det har pågått länge den här interpellationen så vi är medvetna om tiden. Jag lämnar ordet till Mariette Höij. Därefter Marie Brynolfsson. Varsågod Mariette!

Mariette Höij (D)

Hej! Tack! Jag vill bara kommentera det här med tillitsbaserad styrning. Jag var ju faktiskt med då när presentationen av den externa granskningen av Hundraårsgatan presenterades i Funktionsstöd. Och det är så att de sa uttryckligen att tillitsbaserad styrning fungerar på många ställen inom privat sektor, i mindre kommuner där man känner cheferna, man känner personalen, man känner boendena. Men att det är direkt olämpligt i en verksamhet i funktionsrätt som har 6000 anställda och äldreomsorgen är ju ännu större. Så att där, ja som sagt. Och sen vill jag bara säga att det är klart att personalen inom äldreomsorgen, de allra, allra flesta, gör ett helt fantastiskt arbete. Jag tror inte riktigt att det var det som Sanda menade, att de inte gör det. Det är klart att det finns ett fåtal som inte är lämpade att arbeta med människor. Så är det bara. De har inte den personliga lämpligheten. Det behöver inte handla om en utbildning. Det kan vara att man kanske inte. inte är utbildade undersköterskor, men gör ändå ett fantastiskt jobb. Men alla är inte lämpade för det. Då menar jag att provanställning är något vi skulle tillämpa i den här kommunen. Det tillämpas i jättemånga olika myndigheter, men inte i Göteborgs Stad. Även om det finns utrymme i kollektivavtalet. Det hörde vi på senaste nämndmötet. Det finns utrymme för att ha provanställning. Varför använder vi inte det? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Mariette! Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson, därefter Hannah Baalbaki. Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare. Igår så hade jag en träff med ungefär 30 stycken fackliga ombud från Kommunal i äldreomsorgen. Hemtjänsten närmare bestämt. Jag brukar träffa dem emellanåt. Det är inte alltid att man får så mycket cred och pepp, utan det brukar vara ganska kritiska frågor. Det tror jag ni är medvetna om. Många är med om det, och det är rätt. De ska ställa höga krav på oss politiker, tycker jag. Igår fick jag höra att de märker så stor skillnad i äldreomsorgen. Stor skillnad på sina scheman i hemtjänsten. Mycket mer tid. Luft i scheman, tid att hinna sina besök. Märker av att det blir fler anställda, fler kollegor, överanställda. anställningar, färre timvikarier, vilket underlättar arbetsmiljön otroligt mycket. De lyfte också att de hade fått mycket högre löner. De var jättenöjda. Alla de här 30 ombuden lyfte att de verkligen hade märkt skillnad. Det är inte så konstigt eftersom vi satsade 35 miljoner på att höja lönerna i äldreomsorgen, så det är kul att det märks. Sen sa de också att vi känner oss verkligen sedda och lyssnade på. Det är det fasen fullt ut. första gången jag hör 30 ombud i Kommunal som säger det här. Sen lyfte de mycket riktigt kritiska frågor också. Det var dock inte om tystnadskultur, om missförhållanden, eller det som har nämnts här, utan det handlade om karensavdraget, att deras kollegor eventuellt blir utvisade. Det var sådana frågor de lyfte upp. Jag känner inte igen den här bilden av att vi inte skulle satsa på äldreomsorgen. Vi har satsat otroligt mycket på äldreomsorg den här mandatperioden, och jag blev väldigt glad, igår när jag träffade Kommunal, att det faktiskt märks att det gör skillnad, våra satsningar. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Då lämnar jag ordet till Hanan Baalbaki. Därefter Mattias Tykesson som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Hanan!

Hanan Baalbaki (S)

Tack ordförande! Jag sitter här bara och lyssnar och så får jag framför mig. Är det sorgligt i våra verksamheter? Absolut inte. Man blir nästan rädd av att höra hur dåligt det är hur vi behandlar våra äldre inom funktionsstöd, om allt. Jag bara får den bilden varje. år, på nyårsafton, på halloween, på alla högtider, hur vi står och bakar, vi gör fint, vi mobilerar, vi uppskattar äldre, vi tar hand om dem. Och så sitter man här och hör gång på gång hur dåliga personalen är, trots de löner man har, arbetsvillkoren man har. Nu har det blivit bättre. Hur var det innan? Och ändå har man valt att jobba Att inte satsa på utbildning och ha informationsmöte med sina medarbetare och lära ut om hur de ska utveckla sitt arbete. Vi måste ha de här medmänniskorna. Vi måste lära oss att så här jobbar vi. Sedan när man blir läser till undersköterska eller man väljer att jobba med människor så väljer man något som heter etik och moral. Vi jobbar med människor. Vi är där för människor. Vi tar hand om våra äldre på

ett bra sätt. Sedan att vi har haft något boende där de har missat och gjort fel, det kan inte vi ha en kollektiv bestraffning för alla inom våra välfärdsarbeten. Vi kan inte bestraffa alla. Vi har sådana verksamheter. Jag hade gärna velat bjuda in er på vår arbetsplats och se hur vi har det. Vi har verkligen människor, äldre som inte har något barn, familj eller släkt, helt ensamma. Men vi väljer att sitta där på julafton och fira med dem för att de ska känna sig ensamma. Varför pratar vi aldrig om dem? Varför gör vi inte det? Vi visar omsorg och kärlek, och så sitter vi här och hör hur dåliga vi är. Vi kivas i deras kalsonger, trosor och strumpor. Alltså förlåt men det har gått för långt. Jag har jobbat mycket fackligt för Kommunal. Jag har haft så många ärenden där folk har misskött sig. De får gå på dagarna, de ska fan inte jobba i verksamheten. De får gå. Så fort cheferna vet om det så anmäler vi dem. Så blir det andra konsekvenser. Tack för mig.

Aslan Akbas (S)

Tack Hanan. Berättar har ju Mariette Höij begärt en replik. Varsågod Mariette. Höij,

Mariette Höij (D)

Nej men jag vill bara kommentera det här Hanan. Jag tänkte att jag inte har hört någon här som säger att vi inte har fantastisk personal i äldreomsorgen. Jag har inte hört någon som har sagt det heller. Men det är klart att när man tar upp när det blir missförhållanden så kan det låta så, att det är en liten, liten bit som är missförhållanden. Och då kan det låta som att man tycker att hela verksamheten inte fungerar. Så är det ju inte. Jag har inte hört någon här som har sagt det. Men när det gäller också det du säger om det finns en personal som missköter sig så får den sluta. Ja, oftast blir de ut köpta för cirka 30 miljoner per år. De skulle aldrig ha blivit anställda.

Aslan Akbas (S)

Varsågod Hanan!

Hanan Baalbaki (S)

Tack för det! Bli ut köpta? Ja, vi har jurister i staden. De har koll. Har man jobbat arbetsrätt? Har man tittat på lagen? Vad säger lagen? Om du missköter dig, det här och det här. Köpa ut folk som har misskött sig på verksamheten? Nej, det har jag inte varit med om att man köper ut. Däremot har man köpt chefer, chefernas chefer, där de vägrar att gå och gör inte sitt arbete. Ja, kanske på den nivån. Men undersköterskorna, för de får gå på dagis. Först blir man avstängd med lön eller utan lön, det beror på vad man har gjort. Är det så stort och allvarligt så blir man stängd med lön eller utan lön. Sedan gör man andra åtgärder. Det är så pass allvarligt. Vi jobbar med människor.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi har Mattias Tykesson som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket för ordet, herr ordförande! Jag skulle vilja tacka för en bra interpellationsdebatt. Vi tycker lite olika, men jag tror att vi är överens om att vi måste få ordning på äldreomsorgen. Jag vill också förstärka det som Mariette säger här, att merparten gör ett väldigt bra jobb och ett fantastiskt jobb där ute. Jag vill faktiskt skicka med det och säga det till alla er som jobbar där ute. Sedan skulle jag vilja avsluta med. Vakna upp, fatta mod, börja se dig omkring. Bli inte en av dem som bara står där sen och säger att jag visste ingenting. Tack.

Aslan Akbas (S)

Ja, på detta har Marina Johansson begärt en replik. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Nu måste jag ju också bara sjunga lite. Vad ska jag sjunga? Nej, jag besparar er detta. Men jag vill också bara säga tack till Mattias och gänget från den sidan och gänget från denna sida. Det här visar ju att det är ett stort engagemang i de här frågorna och det är jag glad över. Vi kommer att göra allt vi kan på den här sidan och

fortsätta jobba för de bästa möjliga förutsättningarna. Och jag tolkar det som att ni också vill det. Jag hoppas att vi kan tillsammans i nämnden fortsätta ta oss framåt i detta helt enkelt. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack, Marina! Det är tomt på talarlistan. Jag anser att interpellationen har debatterats färdigt.

7. Valberedningens förslag till vid sammanträdet förekommande val

Vi lämnar den och går över till punkt nr 7, som är valberedningens förslag till vid sammanträdet förekommande val. Under punkterna 1–10 har vissa personer avsagt sig uppdrag. Valberedningen lägger under dessa punkter fram förslag till val. Godkänns avsägelserna? Kan valberedningens förslag bifallas? Ja. Under punkterna 1–10. Under 11–12 lägger valberedningen fram förslag till val i en stiftelse. Kan valberedningens förslag bifallas? Ja. Under punkten 13 lägger valberedningen fram förslag till val av två ledamöter, varav en ordförande i ett luftvårdsförbund. Kan valberedningens förslag bifallas? Ja. Under punkten 14 lägger valberedningen fram förslag till val av två ledamöter i en bolagsstyrelse. Kan valberedningen. Beredningsförslag bifallas? Ja. Kan protokollet under denna paragraf klaras omedelbart justerat? Ja.

8. Kompletterande budget mars 2026

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer 8, och det är kompletterande budget mars 2026. Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige beslutar om de särskilda förslag som framgår av handlingen gällande bland annat ramar, kommunbidrag, uppdrag, hemställningar och justeringar i den kompletterande budgeten med mera. Här har vi talarlistan. Vi börjar med Martin Wannholt. Därefter Axel. Axel Josefson (M). Det vet jag inte. Du har begärt ordet. Har du inte det? Men då flyttar vi ner dig och lämnar ordet till Axel Josefson (M) först.

Axel Josefson (M)

Tack ordförande, och tack Martin för att jag fick börja. Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till yrkandet från M D, L, KD i kommunstyrelsen, men även också yrka bifall till tilläggsyrkandet från Sverigedemokraterna i kammaren. Som sagt, det här är kompletteringsbudgeten för mars 2026 och man kan väl enkelt konstatera att ska det göras något så ska det göras nu. Göra det senare under året blir betydligt svårare. Och i vårt förslag till kompletteringsbudget så satsar vi på tryggheten och skolan och förskolan, där vi vill lägga mer pengar på detta. Totalt 55 miljoner för att få fram fler ordningsvakter och fler LOV 3-områden, för att kunna få ordning på skolresultaten i skolan och se till att de stora barngrupperna i förskolan kan minska. Vi hanterar det genom att vi avvecklar ett antal vänsterprojekt som finns i Vänsterstyrets budget. Men den stora skillnaden i detta yrkande, förutom våra satsningar, handlar om deras kreativa förslag för att stötta ABF-föreningen Vingen i Torslanda. De ska få en egen gräddfil för att kunna få bistånd. Det har man försökt med tidigare. Det har inte. Det har inte varit särskilt lyckosamt enligt revisionen, om jag inte missminner mig. Nu har man formulerat om sig så att man ska kunna lyckas lösa det här. Det tycker jag är djupt olyckligt. Det är väl inget fel på verksamheten i sig, men det är väl bra om vi behandlar alla våra föreningar på ett likvärdigt sätt. Med det sagt yrkar jag bifall till yrkandet från M, D, L, KD och även SD.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är det Dan-Ove Marcelind som får ordet och därefter är Daniel Bernmar (V). Varsågod Dan-Ove!

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Kommunpolitikens viktigaste uppgift är att leverera på det grundläggande och lagstadgade uppdrag och ansvar vi har som kommun. Att se till att skolan och den utbildning vi vill ge våra barn och unga fungerar, att omsorgen håller hög kvalitet och att våra gemensamma resurser används på ett ansvarsfullt sätt så är det inte riktigt i Göteborg. Tusen elever lämnar fortfarande grundskolan varje år med ofullständiga betyg. Det är inte bara en siffra. Det är tusen livsstöden som riskerar att få en sämre start i livet. Vi har fortfarande aldrig för stora barngrupper i förskolan där varje barn inte får den tid och det stöd som behövs och där personalen befinner sig i en arbetsmiljö där det är väldigt svårt att kunna ha fokus på det

pedagogiska uppdrag de har. Inom vård och omsorg återkommer tyvärr rapporter om brister. Samtidigt växer också problemen med kompetensförsörjningen och ovanpå detta en låneskuld som skenar. Bara under 2025 ökar den med nästan 6 miljarder kronor och närmar sig nu 70 miljarder totalt. Vilket också innebär stora ränte och avskrivningskostnader som tar resurser från kärnverksamheten som skola och omsorg. Det här är ju såklart inte hållbart och vi måste börja ta ansvar för den här utvecklingen och som jag var inne på tidigare idag så är min bestämda åsikt att rödgrönstyret inte har den. I såväl budgetar som kompletteringsbudgetar skjuter man ut skattemedel brett och vitt och har väldigt stora svårigheter att fokusera på grunduppdraget. Jag menar att skillnaden i kompletteringsbudgeten tydligt visar detta. Hade jag då fått yrka hade jag yrkat bifall till yrkandet från M D, L och KD. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Dan-Ove! Då överlämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V). Därefter Emmyly Bönfors. Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Då är vi på plats. På kompletteringsbudget 1 för alla er serietittare av kommunfullmäktiges förhandlingar så vet ni att det här styret har tre kompletteringsbudgetar per år. Kompletteringsbudget 1 för 2026 innebär att vi gör de här lite smärre justeringarna och kanske i värsta fall korrigerar något misstag i budgeten som vi tog fram i oktober-november. Så det är ingen jättetung handling den här gången, men det finns ändå några viktiga saker som vi. Jag vill passa på att peka på att vi nu kommer i gång med att finansiera det utökade uppdraget att samordna Göteborgs Stads samverkan med civilsamhället. Det har ju dragits i långbänk av högeroppositionen men nu hoppas vi att vi snart ska komma i gång med att säkerställa att vi har en välfungerande samverkan via socialnämnd och centrum. Vi har också i den här kompletteringsbudgeten lagt in en delfinansiering för utvecklingen av det judiska samhället. kunskapscentrumet i Göteborg. Ett viktigt och bra arbete för att säkerställa att den judiska gruppen i Göteborg synliggörs på ett bra sätt även i framtiden. Sen har vi lagt ytterligare förslag på hur vi kan stötta föreningslivet, bland annat i Torslanda. Det är några småjusteringar som finns med i den här första kompletteringsbudgeten och förhoppningsvis får vi anledning att diskutera fler längre fram och därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Då lämnar jag ordet till Emmyly Bönfors. Därefter Jonas Attenius (S). Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Jag vill yrka bifall till Centerpartiets yrkande. Och så vill jag även passa på att rikta två frågor till Socialdemokraternas Jonas Attenius (S) och Blerta Hoti Singh (S) som är ansvarigt kommunalråd för kulturfrågor. Min första fråga handlar om de 4 miljoner som ni. I ert budgetförslag vill vi rikta till just Torslanda. Jag undrar hur har ni kommit fram till att det är just Torslanda som ska få det här tillskottet för föreningsliv och kulturverksamhet? Har ni utgått från någon slags kartläggning över stadens samlade behov? För min bild är att det finns gott om stadsdelar i Göteborg som saknar både kommunala institutioner och lokaler. Till exempel Biskopsgården, där boende och föreningar i åratal har efterfrågat kultur och allaktivitetshus. där tusentals nya bostäder och kommersiell service har byggts ut, men där den kommunala servicen och kulturella mötesplatser har hamnat på efterkälken. Eller för den delen Backaplan och Masthuggskajen, där stadens egna underlag nu varnar för att det fria kulturlivet trängs undan i en av stadens viktigaste omvandlingar. I Centerpartiets budget låter vi kulturnämnden och kompani få 4 miljoner till det fria kulturlivet och fördela dem baserat på sin expertis. Det gör vi för att vi tror på principerna. Det brukar S också tala sig varma för i andra sammanhang, men principer är ju ingenting man kan välja när det passar för stunden. Så min fråga till kommunalrådet Blerta Hoti Singh är, hur förklarar du den här inkonsekvensen och vilken kulturpolitisk kompass är det egentligen som styr Socialdemokraterna? Vilken princip är det som gäller? Är det den proaktiva lösningsorienterade principen från ert Torslandaförslag eller är det principen från Pusterby debatten förra veckan? där ni felaktigt hänvisar till juridiska hinder så fort en kulturaktör är organiserad som ett bolag. Hela kulturlivet, från föreningslivet i ytterstaden till musikscenerna i centrum, förtjänar ett rakt och konsekvent besked. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Emmyly! På detta har Daniel Bernmar (V) begärt en replik. Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag ska inte svara på alla frågor eftersom de inte var ställda till mig. Men jag vill ändå passa på att säga på en av de aspekter som Emmyly Bönfors lyfte. Det var nämligen aspekten gällande kultur och allaktivitet i Biskopsgården. Så är det finansierat i den vanliga budgeten så att säga. Så det finns ingen anledning att göra några korrigeringar just i den frågan. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! På detta har Emmyly Bönfors (C) begärt en kontrareplik. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack, Daniel, för det svaret! Jag känner väl till förutsättningarna i Biskopsgården, inte minst eftersom vi i Centerpartiet har drivit fram planer på Biskopsgårdens trädgårdsstad. Men jag tog upp just Biskopsgården som exempel på ett område där Göteborgs stad har kartlagt behov av kultur och mötesplatser, liksom de har gjort i Masthuggskajen, Backaplan eller Hovås för den delen. Det var mer ett principexempel. Vi kartlägger vilka behov vi ser Jag har inte sett att Torslanda är utpekat i någon av de strategierna. Sedan välkomnar jag såklart kultur även i Torslanda. Jag frågar bara efter principen i det här fallet.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Då är vi tillbaka i talarlistan och vi börjar med Jonas Attenius (S) som får ordet. Därefter Karin Pleijel. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det, ordförande, fullmäktigeledamöter! Den här kompletteringsbudgeten handlar om att ta ansvar och stärka det som är Göteborg. Jag ska ta några exempel. Vi gör nu en viktig satsning på ett judiskt kunskapscentrum. Den verkar vara bred, och alla ställer sig bakom den. Det är positivt och bra. Det här är en investering i kunskap. Det är en investering i möten mellan människor men också i det viktiga arbetet för att bekämpa. I en tid där hat och polarisering ökar behöver vi göra mer, inte mindre, för att stå upp för våra gemensamma värderingar. Vi stärker också föreningslivet i Torslanda. Det är en stadsdel som har vuxit snabbt och som självklart också ska ha ett levande civilsamhälle där barn och unga får tillgång till aktiviteter och gemenskap. Det är det som är i fokus, inte lokaler eller någonting annat. Det handlar om barn och unga i Torslanda, men även andra. Fokus ligger på barn. Maritiman är ett annat område. Det är ett viktigt och uppskattat besöksmål och en del av stadens identitet. Det både säkrar utveckling och ser till att få till på sikt också en långsiktigt hållbar finansiering. Vi gör detta samtidigt som vi håller ordning på ekonomin. Inte alltför länge sedan beslutade vi om vår ordinarie budget för innevarande år. Det är där som vi gör våra stora satsningar och prioriteringar. Vi har inte heller fått någon ny samlad bild av det ekonomiska läget. Det är precis som framgår i handlingarna här. Det kommer fram i delårsrapporten. Då får vi återkomma när vi har fått det. Det är ofta av tradition att de justeringarna görs också i kammaren. kompletteringsbudget 2. Så med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut, men också avslag på yrkandet från Centerpartiet och tilläggsyrkandet från Sverigedemokraterna här i kammaren.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas och på Jonas anförande har ju Emmyly Bönfors, Axel Josefson och då Dan-Ove Marcelind begärt repliker. Vi börjar med Emmyly Bönfors först. Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Jag vill verkligen slå ett slag för att vi ska satsa på kultur och idrott och föreningsverksamhet för barn och unga. Och det gör vi ju i Göteborgs Stad, både genom stöd via kulturnämnden och via idrott och föreningsnämnden med flera. Även i socialnämnderna finns det sådana stöd att söka. Och vi brukar ju alltid göra så att. Föreningar får söka stöd för sin verksamhet. Jag var själv i Torslanda häromdagen och besökte Kulturhuset Vingen där vi ordnade ett möte och lånade deras lokal och hyrde den. Jag såg att de hade både

biblioteksverksamhet. Det fanns biograf och de här möteslokalerna som verkade fungera väldigt väl och som vi såklart ska värna. Men i alla andra fall så får ju föreningar söka stöd och då får ju förvaltningen.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly, och med detta har Jonas Attenius berättat en kontrareplik. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Återigen, det här med riktade satsningar, det är ju inget nytt. Det gör vi hela tiden, på en mängd olika områden. Exempelvis Judiskt kunskapscentrum som vi är överens om, det är ett exempel på det. Vi har satsat på enskilda fritidsgårdar i sydväst. Vi har haft föreningar i Bergsjön som har fått enskilda satsningar och så vidare. Angereds centrum, idrottsveckan - det händer hela tiden på en mängd olika områden. Återigen vill jag vara tydlig, Emmyly. För oss handlar det inte om vem som driver verksamheten här, utan det handlar om att det ska finnas ett levande civilsamhälle men också möjligheter för ett rikt föreningsliv också för göteborgare i Torslanda.

Aslan Akbas (S)

Emmyly Bönfors har begärt sin andra replik. Varsågod, Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack för svaret! Ska man tolka det som att om man bara har tillräckligt bra kontakter i kommunstyrelsen kan man frångå ansökningsförfarandet i föreningslivet i övrigt och försöka hitta ett riktat stöd via kommunstyrelsen och sedan kommunfullmäktige? Eller hur ska man tolka det här svaret? Jag vet att det finns gott om föreningar som säkert skulle vilja mejla och ringa till oss för att få den snabba metoden för att få stöd.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S) för en andra kontrareplik. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Jag vänder mig mot den beskrivningen, Emmyly. Vi har en situation där vi vet att det är en tuff situation. Vi har också gett förvaltningen i uppdrag att hitta andra lokaler eller lämpliga lokaler. Det kan vara var som helst. Men det viktiga för oss är att vi inte bryr oss om vad lokalen är. Det vi bryr oss om är att inte föreningar går omkull och att de hamnar i en besvärlig situation. Det är det som är vårt fokus, och det är att vi har ett rikt föreningsliv i den här delen av staden. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Dan-Ove Marcelind för en replik. Varsågod!

Dan-Ove Marcelind (KD)

Jag kan inte riktigt släppa det här med Folkets husföreningen Vingen. Det är viktigt att det är tydligt. Det blir ju också lite märkligt när man skriver en kompletteringsbudget att man vill ge pengar, 4 miljoner till idrotts och kulturlivet i Torslanda. Och så är det specifikt Folkets husföreningen Vingen vid Amhult som ska få de här pengarna. Jag tycker det blir lite märkligt att man skriver på det sättet. Då kan man vara tydligare och göra det. Ni får gärna dementera om så inte är fallet, men så har vi uppfattat att det är. Vi vet att ungefär 80 % av barn och ungdomar som bor i Torslandaområdet är aktiva i något föreningsliv. Jag kan tycka att det blir, som Emmyly är inne på, ett förfarande där vi går via kommunfullmäktige i kompletteringsbudget och ger specifika pengar till en organisation med de intressekopplingar som finns till Socialdemokraterna.

Aslan Akbas (S)

Tack, Dan-Ove! På detta har Jonas begärt en kontrareplik. Varsågod, Jonas!

Jonas Attenius (S)

Jag tycker att jag var tydlig där tidigare också, Dan-Ove, att det inte handlar om lokalen på plats. Sedan vet ju du och jag, som är av den delen i stan, att Torslanda i stort sträcker sig hela vägen bort till de trakter där du bor. Du vet ju själv där geografiskt att Vingen håller sig kring Amhult, men Torslanda är mycket bredare och större än så. Det är en bra bit att ta sig bort ifrån till exempel Lilleby. Det finns ju andra lokaler man kan identifiera, exempelvis. Jag var tydlig med att säga tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Då är vi tillbaka i talarlistan. Nej, det är vi inte alls. Ja, du stryker dig. Okej, då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Karin Pleijel som får ordet. Därefter är Pär Gustafsson. Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Tack för ordet, fullmäktige, ledamöter och åhörare! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till kompletteringsbudget för mars och göra några nedslag som jag tycker är värda att lyfta. Satsar mer för att stärka arbetet med volontärer i skolan, som är ett viktigt komplement till den övriga skolverksamheten. Vi vill också stärka Socialförvaltningscentrum och kulturnämnden för att de ska kunna hitta långsiktiga samverkansformer med civilsamhället för de nationella minoriteternas hus, kulturhus. Vi vill också, som Jonas Attenius (S) nämnde förut, göra politiska insatser. En stabil finansieringsmodell för Maritiman och att kunna medge 50 % medfinansiering från externa parter. Göteborg & Co och Business Region Göteborg ska hitta en sådan bra modell. Sist men inte minst vill jag lyfta fram det som också Daniel Bernmar (V) lyfte fram, nämligen det judiska kunskapscentrum som vi får en plattform för nu, delfinansiering. Det kommer att vara ett viktigt inslag i Göteborg för att synliggöra judiskt. liv och historia, öka förståelsen, toleransen och motverka antisemitismen. Så bifall till kommunstyrelsens förslag!

Aslan Akbas (S)

Tack, Karin! Då lämnar jag ordet till Pär Gustafsson (L). Därefter Emma Altenhammar (SD). Varsågod, Pär!

Pär Gustafsson (L)

Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till yrkandet från M, D, L och KD i kommunstyrelsen. Jag kan konstatera att vi över alla partigränser är väldigt överens om väldigt mycket i den här kompletteringsbudgeten som vi strax ska fatta beslut om. Men det finns också saker där vi skiljer, och jag hade tänkt att ändå peka på två saker där vi från vår sida går fram med satsningar både på förskolan och på skolan. Förskolan är verkligen ingen verksamhet som helst. Det är där grunden läggs för språk, trygghet, nyfikenhet och lärande. Men utvecklingen går åt fel håll i vår stad. Barngrupperna har blivit större, och i dag ligger många av barngruppernas storlekar långt över det som Skolverket rekommenderar. Det är ingen slump utan snarare en konsekvens av politiska prioriteringar, och det drabbar de barn som redan har en förskola. från början har sämst förutsättningar. Därför tillför vi förskolenämnden 20 miljoner kronor. När det gäller grundskolenämnden tillför vi även där 20 miljoner kronor riktat till läromedel. Läromedelsbudgeten är otillräcklig, och vi vet att behovet av tryckta läroböcker ökar. Ska vi ha en kunskapsskola värd namnet måste elever och lärare ha rätt verktyg. Det här är investeringar i kvalitet, likvärdighet och Göteborgs framtid. Jag yrkar bifall till vårt förslag i kommunfullmäktige.

Aslan Akbas (S)

Tack Pär! Då får Emma Altenhammar (SD), ordet därefter är Martin Wannholt. Varsågod Emma!

Emma Altenhammar (SD)
Tack för ordet! Med risken för att komma med en total avstickare i den här debatten tänkte jag yrka bifall till Sverigedemokraternas tilläggsyrkande i kommunfullmäktige, vilket handlar om att avveckla nättidningen Vårt Göteborg. Jag vet att vi har haft den här debatten tidigare och mycket har sagts kring den här nättidningen Vårt Göteborg. Ganska låg räckvidd på den här tidningen. Det är dubbelarbete. Och det är ganska så mycket en kanal som inte riktigt fyller en tydlig funktion längre. Samtidigt så vet jag att det finns en majoritet i den här salen som vill lägga ner den här tidningen. Det har vi faktiskt visat tidigare. Ändå fortsätter vi lite som en kommunal långbänk här som ingen vill sätta stopp för. Så nu när vi faktiskt börjar flytta resurser mellan förvaltningar från.

stadsledningskontoret till demokrati och medborgarservice tänker jag att demokrati och medborgarservice första uppdrag med den här tidningen kan vara att avveckla den. För Göteborg, eller vårt Göteborg, borde ha lagts ner för länge sedan och nu har vi chansen igen. Så låt oss göra det. Bifall till Sverigedemokraternas tillägg. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Emma! Då får vi Martin Wannholt det ordet. Därefter Jessica Blixt (D). Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack! Tack herr ordförande! Ja, det blir tydligt i denna kompletteringsbudget, som i de flesta budgetar den här mandatperioden, att den här sidan, vilket vi demokrater är oerhört glada och stolta över, prioriterar alltid upp skolan och förskolan mer än vad den styrande röda majoriteten orkar göra när man ska ge bidrag överallt till allt och alla. Jag yrkar bifall till förslaget från M, D, L, KD, men jag yrkar också bifall till reservationen. bifall till tilläggsyrkandet från Sverigedemokraterna att lägga ned vårt Göteborg. Det har vi med i vårt förslag också, så det är en liten signal till att SD kan rösta ja även till det första huvudyrkandet. Men det är ju väldigt märkligt att så fort man styr så glömmer man av vad man har lovat väljarna med att prioritera välfärden. Det är tråkigt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då ska jag bara titta på tekniken. Då är det Marie Brynolfsson (V) som är sist i talarlistan. Det är lugnt. Jag har inte startat tiden än. Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag vill bara nämna ett lite mindre uppdrag i kompletteringsbudgeten som handlar om ett introduktions år för nyutbildade inom vuxenutbildningen. Som ni vet så har vi väldigt stora problem att rekrytera kompetent personal inom välfärden. Och majoriteten av de utbildade undersköterskorna, barnskötarna och stödassistenterna kommer via vuxenutbildningen och inte via gymnasiet. Dock har vi hört från flera håll att man kanske inte riktigt motsvarar förväntningarna vad man tänker sig om en nyutbildad person. Man kanske inte är helt jobb-ready så att säga. Så för att möta det här så har vi i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning jobbat med det här introduktionsåret. Vilket då skulle innebära att utbildningen fortsätter under första året man är nyanställd på sin arbetsplats. Det här var ett uppdrag i den rödgröna. genomförandeplanen för 2025. Så det är väldigt roligt att alla andra partier nu också har med introduktionsåret i sina budgetar, måste jag säga. Trots att ni röstade emot det i nämnden så har vi nu enats om rödgrön politik. Så det är kul. Så bifall KS!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Då har vi Jessica Blixt (D), det som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Jag är väldigt glad för gul politik, demokratisk politik, därför att vi är det parti som är en garant för att vi gör satsningar på förskolan och skolan. Vi har gjort det hela vägen, och vi gör det även i den här tilläggsbudgeten. 20 miljoner extra till förskolan, 20 miljoner extra till grundskolan, och det är ut i en förstärkt barnpeng. Vi ser att barngrupperna ökar. Vi har stora utmaningar. Vi har ett minusresultat än så länge. 10 miljoner back ute på förskolorna. Det hoppas vi naturligtvis att vi ska hämta hem. Men det betyder att det kommer ske på bekostnad av barngruppernas storlek. Så enkelt är det. Och vi behöver få ner dem. Vi behöver komma närmare. I grundskolan lägger vi pengar på läromedel. Det är viktigt för att kunna höja undervisningskvaliteten. Vi har höga sjuktal och vi måste komma till rätta med det här och ge våra förskollärare och barnskötare rätt förutsättningar för sitt uppdrag. I grundskolan lägger vi pengar på läromedel. Det är viktigt för att kunna höja undervisningskvaliteten. I dag är det fortsatt så att det är många lärare som gör sina egna läromedel, kopierar till förbannelse fast de inte får, för de har inte råd att köpa läromedel. Det tar både tid, kraft och energi. Den tiden ska gå till att kunna planera en bra undervisning och höja kvaliteten i undervisningen. Jag yrkar bifall till vårt yrkande. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica, berätta har ju Blerta Hoti Singh begärt en replik. Varsågod Blerta.

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande, jag vill bara förtydliga i den här salen att det inte stämmer att barngrupperna ökar. Vi har fått ner, vi har ökat och förstärkt personaltätheten. Ursäkta Blerta, jag är ledsen du har inte varit med i debatten. Jag är ledsen, jag var upptagen med yrkandedelen så jag missade, ber om ursäkt.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius (S), som är sist i talarlistan. Tack, ordförande!

Jonas Attenius (S)

Jag har bara en jättekort fråga till Sverigedemokraterna. Vad lade ni ert tilläggsyrkande på? Vilket yrkande lade ni det på? Det är bara en fråga. Jag hörde inte dig, tyvärr. Vilket yrkande lade ni tilläggsyrkandet på? Tack!

Aslan Akbas (S)

Då föreslår jag att vi ajournerar oss några minuter på grund av det här tilläggsyrkandet, så att vi har lite klarheter i vad som gäller. Okej, då kan vi återsamlas. Och lyssnar ni? Anledningen till att vi ajournerade oss var att ta ställning till tilläggsyrkandet från SD. Det är inte förberett i KF, utan det har lagts här i KF. Därmed kan vi inte ta ställning till och votera om tilläggsyrkandet som ni har lagt. Det är inte en del av era budgetförslag. Det har lagts i KF utan att det har passerat KS. Och jag ska lämna ordet till dig Jörgen. Enligt 5 kapitlet, 57 paragrafen kommunallagen ska ordföranden vägra lägga fram ett förslag till beslut om ordföranden anser att förslaget innebär att ett nytt ärende väcks. Det är ordföranden som prövar detta. Ett ärende som fullmäktige ska besluta om ska vara berett. Ordförandens propositionsvägran är ovillkorlig. Jag anser att den inte är berett. Därmed kan vi inte ta ställning till det. Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Du kan ju vägra oss lägga det här, då får förvaltningsrätten se vad de säger sen. För allt stämmer ju naturligtvis. Det som den här fullmäktige bestämmer, det beslutas sen tills någon annan säger något annat. Men det är klart att om du förvägrar mig rätten att lägga ett tilläggsyrkande här, så är det klart att vi kommer gå vidare med det. Tack! Det kan jag göra, men just när ett ärende inte bereds, bara läggs i KF, så är det mitt. ansvar som motförande att vägra ta ställning till. Ja, men så är det i kommunallagen och det är jag förhåller mig till kommunallagen, vad kommunallagen och olika paragrafer säger. Ja. Patrik? Det är väl du som avgör till sist, men jag vill bara påpeka att den beslutsatsen finns i vårt yrkande också, så i den bemärkelsen är frågan beredd. Tack! Nej, jag ska inte släppa flera. Man kan inte hänvisa till ett annat partis underlag till budget, utan det är ett ärende. När man lägger ett yrkande är det parti som står för det yrkandet, inte en annan partis underlag till sin. budget aldrig framkommer. Så kan man inte göra. Man kan inte hänvisa SD:s tilläggsyrkande till Demokraternas budgetunderlag. Det är mitt beslut.

Aslan Akbas (S)

Då är det så att ärendet har färdig debatterats. Axel, vill du ha ordet? Okej, vi är inte avslutade. Ja, visst, absolut. Jag trodde att debatten var avslutad. Det var därför. Varsågod Axel!

Axel Gustafsson (L)

Tack ordförande! Jag tryckte före. Jag var lite fundersam kring vad det är som vi förstår. Är det för att det är ett tilläggsyrkande som du inte vill? Eller är det för att innehållet i tilläggsyrkandet är nytt? Vad är anledningen? Vi har ju Centerpartiet här, de har ju lagt ett helt nytt yrkande här på bordet. De har inte möjlighet att lägga något i kommunstyrelsen. Då skulle vi ju kunna argumentera att Centerpartiet inte ska kunna få lägga några yrkanden här i kommunfullmäktige. Det kanske många här som tycker är bra, men jag vet inte om Centerpartiet tycker det är så bra. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Emma. Varsågod!

Emma Altenhammar (SD)

Det här är ju egentligen mer en ordningsfråga kanske. Men kan vi då yrka på den att-satsen som är i samma andemening om att avveckla vårt Göteborg, fast vi bryter ut den ifrån yrkandet från M, L, D och KD? För det har vi kunnat göra innan. Jag vill bara bifalla en att-sats. Låt mig ta en minuts ajournering. Eftersom nu kommer du med något nytt, att man bryter loss att-satsen bara. Är det nytt då, menar du? Ja, hur ska man tolka det om man bryter en att-sats från ett yrkande och petar i något annat? Vad man ska ta ställning till. Ja, det är ju samma. Dessutom har vi ju berett den här frågan tidigare, så jag vet inte. Vi har debatterat den väldigt många gånger. Låt mig ta en liten kort ajournering igen. Jag måste synka med mitt presidium. Annars reviderar vi jättegärna så att vi ser till att lägga ner den här nättidningen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Jörgen, kan du komma hit? Kan jag be alla gruppledare komma fram?
Bara gruppledare? Okej, samling. Ibland behöver man lite ajournering för att diskutera och komma fram till ett bra förslag, till ett förslag som är lösningsfokuserat. I egenskap av ordförande har jag. Vad snälla ni är. Det är bra att ni säger det, så att det hörs. Det är viktigt att ni hör. Jag är den rätten som jag läste om att jag i egenskap av ordförande har rätt att fatta beslut om jag gör bedömningen om ett ärende är berett eller inte. Efter ajournering och samtal med gruppledarna har jag kommit fram till att. Jag tar tillbaka det som jag sa, alltså att det inte ska protokollföras. Det är det beslut som jag fattade. Den andra, jag gör bedömningen att det här tilläggssystemet från SD är en del av, det finns ju en text i själva förslaget från M, D, L och KD i kommunstyrelsen och gör bedömningen att själva I själva tanken finns en del av det i ert förslag till vårbudget för de andra partierna. Därmed gör jag bedömningen att jag kan släppa igenom det och behandla det som ett tilläggsärende. Dock kommer vi att vara stenhårda att tilläggsyrkanden som inte tillhör ärenden inte kommer att släppas igenom. Är det införstått? Förstår ni ungefär vad jag sa? Jag tar tillbaka det. Jag anser att innehållet i SD:s tilläggsyrkande finns i M, D, L och KDs förslag till beslut. Och då har ju under överläggningarna yrkande Daniel Bernmar (V), Jonas Attenius (S), Karin Pleijel (MP) bifall till kommunstyrelsens förslag. Axel Josefson, Pär Gustafsson, Martin Wannholt att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från M, D, L och KD i kommunstyrelsen. Emmyly Bönfors att fullmäktige beslutar bifalla yrkande från C den 24 mars 2026. Axel Josefson, Emma Altenhammar (SD) och Martin Wannholt bifall till tilläggsyrkande från SD den 23 mars. Jag kommer först att ställa proposition på kommunstyrelsens förslag och yrkanden från Axel Josefson och Emmyly Bönfors. Jag kommer därefter att ställa proposition med bifall respektive avslag på tilläggsyrkandena. Bifalls kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Axel Josefson med flera? Bifalles förslaget från Emmyly Bönfors? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas.
Jag tror att alla är i salen. Kommunstyrelsens förslag är ja, proposition i huvudvotering. För att anta motförslag ställer jag proposition på de två återstående yrkandena. Antas förslaget från Axel Josefson som motförslag? Antas förslaget från Emmyly Bönfors som motförslag? Jag finner att förslaget från Axel Josefson har antagits som motförslag. Då återstår huvudvotering, omröstning. Då är det ja till förslaget från kommunstyrelsen och nej till förslaget från Axel Josefson med flera. Varsågod och rösta!
Det verkar som att vi har en tom plats och då stoppar jag omröstningen. Med 40 röster mot 28. 12 avstår och en frånvarande bifalles kommunstyrelsens förslag.
Då återstår bara tilläggsyrkandet från SD. Bifalles det? Ja. Avslås det? Ja. Jag anser att den är avslagen. Votering är begärd och ska verkställas. Då är det ja för avslag på tilläggsyrkandet och nej för bifall. Varsågod och rösta.
Jag stoppar omröstningen. Och med 43, ja mot 37 nej. Det var 43, ja. Avslås tilläggsyrkande från SD. Reservation till förmån för SD:s tilläggsyrkande. Antecknat.

9. Planeringsbeslut för en fortsatt planering av Backaplans delområde 2 samt beslut avseende omvandling av Hjalmar Brantingsgatan

Håkan Eriksson (V)

Då går vi till ärende 9. Planeringsbeslut för en fortsatt planering av Backaplans delområde 2 samt beslut avseende omvandling av Hjalmar Brantingsgatan, där kommunstyrelsen föreslår att en fortsatt planering för Backaplans delområde 2 godkänns utifrån de inriktningar som framgår av handlingen. Vidare föreslås att exploateringsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, fortsätta planeringen för en omvandling av Hjalmar Brantingsgatan, del Backaplan inom stadsdelen Tingstad vassen. I enlighet med stadsbyggnadsnämndens stadsutvecklingsförslag utifrån de följande inriktningar som framgår av handlingen. Slutligen föreslås att stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att arbeta utifrån inriktningen att den utpekade tomten för kulturändamål ska planeras som besöksanläggning med kulturverksamhet. Här har vi en talarlista. Först ut är Petra Elf. Därefter Ann Catrine Fogelgren. Varsågod Petra!

Petra Elf (MP)

Tack, ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi har många utmaningar i staden. Göteborg har kanske särskilt stora utmaningar med att vi är en relativt gles och utspridd stad med stundtals mer plats för bilar och asfaltsöknar än för människor. Samtidigt som vi arbetar för att bygga ihop staden måste vi prioritera att värna natur och jordbruksmark och därigenom biologisk mångfald och potential för livsmedelsförsörjning. Backaplan är i dag ett externhandelsområde som ligger som en. barriär mellan stadsdelar i innerstadsläge. Där ska vi nu gå från just asfaltsöken och plåtlador till gröna och levande stadsmiljöer och tillföra tusentals bostäder utan att exploatera något annat än redan ianspråktagen och hårdgjord mark. I stället tillförs nya parker och mer grönska. Det ska bli en stadsdel som blir början på att binda ihop staden över älven och som kan bli mötesplats för hela staden. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Ann Catrine Fogelgren, därefter Johannes Hulter. Varsågod Ann Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Utvecklingen av Backaplan är ett av stadens större och mer omfattande omvandlingsprojekt uppdelat i olika delområden. När projektet är helt klart 2040 kommer Backaplan att vara en urban stadsdel med stor variation i skala, volym och material. Också med en blandning av handel, kontor, bostäder, service och god kollektivtrafik kommer detta att bli ett nytt attraktivt område i centrala staden. Men som så många andra. Projektet Ekonomin är en utmaning. Stadsbyggnadsnämnden vill med detta beslut att kommunfullmäktige ska ta ställning till en fortsatt planering av området utifrån reviderade förutsättningar och väsentliga avvikelser i förhållande till tidigare fattade beslut. Orsakerna till utvecklingen är flera. Även om staden endast äger 20 % av marken har markförsäljningarna inte genomförts i den omfattning man räknat med. Till detta kommer också den allmänna kostnadsutvecklingen, vilket ger ökade utgifter för gata och mark. Samt förslaget från stadsbyggnadsnämnden om fortsatt planering gällande omvandlingen av Hjalmar Brantingsgatan, vilket innebär en investering för exploateringsnämnden om 300 miljoner kronor.
Vi ställer oss bakom en fortsatt utveckling och byggnation av delområde 2 inklusive tillägget gällande Hjalmar Brantingsgatan. Vi tycker att det är viktigt, trots det negativa utfallet, att staden fullföljer projektet då även flera privata aktörer är engagerade med stora åtaganden i omvandlingen. Men vi vill återigen lyfta vikten av att ett projekt inte kan ses isolerat, utan det krävs ett hela staden-perspektiv där prioriteringar behöver göras för att stärka exploateringsverksamheten inom ramen för det så kallade ÖIS, som ska hantera och samordna stadsutvecklingen med fokus just på genomförbarhet och ekonomisk hållbarhet. Jag yrkar bifall till yrkandet från M, D, L och KD. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Johannes Hulter, därefter Hampus Magnusson. Varsågod Johannes!

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och göteborgare. Det är väldigt roligt att vi kan komma vidare med planeringen av den här väldigt viktiga delen av Göteborg. Vi har ju den här mandatperioden särskilt gjort en väldig omsvängning när det gäller stadsbyggandet i riktning mot mer klassisk kvartersstad med fina Bra livsmiljöer för människor, levande bottenvåningar. Det är därför väldigt roligt att komma vidare med att bygga den här nya, utvidga innerstaden egentligen och ut på Hisingen. Något som människor har längtat efter väldigt länge, för planeringen har ju pågått här väldigt länge. Och ekonomin har varit komplicerad, den är svår. Vi

fortsätter att följa den både i stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden gör ju också det förstås. Men det finns ett problem här som gör mig lite orolig och det är faktiskt när jag läser Sverige. Sverigedemokraternas yrkande, något som är väldigt synd. När vi nu ska bygga en vacker fin kvartersstad, att man då vill sänka hela det här projektet. Väldigt olyckligt skulle jag säga. Väldigt tråkigt att se. Det går faktiskt inte längre att avfärda Sverigedemokraternas yrkande bara med att de är ute på kanten någonstans för sig själva. För de har ju blivit omfamnade av borgerligheten, både nationellt och lokalt. Bokstavligt omfamnade. Så det finns en väldigt stor risk för. Nästa år redan att det här också det Sverigedemokraterna föreslår kommer att vara högerpolitik här i Göteborg. Så det här är värt att ta på allvar och jag ser det som ett stort hot mot en positiv bra stadsutveckling här i Göteborg. Jag hoppas att både Sverigedemokraterna och högerut att man verkligen tänker igenom vad som står på spel för Göteborgs del. Om man är redo verkligen att sänka en sådan här viktig stadsutveckling i stan. Man tar sitt förnuft till fånga. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Hampus Magnusson. Därefter Robert Hammarstrand. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Jag yrkar bifall till yrkandet från M, D, L och KD och passar på att yrka ett kraftigt avslag på tilläggsyrkandet från S, V, MP, C men också på SD. Så Johannes kan sova gott ikväll. Och jag tror inte du behöver vara så orolig utan Det man kan vara orolig för här, och som vi är djupt oroliga för, är att det här är minus 900 miljoner. Vi har sett flera sådana här socialistiska projekt som bara skenar i väg fullständigt och där man har tappat helt sans och balans i ekonomin. Som lök på laxen ska man bygga i gång cykelbroar för 2 miljarder också, som ingen efterfrågar och som har mycket begränsad nytta. Men vad vi trycker på Det här är ett viktigt område och kommer att stärka Göteborg när det blir klart, men man måste hämta hem de förluster man gör här i andra projekt, till exempel fina småhusprojekt på platt fin mark där vi kan få ett positivt exploateringsnetto och där vi också kan få barnfamiljerna att stanna kvar i staden. Där känner jag en väldig trygghet att SD har landat mycket klokt i att man också vill bygga många, många fler småhus än den här. Den här sidan då, som vi hade i en redovisning senast i tisdags, där man inte hittar ett enda projekt med mer än 50 småhus. Inte ett enda projekt. Jo, man hittade tre. Då frågar vi varför går man inte vidare med dem? Nej, för att det är politiska beslut, att de ska stoppas. Så sa man. Så jag tror, Johannes, att du ska vara mer orolig över ditt sällskap med V och MP. Du borde ta åt dig mer av den oron som din egen partiledare i Stockholm känner och som ofta uttrycker, som säger att hon hellre vill regera med M, eller det var Shekarabi i och för sig. Men så fixar vi småhusen. Så luta dig tillbaka och njut. Och så skicka med att kolla på ekonomin.

Håkan Eriksson (V)

Det var tiden ute. Nästa talare är Robert Hammarstrand. Därefter Patrik Höstmad. Varsågod, Robert.

Robert Hammarstrand (S)

Tack herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Det är lite det som Petra Elf var inne på med utmaningar. Jag skulle nog säga att vi göteborgare har fått inte bara en stor gåva utan väldigt många stora gåvor i form av central belägen mark. som vi kan bygga stad på. Det är inte många städer i Europa av motsvarande storlek som har så mycket central mark som går att bygga på. Sedan måste vi också vi från exploateringsnämndens sida följer naturligtvis ekonomin exploaterings ekonomin väldigt noga och levererar in gedigna beslutsunderlag till stadsbyggnadsnämnden för att man ska kunna göra rätt. prioriteringar i den så kallade ÖISEN. Men jag vill också säga det att vi måste vara ärliga mot oss själva och mot göteborgarna att det är dyrt att bygga stad. Det är dyrt att bygga stad på gammal industrimark som är förorenad. Det är dyrt att bygga stad på mark som innehåller arkeologi. Det kostar. plus 300 miljoner i Gamlestaden till exempel. Det är dyrt att bygga attraktiva stadsmiljöer, för det är det vi vill ha här. Så vi måste ha det med oss också, att det är en anledning till att vi går med underskott. Det är per definition dyrt. Men vi måste också naturligtvis ha stenkoll på ekonomin, och det tycker jag att vi har. Men det är dyrt, så vi ska inte ägna oss åt det. och så något självbedrägeri här.

Håkan Eriksson (V)

Tack så mycket! Nästa talare Patrik Höstmad. Därefter Grith Fjeldmose. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Det är glädjande. Det är en hel del privata fastighetsägare och privata aktörer som vill satsa. Det är väl många tiotals miljarder som kommer att tryckas in i det här området. De äger mycket av marken själva. Vi från staden äger inte så mycket, vilket har gjort att vi inte kan sälja en massa byggrätter för att bygga fler bostäder. De äger ju redan dem. Det gör det lite svårare att få ihop ekonomin. Det är som Robert sa, vi har gamla synder här från tider när man släppte ut saker rakt ut i marken. Det behöver saneras en hel del. Vi gör då kanske ett exploateringsnetto enligt den senaste budgeten, eller det vi tar beslut om här då, på 900 miljoner kronor. Privata fastighetsägare kommer att trycka in många tiotals miljarder i det här området. Så vi får ut väldigt mycket. för de här pengarna vi investerar så att säga. Men vi har ju inte en sedelautomat så vi måste ju också se till att ekonomin hänger ihop och därför skickar vi med en tydligare signal in till ÖIS-arbetet som hanteras i stadsbyggnadsnämnden. Det har varit lite si och så med förmågan att plocka bort kostsamma projekt och vi vill trycka på där och göra det ännu tydligare att vi vill se en riktig prioritering i ÖISen där man tar bort. bort en hel del av de kostsamma projekten och lägger till projekt som ger ett positivt netto i stället, så att vi till exempel kan finansiera den här mycket lämpliga investeringen vid Backaplan. Så med det sagt, bifall till yrkandet från M, D, L och KD.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Grith Fjeldmose serverar efter Jörgen Fogelklou. Varsågod Grith!

Grith Fjeldmose (V)

Tack, ordförande! Jag yrkar bifall till KS-förslaget till beslut. Det är två skrivningar i TU som jag vill lyfta fram här. Den första är att det på s. 20 står att i ett bredare ekonomiskt perspektiv bedömer stadsbyggnadsförvaltningen att stadsutvecklingen på Backaplan har potentiellt stora värden och effekter som inte återspeglar. I den nya statsverkspropositionen står det att förvaltningen inte bedömer att stadsutvecklingen bidrar till att stärka kommunens attraktivitet och investeringsvilja i kommunen. Alltså med andra ord, när vi bygger stad är det så avgörande att vi inte bara tar hänsyn till det som direkt kan mätas med vanliga ekonomistiska nyckeltal. Det andra är att det på sidan 8 står att utifrån riktlinjens anvisningar är det stadsledningskontorets bedömning i nuläget att kommande genomförandebeslut ska fattas på nämndnivå. Med tanke på att det kulturhus som ursprungligen fanns med i beslutet från 2019 har förändrats till att bli en besöksanläggning med kulturverksamhet finns det en risk, som jag ser det, att ambitionen kan krympa. Jag hoppas verkligen att alla politiker i de samverkande nämnder och styrelser framöver bevakar den där lilla trekanten som avsatts för kulturverksamhet, så att den fredas för just detta, med tanke på det stora värdet för det sociala livet i Göteborg och den effekt som en levande kulturverksamhet skulle få. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, herr ordförande!
Ja, tråkigt att se, sa Hulter när han gick upp här samtidigt som han slängde upp ett 27-våningshus på Skånegatan. Det är i och för sig lite bättre än den uppochnedvända tvättkorgen. Det är lite vackrare än så här. Tråkigt att se, så lät det när stadsarkitekten var ute med dig och mig och körde runt när vi tittade på en massa byggnader här. Tråkigt att se, ja, det är det när barnfamiljer tvingas flytta ut från Göteborg för de hittar ingenstans att bo. Vad är det då som socialdemokrater Hulter är så rädda för att vi vill? Jo, för att Göteborg ska vara långsiktigt attraktivt krävs det bostadsmiljöer där människor vill bo kvar genom livets olika skeden och inte söker sig till kranskommunerna. Majoriteten vill faktiskt bo i småhus, och därför är det viktigt att skapa rätt förutsättningar för att köpa, äga eller kanske till och med hyra en villa eller ett radhus. Dagens stadsplanering. planering kan inte längre maximera antalet bostäder på minimal yta utan måste satsa på välplanerade miljöer där småskalighet och grönska integreras, eftersom dessa skapar gemenskap, trygghet och livskvalitet, Hulter.
En riktig trädgårdsstad kombinerar stadens funktioner med naturens kvaliteter och skapar överskådliga, trygga och socialt hållbara bostadsområden. Med detta vill jag yrka på Sverigedemokraternas återremiss. Tänk vad hemskt, Hulter, att bo i ett litet fint radhus eller småvilla, va? I stället för ett betongschabrak. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Johannes Hulter begärt replik. Varsågod Johannes!

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och göteborgare. Naturligtvis är det väldigt fint med radhus och speciellt i traditionell stil. Det ska vi bygga mycket av, vackra fina trädgårdsstäder. Det gör vi också på olika ställen i Göteborg. Men Backaplan är ju inte rätt ställe att göra det på. Om vi tittar uppe på skärmen så är det som det här ärendet handlar om. Här är det ganska självklart att vi ska bygga en vacker klassisk kvartersstad. Väldigt fin. Och det är ett förslag här skulle ju vara total ekonomisk katastrof. Det är därför jag säger för ni är trots allt det dominerande högerpartiet nu. Ni styr regeringen uppe i Stockholm och ni kommer att bjudas in här och högern här inne och får väldigt mycket kraft och inflytande över högern. Så det är därför jag ställer frågan. Det är dags att bli seriös nu. Vad är det för förslag egentligen? Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontra replik begärd Jörgen Fogelklou. Varsågod!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande. Så här kommer det nog låta in till valet, att man hotar med att vi är ett högerparti. Du och jag satt ju på vår presskonferens igår, där jag betackade mig för att kalla mig höger. Jag är ett mittenparti, ett socialkonservativt mittenparti, inte ett högerparti. Men det kommer låta så här från Socialdemokraterna, så blir det ofta när man är lite rädd om makten, att man ska bli av med den naturligtvis. Det är klart att vi inte ska bygga barn. Bara massa radhus eller småvillor. Det vi säger är återremiss och titta på om vi kan få till lite fler. Det är det. Du kanske inte har läst vad vi faktiskt skriver? Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Replikskiftet avklarat och Göteborg till talarlistan och det är Johan Zandin. Efter Emmyly Bönfors. Varsågod Johan!

Johan Zandin (V)

Tack så mycket! Jag yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden. Jag konstaterar att en överväldigande majoritet här inne är helt överens om att gå vidare med planeringen av Backaplan som är en central stadsdel och med en stadsmässig bebyggelse som passar det läget. När det gäller. Yrkandet från M, D, L och KD om övergripande inriktning för samordnad stadsutveckling, det så kallade ÖIS-dokumentet, ÖIS med två s, inte ett, kommer att komma upp för beslut i den här församlingen när det har beretts ute i våra planerande nämnder. Jag föreslår att vi helt enkelt väntar med de principiella principbesluten till det tillfället och avslår det i dag. För den här punkten. handlar ju om just Backaplan. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Emmyly Bönfors. Därefter Dan-Ove Marcelind, KD. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Det beslut som vi fattar här i dag om Backaplan är en investering i Göteborgs framtid och vår konkurrenskraft. Vi beslutar om att omvandla en barriär av asfalt till en levande sammanhållen stad. Låt oss vara tydliga. Det här projektet har blivit dyrare, men att tveka nu och skjuta upp projektet vore den verkligt dyrköpta läxan. Att inte agera nu skulle innebära förgäveskostnader på uppemot 100 miljoner. Kronor för temporära lösningar som sedan måste rivas. Den största kostnaden är förlorad potential för att inte fatta det här beslutet är den dyraste vägen framåt. Göteborgs kanske största utmaning just nu är kompetensförsörjningen och för att företag ska kunna växa och anställa så att vi kan finansiera vår gemensamma välfärd så måste vi erbjuda attraktiva bostäder. Och människor måste kunna flytta hit. Det här projektet är en avgörande pusselbit för att det ska bli så. Det blir tusentals. Nya bostäder 140 000 kvadratmeter för verksamheter på det här området. Det är nästan svårt att ta in hur det kommer se ut på Backaplan i framtiden. Samtidigt så läker vi också ett sår i staden i

och med att vi bygger bort barriären mellan Hjalmar Brantingsgatan och binder samman Hisingen med fastlandet till en gemensam innerstad. Det är också väldigt hållbart att bygga på det här sättet eftersom vi bygger både tätt och högt på mark som idag redan är betäckt av asfalt och betong. För varje kvadratmeter vi bygger här så kan vi också spara värdefull natur och jordbruksmark på andra platser i Göteborg. Så därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Jag ska tala idag med Dan-Ove Marcelind just nu, sist på talarlistan. Varsågod!

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack så mycket! Jag kan hålla med de som menar på att det inte räcker att konstatera att vi bygger stad, utan vi måste också fundera på hur vi bygger stad. Sen är det ju så här att exploateringsekonomin är ju inte oviktig. Det är ett finansiellt mål vi har, att vi ska ha en exploateringsekonomi i balans. Därför är det ju oroväckande att vi nu i projekt efter projekt får röda siffror i just exploateringsekonomin. Vi har ju då haft flera Projekt, vi har Masthuskajen, vi hade hela Skeppsbron som det blev ett omtag på. Vi har Gamlestan och nu också Backaplan med ganska stora röda siffror i negativ exploateringsekonomi. Därför tror jag det är viktigt. Dels tror jag om man tittar på en skylt på Backaplan så har jag fått till mig att det är ganska höga risknivåer tilltagna i det här projektet som jag tror att man behöver se över lite grann. Det kan säkert ni som sitter i exploateringsnämnden titta på lite extra. Sen är det ju så att jag tror det är viktigt att vi behöver identifiera byggbar mark som är också mer attraktiv att bygga på. Jag är inte emot förtätning av staden, det är jättebra. Men när det blir ensidigt, som det tenderar att bli i nuläget, så tror jag det är olyckligt att vi missar att just hitta projekt där vi faktiskt kan få en exploateringsekonomi i balans. Hade jag då fått rösta så hade jag då röstat på yrkandet från M, D, L och KD. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Emmyly Bönfors begärt replik. Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Jag delar mycket av oron över exploateringsekonomin. Samtidigt vet vi att vi har haft ett ganska tufft läge inom bostadsmarknaden de senaste tre fyra åren med ökade byggkostnader på över 30 procent till exempel. Det har också varit svårt med planeringsresurser. Det har också varit svårt att få till bra priser för mark. Dessutom har vi vårt ansvar att bygga förskolor. Här kommer det också att bli kulturverksamhet på Backaplan. Det är vi glada för. eftersom det är strategiskt utpekat som ett område som saknar kultur i övrigt. Så det jag tänkte fråga Dan-Ove är vad du menar med ensidigt?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd. Dan-Ove Marcelind. Varsågod!

Dan-Ove Marcelind (KD)

Ja, tack för frågan. Nej, men jag kan se att just nu så är det en stadsideologisk dogm så att säga att vi ska bygga staden inifrån och ut. Göteborgs Stad har tillgång till 25 000 hektar motsvarande 35 000 fotbollsplaner. Där tror jag att det går att identifiera mark. Vi hade också identifierat mark till exempel i området mellan Kärraskog och mig som tyvärr Centern var med och i början. startperioden stoppade en sådan utveckling av ett sådant område. Det tycker jag var synd.

Håkan Eriksson (V)

Tack, andra replik begärd. Emmyly Bönfors. Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Då förstår jag bättre vad du syftar på, Dan-Ove. Det stämmer att det finns en utbyggnadsstrategi i staden om att vi ska börja inifrån och ut för att förtäta innerstan. Det behöver vi, och det är många som pekar på att vi

behöver betydligt fler bostäder i innerstan för att kunna få ett mer levande gaturum, få en starkare handel och inte bara ha kontor här så att det blir öde på kvällar och nätter, till exempel. Samtidigt bygger vi faktiskt en hel del i flera delar av staden. Vi har tagit fram ett nytt program. För både Frölunda, för Tynnered, för Biskopsgården. Så även Södra Änggården kommer ju komma. Så att vi bygger ju på väldigt många platser i staden och det är ju väldigt roligt att se. Samtidigt tycker jag fortfarande att vi ska värna principen om att bygga på ianspråktagen mark. Eller bygga på mark som inte är lika värdefull som jordbruksmark. Tack.

Håkan Eriksson (V)

En andra kontraplik begärd. Dan-Ove Marcelind KD. Varsågod.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack igen. Det jag vill framhålla här är att vi går nu fram med en del projekt och en del planer på till exempel att vi ska bygga småhus i utsatta områden. Det är jättebra. Jag ser gärna en variation av bostäder i de områdena. Men om du frågar byggbranschen så säger de till och med att vi skulle kunna ge den marken gratis. De skulle inte bygga där för att marknaden ser ut som den gör. Då tror jag det är bättre att vi försöker ha en bättre dialog med byggmarknaden. marknaden för att se var det är möjligt att bygga någonstans och då inte fastlåsta i stadsutvecklingens ideologiska dogmer om vad vi ska bygga. Nu behöver vi få fart på Göteborg. Framför allt behöver vi bygga mer småhus. Då är det viktigt att vi har en god dialog med näringslivet och byggbranschen.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Det blev klyftigt avklarat. Då var nästa talare Patrik Höstmad. Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Ja, Emmyly, du radar upp en massa anledningar till att det kostar mer än det brukar göra och så vidare. Men det gör ju också att vi måste vara ännu mer noggranna i hur vi prioriterar. Och förutom det ni har pratat om som Dan-Ove tog upp, så handlar det ju också om alla de här boulevardiseringarna som alla går med jättestora. Stadsomvandlingsprojekt är dyra. Det är väldigt svårt att komma runt det. Du får bygga om jättemycket infrastruktur. Det är ofta stora saneringar kopplat till det. Jag vet att ni inte vill vara ute i jungfrulig mark, men vi behöver sådana projekt också. Det är där det finns efterfrågan och det är där det går att få ekonomi i projekten. Frågar man branschen nu så har vi problem med hyresrätterna och bostadsrätterna. De nyproducerar. Hyresrätterna står tomma, bostadsrätterna, ja, man får inte tillräckligt med köpare för att dra i gång, få banklån och dra igång projekten. Det som säljer nu hade varit och som vi ser i kranskommunerna är småhus i ytterkanterna av staden. Det är där vi borde lagt in krutet nu för att få bostäderna att byggas. Dessutom finns det ett jättebehov från barnfamiljerna och de får ju flytta till kranskommunerna om de hittar någonting över huvud taget.
Och vi har problem med lågt barnbidrag. barnafödande och så vidare. Allt det här hänger ihop. Ensidigheten är problemet. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har två personer begärt replik. Först ut Johan Zandin. Varsågod!

Johan Zandin (V)

Här hade det varit jättekul att kasta sig in i den allmänna stadsplaneringsdebatten om var vi ska bygga resten av staden. Men eftersom detta ärende handlar om Backaplan så gör jag inte det. Tack! Nästa replik begärd, Emmyly Bönfors. Varsågod! Tack, och på samma tema så tycker jag det är väldigt viktigt att man har en dialog med bransch, om markpriser, var det är lämpligt att bygga så. Men det vi har att fatta beslut om här idag är ju ett välplanerat. område på Backaplan. Det är väldigt viktigt att fatta beslut om att vi får till de här bostäderna, kulturverksamhet, grönytor, offentlig service med mera som kommer att bli på Backaplan. Man kan ha en diskussion om både Backaplan och vad vi ska göra i övriga delar av staden. Men den diskussionen tar vi gärna i en annan debatt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Replik begärd, Patrik Höstmad (D), varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Ja tack! Vår poäng är att vi inte kan ta det här beslutet med ett minus på 900 miljoner kronor utan att vi också har en tydlig riktning för prioriteringar i ÖIS så att vi får ihop ekonomin. Vi litar inte alls på Centerpartiet och de rödgröna, att ni kommer att få ihop de här prioriteringarna. Ni har orealistiska inriktningar och sedan har ni de här älsklingsprojekten med boulevardomvandlingar. Det är väl fem boulevarder nu som ska byggas. parallellt som pågår processer. Ni måste rensa upp i de här politiska visionerna och komma tillbaka till verkligheten. Det är viktigt för det här projektets genomförande att vi ska kunna ta kostnaderna i det här projektet. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Talarlistan är tom. Kan vi anse överläggningen avslutad? Svar ja. Under överläggningen yrkar Ann Catrine Fogelgren, Hampus Magnusson och Patrik Höstmad att fullmäktige bifaller förslaget om M, D, L och KD i kommunstyrelsen. Petra Elf, Robert Hammarstrand, Grith Fjeldmose, Johan Zandin, Emmy Börnfors att bifalla till kommunstyrelsens förslag och Jörgen Fogelklou återremiss till stadsbyggnadsnämnden enligt yrkande från SD i kommunstyrelsen. Jag ställer först proposition på dels återremiss, dels avgörande i dag. Om den senare bifalles lägger jag proposition på kommunstyrelsens förslag och förslaget från Ann Catrine Fogelgren med flera. Enligt kommunallagen kan ett ärende återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna, det vill säga 27 ledamöter. Det har inte gjorts tidigare. Godkänns den propositionen? Jag frågar, beslutar fullmäktige att återremittera ärendet? Avgöra ärendet? Jag finner att fullmäktige beslutat avgöra ärendet? Ja. Och då är det frågor på yrkandena. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Ann Catrine Fogelgren med flera? Jag finner att fullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag. Votering är begärd och ska verkställas.
Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslag från Ann-Cathrine Fogelgren med flera. Godkänns den ordningen? Svar ja. Då startar jag omröstningen.
Då stoppar jag omröstningen och finner att fullmäktige med 43 röster mot 28 bifaller kommunstyrelsens förslag. Reservation SD till förmån för eget återremissyrkande.

10. Reviderat inhyrningsbeslut avseende Göteborgs konstmuseum

Håkan Eriksson (V)

Vi går till ärende 10. Reviderat inhyrningsbeslut avseende Göteborgs konstmuseum. Där kommunstyrelsen föreslår att reviderat inhyrningsbeslut avseende Göteborgs konstmuseum godkänns. Vidare föreslås att redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kulturnämnden att säkerställa att andelen av kapital och driftskostnader som idag bekostas av kommunala skattemedel inte ökar antecknas men förklaras ej fullgjort. Här har ordet först begärts av begärda Blerta Hoti Singh efter det Rasmus Ragnarsson. Varsågod Blerta!

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande, ledamöter, göteborgare. Göteborgs konstmuseum, det är en av våra viktigaste kulturinstitutioner i vår stad, med van Goghs verk och andra viktiga och värdefulla, stora konst och kulturhistoriska värden. Och den spelar såklart en central roll i vår stads identitet, i vår stads besöksnäring, men också medborgarnas tillgång till ett rikt kulturliv. Samtidigt vet vi att byggnaden idag har allvarliga brister vad gäller arbetsmiljö, klimat och tillgänglighet. Men också säkerhet för de viktiga alster som förvaras där.
Att inte agera med utbyggnaden av konstmuseet är faktiskt inget alternativ. Jag vill också vara tydlig i det här sammanhanget att de fördröjningar som vi har sett till följd av högeroppositionen. Trots att de frågor som redan lyfts när det gäller finansiering och medfinansiering har utretts gång på gång. Det här var något som vi varnade för. Det här har kostat tid, något som vi hade kunnat använda för att komma framåt. Vi står inför ett svårt men nödvändigt beslut ikväll. Jag kostade. Det beror huvudsakligen på omvärldsfaktorer som vi inte kunnat påverka. Samtidigt har projektet redan anpassats för att hålla nere kostnader. Med detta förslag tar vi ansvar. Vi möjliggör en långsiktig hållbar finansieringslösning för museet, stärker staden som kulturstad och skapar förutsättningar för fler besökare och fler samarbeten men också fler intäkter till staden. Jag vill också vara tydlig med arbetet med att begränsa kostnaderna för skattekollektivet måste fortsätta. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack! Nästa talare Rasmus Ragnarsson (SD), därefter Ann Catrine Fogelgren. Varsågod Rasmus!

Rasmus Ragnarson (SD)

Tack herr ordförande ledamöter! Jag vill börja med att yrka bifall i första hand till yrkandet från Sverigedemokraterna och i andra hand till tilläggsyrkandet från M, D och L. Mina damer och herrar! Vi behandlar ännu en gång ett ärende där kostnaderna för ett prestigeprojekt har skenat, detta trots att det rödgröna styret har varit tydligt med att andelen kostnader som ska finansieras av skattemedel inte ska öka. I dag vet vi att det här målet inte kommer att uppfyllas. Hyreskostnaderna för Kulturnämnden kommer, om det här förslaget genomförs, att bli otroligt kraftigt höjda. Kulturnämnden har själv konstaterat att man saknar möjlighet att finansiera den nya nivån inom den befintliga ramen. Det verkar som att de rödgröna har accepterat att den enda åtgärd man kommer att ta till helt enkelt är att utöka. I stället för att helt enkelt göra ett omtag kring finansieringen. Från Sverigedemokraternas sida har vi hela tiden sagt att man borde testa det här med sponsring och donationsprogram, att införa det relaterat till konstmuseet. Inte att förglömma så var det ju så konstmuseet en gång tillkom. Det var ju genom donationer. som Konstmuseet var och blev möjligt. Så jag tycker att vi måste återknyta till det här gamla arvet som vi har i Göteborgs Stad med mecenater och privata olika finansiärer som vill komma in och stötta kulturlivet. Vi Sverigedemokrater står därför fast vid vår linje. Finansieringen behöver breddas och Göteborgs kulturinstitutioner ska utvecklas, men det ska ske på ett ekonomiskt hållbart sätt. hållbart sätt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Ann Catrine Fogelgren. Därefter Anneli Rhedin (M). Varsågod Ann Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack, ordförande, ledamöter och åhörare! I november återremitterades ärendet om inlämningsbeslutet gällande Konstmuseet för att kulturnämnden skulle se över möjligheterna att erhålla ytterligare finansiering. De stackars tre fyra månader som den extra tid som det tog kan jag inte se har fördröjt den här processen nämnvärt, utan det är viktigt att vända på varje sten för att se om vi kunde få ytterligare finansiering. För ända sedan första förslaget i januari 2011 har det tagit flera månader. första gången gjordes 2012 har frågan bollats, vridits på, utretts och diskuterats. Beslut har fattats, planering har skett, otaliga miljoner har lagts ned på förarbetet och så vidare. Nu står vi här för att äntligen fatta detta viktiga beslut, inte bara för museet utan även för konsten, kulturen och Göteborg. Under planeringen har beloppet för projektet stigit kraftigt, vilket kommer att innebära en avsevärt högre hyreskostnad för museet. De stigande kostnaderna beror dels på den allmänna prisutvecklingen, dels på grund av de tillägg som staden har påfört. Under arbetets gång har ändringar gjorts, minskningar av ytan med mera, allt för att dra ned kostnaderna så mycket som möjligt. Bra så! Dock måste nämnden parallellt med projektets genomförande fortsätta arbetet med att hitta extern finansiering. Från Liberalernas sida har vi lagt förslaget om att sälja Operan till regionen, vilket skulle göra det möjligt att frigöra kapitalet ska föras till konstmuseet men också underlätta för Operans verksamhet. Efter alla dessa turer är det nu hög tid att komma i gång med om och tillbyggnaden. Vänta eller riva upp förslaget kommer att generera höga förgäveskostnader och innebära omfattande risker och skador för verksamheten. Trots de utmaningar som finns kvar är det så roligt att äntligen få stå här och bifalla det här beslutet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkande från S. M, D och KD. Nej, nej, nej! L, M och D. Ursäkta mig. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då är nästa talare Anneli Rhedin. Detta är Eva Ternegren. Varsågod, Anneli!

Anneli Rhedin (M)

Tack så mycket, ordförande, ledamöter och åhörare! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkandet från L, M och D. Blerta säger att vi på grund av vår minoritetsåterremiss fördröjde ärendet. Nu studsar det direkt tillbaka, så någon fördröjning var det väl inte. Men vi måste göra vad vi kan för att kunna bredda extern finansiering till kulturen, inte bara för att vi har begränsat med pengar utan för att det långsiktiga perspektivet gör skillnad. Vi följer den linje vi har haft, att vi måste ha en fördjupad dialog tillsammans med berörda nämnder och Västra Götalandsregionen, föra en fördjupad dialog med staten om möjligheter till ökad

statlig och regional medfinansiering av Göteborgs konstmuseum. Vidare måste vi undersöka möjligheterna till extern finansiering, sponsring, donationer, EU-bidrag med mera. För om vi lyckas med detta så gör vi kulturen betydligt starkare, och vi gör det tillsammans. Därav L M D:s tilläggsyrkande. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Eva Ternegren, därefter Kalle Bäck. Varsågod Eva!

Eva Ternegren (MP)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och övriga som lyssnar. Ja, vi är väl alla överens om att det är ett fint konstmuseum vi har, som lockar både göteborgare och externa besökare. Och vi behöver ett sådant museum. Det ingår i det kvalitativa utbud som krävs för att göra staden attraktiv. Och som besökare på museet, själv är jag en flitig sådan, så märker man kanske inte alltid av att museet är. 100 år gammal och har väldigt många brister fysiskt. Både de tillfälliga och permanenta utställningarna håller en hög nivå enligt mig och är välbesökta, vilket är en eloge till personalen. Flera utställningar har också fått internationell uppskattning, som turnerar runt i världen. Men bristerna gäller ju både arbetsmiljön och vad som är möjligt att göra för besökarna. Det har vi sett. Dålig ventilation, icke anpassade hissar, skadedjur. För små ytor för de stora mängder föremål som finns idag finns det runt 70 000. Om och tillbyggnaden behövs, men den är mycket dyr. Det har vi konstaterat.
En av anledningarna är att det har dragit ut på tiden. Bygg och entreprenadkostnaderna har ökat mycket. Men de här förslagen som finns till kostnadsminskningar och hitta idéer om nya intäkter från annat håll, de är redan om ända. är utredda och är oftast inte realistiska. Vi som stad måste vara beredda att ta de här kostnaderna, ökade hyreskostnader för konstmuseet, för att det fortsatt ska vara den uppskattade kulturinstitution som det har varit under hundra år. Självklart måste nämnden ändå göra allt den kan för att öka intäkterna framöver och hålla nere driftskostnader. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens motion. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Det förväntade jag mig inte av Kalle, för på det anförandet har Rasmus Ragnarsson (SD), begärt replik. Varsågod!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack så mycket, herr ordförande! Jag vill bara säga till Eva att det är fullt realistiskt att hitta de andra finansieringsvägarna. Jag vet att vi i Sverigedemokraterna för väldigt länge sedan lade fram vårt förslag i kulturnämnden, för vi visste att tiden var väldigt viktig här. Desto tidigare man hade bifallit vårt förslag, desto tidigare hade man kunnat arbeta med att hitta andra donatorer och sponsorer till bygget av konstmuseet. Det är bara för att ni har lagt käppar i hjulet för det. Den lösningen, det är ju det som har varit det stora problemet här. Ni har ju inte velat ha en annan lösning. Det är ju det som är grundproblemet. Ni vill köra på i gamla hjulspår där det offentliga ska stå för allting kopplat till det här. Jag ville bara säga det Eva. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd. Eva Ternegren. Varsågod!

Eva Ternegren (MP)

Ja, det är helt rätt att konstmuseet byggdes med donationer, men också med skattemedel och pengar som staden. Det var en annan tid då. Den är inte längre. Jag tror att ni gör bedömningen att det går. Jag tycker att det vi har läst i ärendet och en egen bedömning man kan ha, att de personerna finns inte idag som gör den typen av donationer. Ska vi vänta på det så ökar kostnaden ytterligare för det som behöver göras. Vi får ju tänka på att det här kanske står i 50–100 år till, vad vet jag? Så det är ju sådana kostnader man faktiskt måste ta för att kunna ha sådana fina byggnader som Konstmuseet. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begärd. Rasmus Ragnarsson (SD). Varsågod!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack herr ordförande! Ja, det är en annan tid. Det beror lite på att 1970-talets kulturpolitik slog undan benen på alla de här mecenaterna och sponsorerna. Man tog från riksdagens sida beslut som innebar att det offentliga skulle vara finansiären av kulturverksamhet. Nu försöker man på olika sätt vända den här utvecklingen, för man inser hur ohållbar den är. Det konkurrerar med medel som borde gå till välfärdens kärna. Det är en utveckling som jag välkomnar förstås. Jag tror att vi kommer att se fler sådana förslag läggas på riksdagens bord i framtiden. Vi hade Myndigheten för kulturanalys på besök i kulturnämnden, och de var ganska tydliga med förutsättningarna för att få in privata finansiärer inom kulturen. Det handlar också om politiska styrsignaler. Vad är det vi politiker säger? Vad är det vi signalerar till privata sponsorer och donatorer? Här tycker jag att vi måste göra ett ställningstagande från Göteborgs sida. Vi vill se mer sådant. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talarlistan. Då är det Kalle Bäck, KD. Därefter Grith Fjeldmose. Varsågod Kalle!

Kalle Bäck (KD)

Tack för ordet, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det är två saker som är väldigt klara och tydliga i det här ärendet. Det är dels att vi har ett fantastiskt konstmuseum med ovärderliga samlingar, dels att vi faktiskt måste göra någonting åt lokalerna, arbetsmiljön och annat som lämnar en del övrigt att önska. Samtidigt har kostnaderna fyrdubblats sedan man började titta på. Den här frågan initialt. Det är en jättefördyring som har skett. Sen ska vi folkvalda bara sitta och tugga i oss det och säga att nu måste vi gå vidare för det går inte. Jag köper inte det. Man ska också sätta det i sitt sammanhang för att vi har många andra stora projekt på gång i staden. Ett stort Arenaprojekt som enligt Higabs bedömning faktiskt kan utgöra ett problem för bolagets verksamhet, men det är en lite annan fråga. Men det ena läggs till landet. Och sedan sitter vi som stad där med en ohållbar situation till slut och har svårt att klara av vårt kärnuppdrag. Det finns faktiskt risk för det om vi fortsätter i den här takten och drar på oss mer låneskulder, räntor och annat. Det är faktiskt en prioritering vi ytterst måste göra. Mot bakgrund av detta yrkar Kristdemokraterna på att en ny förstudie tas fram för att sänka projektets kostnader. Vi kanske måste göra avkall på ambitionsnivån också. Det ska man vara ärlig med och säga. att ta ansvar för både stadens ekonomi och för stadens museer och se till att vi inte har en ohållbar kostnadsutveckling som tränger undan resurser från välfärden. Det är att ta ansvar på riktigt och inte bara prata om att vi gör det. Bifall till återremissyrkandet från Kristdemokraterna! Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Ann Catrine Fogelgren begärt replik. Varsågod!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket! Jag ska inte starta den debatten här och vad som är väl. Fru talman! Jag vill ställa en fråga till Kalle Bäck. Du säger att kostnaderna har fyrdubblats. När vi fattade beslutet här i fullmäktige för ett par år sedan, är det nu, att vi skulle genomföra det här, då var gränsen som sagt 800 miljoner kronor. Då var fullmäktige enig om att vi skulle satsa på det. Sedan har vi då de här fördyrande omkostnaderna på grund av världsläget. Vi vet inte. alla vad som har hänt på den delen. Sedan är det ju faktiskt den här delen som stadsbyggnadsnämnden påförde kulturnämnden, trappan upp till Johanneberg och det gröna taket, som också har gjort en fördyring. Här kan man ju undra hur man samverkar i staden om man nu ska försöka få till det här konstmuseet. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd. Kalle Bäck, KD, varsågod!

Kalle Bäck (KD)

Tack för ordet! Det är sant att jag. Jag har ingen förhoppning om att vi ska komma ned till en fjärdedel av kostnaderna. Det tror jag också är orealistiskt. Däremot måste man dra en gräns. Hur dyrt kan det få bli innan vi politiker sätter ned foten och visar att nu måste vi som stad skärpa till oss? Det vi kan och har rådighet över måste vi göra för att se till att i alla fall pressa kostnaderna så mycket det går. Allting kan vi inte göra. Allting

råder vi inte över, inte omvärldsläget. osv, men vi måste göra det vi kan och här går vår gräns. Går er gräns någon annanstans så får det stå för er. Men vi är inte beredda att vara med och ta ansvar för det här beslutet i nuläget utan vi vill göra ännu ett omtag. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Andra replik begärd. Ann Catrine Fogelgren (L). Varsågod!

Ann Catrine Fogelgren (L)
Ja, det är klart att det finns en gräns. Det håller jag med dig om. Men vi är öppna för extern finansiering. Jag tycker att det är den vägen man ska gå i stället. Vi har nu försökt en gång, men vi vet också att det blir en förändrad lagstiftning. Förhoppningen är ju då att det ska öppna upp för mer extern finansiering. Vi har förslaget som vi har lagt om Operans försäljning. Nu får vi se hur det går med det. Jag tycker också att staden skulle bli mycket bättre med att söka EU-bidrag. Man är alldeles för dåligt med det, det finns mycket pengar att hämta där. Man skulle kunna samverka med regionen i den frågan, eftersom regionen nu söker mer och mer pengar från EU just i kulturfrågorna. Så det finns att göra i stället för att bara säga nej, nej, nej, nu ska vi inte bygga, nu drar vi tillbaka det här. Vad ska vi göra med konstmuseet? Vi kanske ska sälja ut all konsten, och så gör vi det till ett allaktivitetshus.
Tack! Jag tänker inte svara på allt det du sade nu, för nu lade du en del ord i min mun som jag inte tänker över huvud taget förhålla mig till. Vi vill också se en fördjupad analys när det gäller finansieringsmöjligheter. Det är inte det som det handlar om. Det är en del av vårt yrkande, om du har läst det. Västra Götalandsregionen, staten, kultursamverkansmodellen, prövning av avgiftsnivåer, sponsring, donationer - man kan göra en massa olika saker, precis som du sade. Det ligger ingen motsats till detta. Vi ska bygga! Det är inte det det handlar om, men vi måste göra det under rimliga förutsättningar. Och någonstans måste man som ansvarstagande politiker sätta ner foten och säga att nu blir det för dyrt, nu får vi göra om.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talarlistan då det är Grith Fjeldmose, därefter Anna Sara Perslow C. Varsågod, Grith!

Grith Fjeldmose (V)

Vad härligt, det blev lite diskussion i alla fall. Vi har hållit på så länge med den här frågan. Men jag vet ju hur vi som står bakom förslaget att fortsätta bygga, hur glada vi är. Det känns ju också jätteskönt att höra Ann Catrine här uppe kämpa för detta. Men ändå så efterfrågar oppositionen en mängd utredningar. Underförstått att allt inte redan har undersökts. Och det har det ju. Alla de förslag som ni lägger fram är sådant som kulturförvaltningen löpande jobbar med. Det pågår en statlig utredning om skattereduktion. Det vet vi ingenting om hur det blir. Det pågår samtal med regionen om EU-bidrag och så vidare. Hur förhandlingarna kring kultursamverkansmodellen landar vet vi inte heller. Det pågår samtal om det. Kanske får vi direkt tillgång till staten efteråt. Det vet vi. Inte? Men allt det där pågår och det är en massa samtal som kan sätta i gång och aktiveras när väl beslutet tas. Men det vi däremot vet är att Konstmuseets verksamhet och den stolthet som både vi göteborgarna och turistnäringen känner över Konstmuseet och dess utställningar.
Förresten så är vi nominerade till årets bästa utställning igen med den här jättefina Apokalyps. Allt det riskerar att äventyras om vi inte går vidare nu. Med om och tillbyggnationen. Det är ju också det vi vill. Bifall till KS! Eftersom jag har 20 sekunder kvar vill jag också säga till Rasmus, som jag i övrigt inte tänker bemöta nu, för det kommer ju så småningom en motion också, gudbevars. Men jag vill bara säga att den bästa signalen vi kan sända är att visa på att vi satsar. Det är en förutsättning för att få stöd från andra.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Rasmus Ragnarsson (SD) begärt replik. Varsågod!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack, herr ordförande! Det kommer att bli en jättebra debatt om min motion sedan, Grith, så vi kan spara det till det. Men jag kan också säga att de flesta av oss här vill gå vidare nu. Visst, vi hade en minoritetsåterremiss senast. Jag tror att det bara är KD som vill fortsätta utreda det här. All respekt till dem. Men vi övriga vill ju gå vidare med det här nu. Sedan vill vi lägga fram lite olika tilläggsförslag till detta. Så jag vet inte riktigt vem du attackerar här, men jag tycker vi har ganska brett, bred samsyn ändå. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Och från presidiet så håller vi med om att det är bra att vänta med motionsdebatten till motion ska behandlas. Nästa talare Anna Sara Perslow, därefter Jörgen Fogelklou. Varsågod Anna Sara!

Anna Sara Perslow (C)

Tack ordförande, göteborgare! Ja Centerpartiet står fast vid vår linje om att en om och tillbyggnad av konstmuseet är helt nödvändig. Vi som precis som alla andra ser att kostnadsutvecklingen ställer krav på oss som beslutsfattare. Vi behöver säkra den långsiktiga finansieringen och fortsätta dialogen med stat och region och vara tydliga med vad som faktiskt är uppfyllt och inte. Centerpartiet, jag vill bara säga det, vi är väldigt positiva till donationer men som ett komplement och inte en lösning. Kulturen behöver finansieras långsiktigt och oberoende, inte på förhoppningar om framtida välgörare. Det bekymrar mig att några här inne fortfarande tror att man kan pausa, vänta eller förlita sig på framtida mecenater, kanske till och med invänta regeringens utredning om skattelättnader för kultursponsring. Men kultur funkar inte så. Kulturen går inte att knäppa på och av. Kulturen behöver en bördig jord att växa. Xai, långsiktighet, stabilitet och respekt för kulturens egen logik. Slutar vi vattna, då är det rötterna som behöver återhämta sig. Det tar tid. Vi behöver inte fler luftslott om donationer, utan realistiska och gemensamma lösningar där stat, region och stad har ansvar. Nu när ni ändå står här vill jag säga att vi behöver fortsätta utveckla kulturens infrastruktur, inte bara på Götaplatsen utan i hela. Jag vill också passa på att ge tjänstemännen på kulturförvaltningen en stor eloge. De har jobbat stenhårt med det här. Om ni hör mig så uppskattas det. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och betonar vikten av fortsatt ansvar genom hela genomförandet. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Jörgen Fogelklou (SD) just nu sist på talarlistan.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Nu har jag suttit här och skrivit ner en lapp med saker jag ska säga. Vi ska se om jag kan läsa det här. Det blir kanske lite osammanhängande för det är många som har pratat. Eva Ternegren! Du började och du har naturligtvis helt rätt i ditt inledande anförande. Vi ska naturligtvis ha ett konstmuseum av världsklass. Självklart ska vi ha det. Jag hade förmånen att gå dit med Lars Vilks. Han ville inte sitta på stadsledningskontoret. Han tyckte det var jättetråkigt. Han sade nu går vi till konstmuseet och tittar på lite konst. Jag vet inte hur rik han var när han dog. Jag är helt övertygad om att han hade varit villig att donera en liten peng av sina om han hade några. För det är precis som Kalle Bäck här nu sa att vi måste börja titta på våra kostnader. Nu är det konstmuseet. Vi har en cykelbro. för 2 miljarder, vi har Västlänkshaveriet, vi har Arenaprojektet som är uppe i 14 miljarder, vi har några som vill riva lilla Ullevi. Vi håller på att bli fartblinda! Vi håller på att bli fartblinda i våra stadsutvecklingsprojekt. Det var någon som sade att hur kan vi få folk att göra det här? Det är väldigt svårt. Det finns ju massa olika mindre projekt naturligtvis där folk har gått in och räddat en biograf eller en arena där sådana som är intresserade har sagt Jag köper en stol här. Det här är historiskt i Göteborg att man har. gjort det här. Ann Catrine Fogelgren, vi har ett Brysselkontor. Jajamensan. När jag satt i kulturnämnden så frågade jag kulturförvaltningen. Har ni någonsin pratat med våra anställda i Brysselkontoret om att hjälpa er att få lite pengar till kulturnämnden? Nej, det hade man inte. Jag har pratat en gång med dem i Brysselkontoret. De sitter bara och håller på med EU:s New Green Deal. Det är det de håller på med i princip. Du skakar på huvudet. Ja, det var det när jag pratade med dem. Så jag tänker där. Och därmed avslutar vi mitt anförande med att yrka bifall till Sverigedemokraternas yrkande. Tack!

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Ann Catrine Fogelgren, begärt en replik. Varsågod!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket. Jag har flera gånger i den här församlingen redogjort för de försök som gjordes förra mandatperioden för att hitta donationer och sponsring till byggnationen. Men intresset i staden var obefintligt. Man vill inte vara med och finansiera byggnaden. Däremot har många sagt att man är beredd att delta och finansiera verksamheten när den kommer i gång. Jag tror att när vi väl kommer i gång med den här

byggnationen blir det är mer verkligt, och då kan man nog hitta mer extern finansiering. Sedan gäller det EU-kontoret. Jag har inte varit där, men min efterträdare i kulturnämnden har varit i kontakt, och de hävdar att det finns pengar där att söka. Den frågan tycker jag verkligen borde hanteras från de rödgröna. Det är självklart att vi ska ta till vara alla de medel som finns där. Jag tror också att staden kommer gynnas av konstmuseet, och det säger ju Göteborg & Co, också. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då var kontrareplik begärd. Jörgen Fogelklou. Varsågod!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet. Jag hoppas att det inte fanns någon motsättning där, för jag tror också att det finns en massa pengar i EU att söka om man vill. Staden måste bara bli bättre på att prata med vårt Brysselkontor och hjälpa till. Jag vet att det har haft. Jag tror kanske att kommunen och politiken har gjort på fel sätt. Jag var inte med då. Jag tror inte att kommunen är speciellt duktig på att locka människor. Kommunen är inte så jädra sexig, utan här måste man naturligtvis ta hjälp av andra aktörer som kan hitta de här människorna. Det tror jag på. Jag tror att det finns många konstintresserade som har tjänat en massa pengar som naturligtvis vill. Ge tillbaka till staden, ge tillbaka för att de har fått gratis utbildning, gått och lärt sig. Det är klart att det finns, jag är helt övertygad om det. Gärna om den heter då, blir jag miljardär på att sälja mina tavlor så får det gärna heta den Fogelklokska salen. Inga problem, jag donerar 500 miljoner.

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begär jag. Tack till Ann Catrine Fogelgren L. Varsågod!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Det var inte kulturförvaltningen som sprang omkring och frågade några stycken göteborgare. Det var så att vi tog in en konsult, en expert, som just höll på med den här typen av finansiering, för att ta reda på om intresset fanns bland dem. Jag håller med dig. Jag tycker att det är otroligt att det finns många i den här staden som skulle kunna bidra från näringslivet. Vi vet att vi har Stena, som gör fantastiskt mycket för kultur. och för andra delar av staden. Men visst finns det fler som skulle kunna göra det och kunna bidra för att göra Göteborg ännu mer attraktivt, den här staden som vi alla lever i. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Talarlistan är tom. Kan vi anse överläggningen avslutad? Under överläggningen yrkar Ann Catrine Fogelgren och Anneli Rhedin att fullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkandet från L M och D i kommunstyrelsen. Rasmus Ragnarsson (SD) i första hand att fullmäktige bifaller förslaget från SD i kommunstyrelsen och i andra hand bifall till tilläggsyrkandet från L M D i kommunstyrelsen.
Blerta Hoti Singh, Eva Ternegren, Grith Fjeldmose, Anna Sara Perslow. yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och Kalle Bäck yrkar återremiss i kommunstyrelsen enligt yrkande från KD i kommunstyrelsen. Jag ställer först proposition på deras återremiss, deras avgörande idag, om de senare bifaller ställda proposition på kommunstyrelsens förslag och förslaget från Rasmus Ragnarsson (SD). Jag kommer därefter ställa proposition på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet. Enligt kommunallagen kan ett ärende återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna, det ställer 27 ledamöter, om det inte gjorts tidigare. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 november 2025, paragraf 494, återremitteras ärendet till Kulturnämnden genom minoritetsåterremiss. För återremiss krävs alltså ett majoritetsbeslut vid dagens sammanträde. Godkänns den propositionen? Ja. Då frågar jag, bifaller fullmäktige att återremittera ärendet? Att avgöra ärendet idag? Ja. Jag finner att fullmäktige beslutat att avgöra ärendet idag.
Då ställer jag proposition på yrkandena. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Rasmus Ragnarsson (SD)? Ja. Finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits? Bifalles förslaget på tilläggsyrkandet från Ann Catrine Fogelgren med flera? Bifalles tilläggsyrkandet? Ja. Avslås det? Jag finner att det är avslaget. Reservation SD. Nu när vi är mellan ärenden vill jag också påminna om att ta det försiktigt när ni går in och ut ur salen och inte slå i dörrarna där bak. Det är störande för den som talar och för alla, i synnerhet de som är längst bak, att få visa hänsyn i det.

11. Bemyndigande till stadsmiljönämnden om nedsättning av egenavgift för färdtjänstresor vid förseningar

Håkan Eriksson (V)

Vi går till ärende 11. Bemyndigande till stadsmiljönämnden om nedsättning av egenavgift för färdtjänstresor vid förseningar. Kommunstyrelsen föreslår att stadsmiljönämnden bemyndigas att fatta beslut om att helt eller delvis sätta ner egenavgiften för en färdtjänstresa om färdtjänstfordonet ankommer senare än den bekräftade hämtartiden. Vidare föreslås att stadsmiljönämnden bemyndigas att utforma tillämpningsanvisningar för besluten om reducering av egenavgifter. Här har ordet begärts av Roshan Yigit (S) efter Karin Pleijel (MP). Varsågod Roshan!

Roshan Yigit (S)

Tack så mycket! Tack ordförande! För oss socialdemokrater har det varit viktigt att i stadsmiljönämnden stå upp för att färdtjänstresenärer även fortsatt ska ha rätt till kompensation vid förseningar genom sin egenavgift. Detta är i grunden en rättvisefråga. Färdtjänstresenärer ska inte behandlas sämre än andra resenärer, till exempel i den ordinarie kollektivtrafiken där ersättning vid förseningar är en självklarhet. Därför ser vi positivt på detta nu. Att detta också nu får ett tydligt stöd från kommunfullmäktige. Vi yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack så mycket!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Dessa talare Karin Pleijel, därefter Karin Karlsson. Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Jag instämmer i det som Roshan just sade och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. För oss är det väldigt viktigt att man kan få en kompensation om det har varit en försening. Nu har vi gjort en lösning som är mycket enklare administrativt. De administrativa kostnaderna kommer att gå ned kraftigt tack vare att man antingen kan välja att få ekonomisk kompensation eller att få en resa till godo som man får i efterhand. väldigt bra lösning för alla parter. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Karin Karlsson, därefter Toni Orsulic. Varsågod Karin!

Karin Karlsson (V)

Tack ordförande, åhörare och fullmäktige. Jag instämmer med tidigare talare, bifall till kommunstyrelsens förslag. Rätt ska vara rätt och nu fixar vi till en grej som har varit fel och vi har även gjort om taxonormsystemet för att få ersättning vid förseningar. Jag vill bara säga att jag verkligen uppskattar att det har varit en väldigt god dialog mellan brukarorganisationerna och tjänstemännen på förvaltningen. för att ta fram det här nya förslaget, som jag tror kommer underlätta för de som använder färdtjänsten. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var det Toni Orsulic, eftersom vi är sist på talarlistan. Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Jag säger som jag gjorde förra gången. När vi alla är överens om en fråga så ska inte alla behöva gå upp och yrka bifall. Men jag yrkar bifall eftersom alla partier i styret väljer att gå upp i frågan likt förbannat. Ursäkta svordomen, men vi kan snabba upp mötena lite i så sätt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Talarlistan är tom. Överläggningen är avslutad. Det föreligger bara ett förslag till beslut. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Svar ja.

12. Bemyndigande till exploateringsnämnden att förvärva fastigheten Kvisljungeby 2.297

Håkan Eriksson (V)

Ärende 12 är bemyndigande till exploateringsnämnden att förvärva fastigheten Kvisljungeby 2.297. Det här är kommunstyrelsens föreslående att exploateringsnämnden bemyndigas förvärva nämnda fastighet från Göteborg Egnahems AB till köpeskilling om 52,6 miljoner kronor. Tomt på talarlistan. Ligger det bara ett förslag till beslut? Bifalles kommunstyrelsens förslag? Svar ja.

13. Hemställan om verksamhetsöverföring av fritidsbanker från socialnämnderna till idrotts- och föreningsnämnden

Håkan Eriksson (V)

Ärende 13 är hemställan om verksamhetsöverföring av fritidsbanker från socialnämnderna till idrotts- och föreningsnämnden. Kommunstyrelsen föreslår att hemställan från socialnämnderna Hisingen, Nordost och Sydväst samt idrotts- och föreningsnämnden om verksamhetsöverföring av stadens fritidsbanker till idrotts- och föreningsnämnden godkänns. Vidare föreslås att hemställan från socialnämnderna Hisingen, Nordost och Sydväst samt idrotts- och föreningsnämnden att kommuncentral post avsatt för avrop gällande fritidsbanker i Göteborgs stadsbudget överförs från socialnämnderna till idrotts- och föreningsnämnden. Socialnämnden av Hisingen, Nordost och Sydväst ska i samband med beslutad verksamhetsöverföring till Idrotts- och föreningsnämnden överlämna samt överlämna och införliva de allmänna handlingar som behövs för att driva verksamheten Fritidsbanken vidare. Idrotts- och föreningsnämnden hemställer att få ta emot eller ta emot och införliva allmänna handlingar som behövs för att driva verksamheten Fritidsbanken godkänns.
Slutligen föreslås att hemställan från Idrotts och föreningsnämnden om att socialnämndens centrum uppdrag givet till budget 2026 att inrätta och driva en fritidsbank där behovet är som störst överförs till idrottsföreningsnämnden, ODSENS. Tomt på talarlistan. Det föreligger bara ett förslag till beslut. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja.

14. Hemställan från Business Region Göteborg AB avseende förlängt avtal med Mikrofonden Väst

Håkan Eriksson (V)

Ärende 14 är hemställan från Business Region Göteborg AB avseende förlängt avtal med Mikrofonden Väst. Kommunstyrelsen föreslår att hemställan från Business Region Göteborg AB beträffande förlängning av avtal och skuldebrev med Mikrofonden Väst godkänns. Det är tomt på talarlistan. Det föreligger bara ett förslag till beslut. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Svar ja.

15. Hemställan från arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad om samråd med Riksarkivet

Håkan Eriksson (V)

Ärende 15 är hemställan från arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad om samråd med Riksarkivet. Kommunstyrelsen föreslår att Arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad får i uppdrag att genomföra samråd med Riksarkivet om nya föreskrifter och riktlinjer om arkiv och informationshantering i Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad enligt lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Det är ton på talarlistan. Det föreligger bara ett förslag till beslut. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Svar ja.

16. Göteborgs stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025 samt Göteborgs stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2025

Håkan Eriksson (V)

Ärende 16 är uppföljning av två planer. Göteborgs stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025 samt Göteborgs stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2025. Där kommunstyrelsen föreslår att uppföljning av Göteborgs stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025 samt uppföljning av Göteborgs stads plan för att motverka tystnadskultur 2023–2025 antecknas. Här var det inte tomt på talarlistan. Här har vi en talarlista. Först ut är. Jonas Attenius (S). Därefter Bosse Parbring.

Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det, ordförande och fullmäktigeledamöter! På fem år har antalet göteborgare som bor i ett område som klassas som särskilt utsatt halverats. Tryggheten ökar i alla utsatta områden. Det skolsociala arbetet byggs ut. Socialtjänsten rekryterar. Handslag har slutits i Bergsjön, i Biskopsgården, i Tynnered och nu senast i Hammarkullen. Trygghetscentraler ska invigas på Frölunda torg och i Angereds centrum. I Hjällbo når vi också toppresultat med trygghetsindex på hela 85,6 procent. Det är högst trygghetsindex i något särskilt utsatt område i Sverige. Den genomsnittliga hyresgästen i ett utsatt område är tryggare än den genomsnittliga hyresgästen i Göteborg. Med det sagt är mycket gjort, men det finns mycket mer kvar att göra. Nyss hade vi ett styrmedel. som prioriterade godtyckliga misslyckanden när det gäller årtalssatsningen. Det har de reviderat nu, ser jag. Men sättet fungerade inte där. Låt mig vara tydlig. I budgeten för 2026 gav det rödgröna styret alla nämnder, alla styrelser, varenda en, i uppdrag att understödja och bli framtidens framgångsrika strategi för att Göteborg inte längre ska ha några utsatta områden. I alla nämnder och styrelser. Så arbetar man redan utifrån fullmäktiges mål om både trygghet och segregation. Här behövs inget dubbelarbete. Vi ska gå den väg som leder rätt, och resultaten börjar märkas. Jag vill med det yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare är Bosse Parbring. Varsågod Bosse!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige. Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Det här handlar om uppföljning av två planer och jag har valt att fokusera på planen för att motverka tystnadskultur. Särskilt delen som handlar om ledarskap och organisationskultur. Stadsledningskontoret beskriver vilka åtgärder som har vidtagits för att motverka tystnadskultur och främja en öppen kultur där anställda vågar lyfta saker som inte fungerar bra. utan att vara rädd för repressalier. Det är förstås en sådan kultur vi vill ha i Göteborgs stads verksamheter. Utan tvekan är detta något vi behöver arbeta vidare med i ordinarie arbete varje dag, även när den här planen inte längre gäller. Vi var några stycken som var på en skoldebatt i tisdags där en modig förskollärare lyfte något som hon uppfattade som tystnadskultur. när hon blev uppmanad av sin chef att inte anmäla ett tillbud. Jag tror inte att förskolan är sämre än någon annan verksamhet. Vi har tidigare pratat om äldreomsorgen. Det här finns tyvärr överallt. I uppföljningen beskrivs hur förvaltningen har jobbat med ledarskapet genom sina chefer och det är viktigt. Men jag skulle också vilja lyfta fram ett annat ledarskap, nämligen vårt eget ledarskap, det politiska ledarskapet, som jag är övertygad om har en stor påverkan på tystnadskulturen. Om vi politiker använder vår politiska makt genom att skapa rädsla och oro så leder det också till tystnadskultur. Det finns flera exempel under åren på när det har gått fel i stadens verksamheter så är vissa partier och politiker snabba att peka finger och vilja avskeda folk. Och då inte bara längst upp i förvaltningen utan också längre ner. Det kan utan tvekan, jag får återkomma för jag pratar lite, men jag har några frågor kvar.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då har nästa talare Kalle Bäck, därefter Axel Josefson. Varsågod Kalle!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Grundläggande i ett demokratiskt samhälle är att människor kan känna trygghet och att man inte är rädd för att säga sin åsikt och påtala saker som kan vara fel i olika sammanhang. Ett viktigt led i detta är att vi som kommun föregår med gott exempel och präglas av transparens och öppenhet. Tyvärr finns det en tystnadskultur inom Göteborgs. som riskerar att leda till att allvarliga missförhållanden faktiskt döljs. Det här ärendet är en uppföljning av handlingsplanen för att inga områden ska vara särskilt utsatta och för att vi ska motverka tystnadskulturen i vår stad. Båda planerna har löpt ut, och det finns all anledning att fortsätta arbeta med de här frågorna. Handlingsplaner har naturligtvis inte ett värde i sig om de inte leder till verkstad. Vi kan bli bättre. Men i det här fallet verkar det som att detta är viktiga verktyg att använda sig av. Ja, erfarenheterna från föregående planperiod måste helt enkelt tas till vara. En ny planperiod ska bygga på tydlig uppföljning av vilka insatser som har haft effekt och vilka resurser vi ska prioritera framåt. För i det här fallet har de här planerna, som det riskerar att bli i kommunala sammanhang ibland, inte blivit hyllvärmare, utan de har lett till konkret arbete, utbyggda strukturer, samverkan och metodstöd. Implementeringen har alltså fungerat. i stora stycken. Vi säger därför ja till att ta fram en förlängd och uppdaterad planperiod för de här två områdena. Det ska inte ses som något avsteg från att vi generellt sett har en restriktiv hållning till att ta fram planer in absurdum. Detta är faktiskt två verktyg som gör skillnad. Bifall till yrkandet från M, D, L och KD i Kommunstyrelsen. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Axel Josefson, därefter Martin Wannholt. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Skulle också vilja instämma med tidigare talare med bifall till yrkande från M D, L, KD och avslag på övriga yrkanden. Varför har man en plan? Varför har man en plan? Jo, det handlar om att få fokus på viktiga frågor och att vi kan följa upp viktiga frågor. Vi hade ju en debatt här nu tidigare idag, nästan en timme, om tystnadskulturen. inom äldreomsorgen och funktionsstöd. Då var vi alla överens om att vi skulle bekämpa det och lyfta fram detta. Men nu när vi ska ta ställning till om vi ska fortsätta med det här strukturerade arbetet, då säger vänstersidan nej. Då säger ni nej till detta och hänvisar till ordinarie arbete. Det är ju inte riktigt att prioritera den viktiga frågan. Samma sak gäller det med de särskilt utsatta områdena. Det var nästan beklämmande att höra kommunstyrelsens ordförande ta ära av det stora arbetet vi gjorde under förra mandatperioden. Inte ett enda område har ni lyckats få bort som ett särskilt utsatt område. Arbetet har gått i stå. Vad väljer ni att göra då? Jo, då ska vi avveckla den här planen som faktiskt sätter fokus på frågan och följer upp den här frågan. Nej, då ska vi inte prata om detta.
Centrala viktiga frågor för staden där ni har misslyckats, där går ni nu fram med att säga nej till de här planerna att kunna fortsätta med. Så fortsätt med detta! Djupt beklagligt. Jag yrkar bifall till yrkandet från M D L och KD.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Jonas Attenius (S) begärt replik. Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack, för det ordförande! Axel, det är inte en korrekt beskrivning att vi har backat i det här arbetet. Tvärtom har vi tagit steg framåt i det här arbetet och framför allt breddat det och jobbat på det förebyggande arbetet på ett helt annat sätt än vad som gjordes den förra mandatperioden. Vi ska inte gå in i någon budgetdebatt, men de satsningar vi har gjort på socialnämnderna kopplat till trygghetsarbetet och hur de kan jobba proaktivt i dag är på en helt annan nivå än vad det har varit tidigare. Sedan är vi tydliga. Vi har fasta mål som ligger fast. Göteborg ska vara en trygg stad. Det är samma mål. Vi har inte ändrat på det. Det gäller hela mandatperioden. Segregationen i den här staden ska brytas. Sedan har vi också vårt trygghetsskapande och brottsförebyggande program som är väldigt tydligt i det här avseendet, just kopplat till trygghetsfrågorna, plus framtidens strategi som jag nämnde. Vi har tydliga planer. Vi har tydliga strategier på området. Det handlar om att jobba ute i styrelser och nämnder, följa upp och ge bra förutsättningar för stadens olika bolag och förvaltning att jobba aktivt för att skapa en tryggare stad ihop med polisen.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd. Axel Josefson. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige! Tomma ord, Jonas! Vad har ni fått för resultat? Vad har ni fått för resultat? Inte ett enda område som är särskilt utsatt har ni lyckats få bort. Det enda ni lyckats göra är att fördröja arbetet genom att skjuta upp tidshorisonten in i oändligheten. Det är det enda ni har lyckats med. Och nu så går ni fram med att ni ska ta bort den här planeringen och skjuta in detta i ordinarie, det håller inte.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Replik begärd, Jonas Attenius (S). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Jag vet inte om Axel Josefson lyssnade på vad jag sade, men jag började mitt anförande med att säga att tryggheten har ökat i alla våra utsatta områden runt om i staden och toppas i Hjällbo med ett trygghetsindex på 85,6 procent. Det är det högsta i hela Sverige. Så det händer saker under den här mandatperioden. Början går mot sitt slut och vi har jobbat väldigt dedikerat under de tre första åren med de här frågorna. Och det kommer vi fortsätta göra till varenda utsatt område borta från den här staden.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talarlistan. Då är det Martin Wannholt. Därefter Sophia Nilsson (V). Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack, herr ordförande! Jag vill också yrka bifall till yrkandet från M, D, L-KD. Sedan kände jag inte riktigt igen den hetsiga debatt som blev alldeles nyss. Det var roligt att lyssna på. Det pågår ett stort och fint arbete, men det är också så att mycket mer hade kunnat göras. När vi gör egna mätningar har tryggheten ökat, och det är jättekul på flera ställen. Hammarkullen har vi fortfarande problem med. När polisen tittar på det utifrån hur de mäter. Har vi inte kunnat förflytta något område ännu? Vi hoppas naturligtvis allihop att det kommer snart. Men det finns ju mycket arbete att göra. Det jag kan tycka har varit ett problem här är att man har utlovat det typiska Göteborg, att vi alltid ska måla upp hur jättestora och bra vi är. Ni kommer ihåg alla som åkte upp och minglade med vin för att vi skulle bygga ett nytt Halmstad. Det blev en kyrka och ett par träd vid Frihamnen. Ni kommer ihåg den här bildsättningen och det är samma. Samma sak det här med allmännyttans 11 miljarder, 8 miljarder eller 7,5 miljarder, det var ju bara ordinarie investeringar och så lite prioriteringar, vilket vi inte har sett ännu. Kanske äntligen får vi se det nu i Hammarkullen. Så snälla sansa ner det. Sen finns det massa fler saker vi skulle kunna göra. Vi kunde satsa mer på tvålärarsystem i utsatta områden i de viktiga ämnena. Vi har haft fantastiska resultat på Lövgatan. Vättleskolan där man testade det där på engelska.
Men det gör ni ju inte i den utsträckning Jonas, för du har inte lagt budget till det. Och vi skulle kunna, vilket många verksamma där ute inom allmännyttan har sett, hade vi fått igenom några ombildningar eftersom vi inte byggt några småhus eller bostadsrätter för marknaden finns inte. Hade vi fått in mer ägande där ute och hållit nere kostnaderna så att människors inkomster kunde få vara kvar lite mer så hade vi kunnat göra mycket mer. Så det finns mycket. Mycket du kan ta tag i Jonas, den lilla tid du har kvar. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa tid Sophia Nilsson (V), därefter Jenny Broman. Varsågod Sophia!

Sophia Nilsson (V)

Tack ordförande och övriga! När vi talar om trygghet och jämlikhet i Göteborg är det lätt att fastna i problemen. Men vi måste också lyfta fram det framsteg som faktiskt har gjorts. Det är bara några år sedan Göteborg hade flera områden som klassades som särskilt utsatta, men i dag ser vi en tydlig förbättring. Vi ser konkreta framgångsfaktorer, såsom samverkan mellan kommun, bostadsbolag, polis, civilsamhälle och sociala investeringar.

Arbetet handlar inte bara om brottsbekämpning. Nu ser vi att det inte finns någon lösning att förbättra livsvillkoren i grunden och alla trygghetsskapande åtgärder. Men som även har nämnts är vi inte framme än. Flera områden har fortfarande stora utmaningar, och arbetet måste fortsätta med både kraft och uthållighet. Framgångarna är sköra och kan snabbt gå förlorade om vi inte håller i. Där finns slutsatsen tydlig. Det går att förändra. Det går att vända utvecklingen. Göteborg visar att politisk vilja, långsiktighet och samarbete är viktigt. samverkan faktiskt fungerar. Så låt oss bygga vidare på det. Bifall till KS.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Jenny Broman, därefter Marie Brynolfsson. Varsågod Jenny!

Jenny Broman (V)

Tack för ordet och även jag yrkar bifall till KS. Jag ska försöka sammanfatta lite det jag tänkt säga eftersom Jonas redan har framfört på ett bra sätt mycket av det jag hade tänkt säga. Men jag tycker ändå det är positivt att se att i den här uppföljningen så verkar det som att vi går åt rätt håll och det är otroligt positivt och det har. Det har skett under en period när det har varit otroligt tufft ekonomiskt, både för kommunen och för privatpersoner. Jag tycker att vi ska vara sansade. Jag tycker att vi verkligen ska se att vi har jättestora utmaningar kvar. Det betyder att vi inte kan sluta arbeta för det, utan arbetet behöver vara långsiktigt. Däremot kan man ifrågasätta om det är planen som är det viktiga eller själva arbetet. Jag tycker att det är själva arbetet som är det viktigaste här, och vi har tydliga övergripande mål i vår budget. En viktig sak som jag kan nämna och som jag tycker är otroligt bra i det här sammanhanget är till exempel socialnämnden Nordost. De ser nu till att de har väldigt mycket mer lokal närvaro för att stärka de sociala insatserna. Det ska vara väldigt lätt att söka hjälp. hjälp om man behöver det. För att sammanfatta, utvecklingen går åt rätt håll. Vi vill att inga områden ska vara utsatta och vi behöver ha fortsatt fokus, men inte genom en plan utan genom det praktiska arbetet.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack! Nästa talare är Marie Brynolfsson, därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag tänkte säga någonting kort om planen för tystnadskultur. Först vill jag vara väldigt tydlig med att alla som är anställda i Göteborgs stad ska naturligtvis känna att man vågar påtala fel och brister i verksamheten och ingen ska känna sig tystad. Det lyftes ju vad jag minns det som i den ursprungliga rapporten att det finns liksom ingen tydlig definition av tystnadskultur. Det finns liksom inte en tystnad. utan tystnadskultur består av flera olika saker. Det kan handla om hot och våld, det kan handla om andra saker som man inte vågar prata om. Nu bedöms att den här handlingsplanen inte längre behövs, att den har spelat ut sin roll, att det kan omhändertas i de befintliga styrande dokumenten. Jag hörde någon säga att det är viktigt att sätta fokus på de viktiga frågorna och att följa upp dem. Jag håller verkligen med om det, och det är det som görs i det ordinarie. befintliga arbetet. I det systematiska arbetsmiljöarbetet så är det ju där man lyfter de här frågorna. Jag tycker det är bättre att ge cheferna möjlighet att arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet i de strukturerna vi har, i stället för att skapa ytterligare stuprör och ytterligare en plan att rapportera om och öka administrationen och minska tiden för sina medarbetare och att vara i verksamheten. Så med det. Med det sagt så yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Agneta Kjaerbeck (SD), därefter Marina Johansson. Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet ordförande! Vi göteborgare lever med otrygghet, tystnadskultur och kriminella strukturer som är väldigt påtagliga. Det räcker inte att konstatera, för vi måste agera kraftfullt och långsiktigt. Från vårt håll delar vi uppfattningen att arbetet ska stärkas, struktureras och följas upp tydligare. Vi yrkar bifall till M-L-D-KD-yrkandet om att ta fram uppdaterade och förlängda planer läggs fram till 2030. Det är ett viktigt steg för att skapa kontinuitet, ansvar och ett tydligare fokus i det här arbetet. Tystnadskultur ska aldrig någonsin accepteras. När missförhållandena döljs i stället för att åtgärdas, när insynen brister och när skattemedel riskerar att slösas bort sviker kommunen sitt uppdrag mot de mest utsatta. Vi vill vara väldigt tydliga med en sak. räcker det inte

med planer, för det krävs också ett mycket skarpare innehåll. Därför har vi ett tilläggsyrkande. Staden behöver ta ett tydligare ansvar i kampen mot kriminella strukturer. Det handlar om att säkerställa att kommunens egna resurser inte utnyttjas, att man stärker samverkan med polismyndigheten och att man vågar identifiera insatser som riskerar att upprätthålla de parallella samhällssystemen och klanstrukturer. Den ska användas fullt ut, även när det gäller återvändande. För i de fall personer saknar rätt att vistas här. För ytterst så handlar det faktiskt om förtroendet för samhället. Om människor ska känna trygghet så måste de veta att lagarna gäller, att missförhållanden upptäcks och att det kommer att få konsekvenser. Så bifall till M, L, D, KD yrkande samt SD tilläggsyrkande.

Håkan Eriksson (V)

Tack för ordet! Marina Johansson. Därefter Jessica Blixt. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket, fullmäktige och åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag vill också prata om tystnadskulturfrågan. Det är väldigt positivt. Vi ser stora förbättringar i medarbetarenkäten, på totalen, över staden. Fler anställda upplever att de kan framföra en avvikande åsikt. Man upplever att man har ett respektfullt bemötande mot varandra. Man kan ta upp missförhållanden med sin chef och man vet i större utsträckning vart man kan vända sig om man har blivit utsatt för otillåten påverkan eller annat i det här området. Så det är positivt. Men med det sagt så betyder det inte att vi är färdiga. Vi är långt ifrån färdiga. Och just för att vi måste arbeta med det här hela tiden väldigt systematiskt så blir det faktiskt mer verkstad om vi får in det här i det ordinarie arbetet, i arbetsmiljöarbetet, i det systematiska arbetet. Då blir det mer verkstad. Vi följer detta i medarbetarenkäten. Det ställs frågor och kommer fortsatt att göra det. En annan del för att få till en bättre organisationskultur är frågan som handlar om att cheferna också har förutsättningar att vara närvarande chefer. Allt detta hänger ihop. Så därför tänker jag att förslaget är väldigt bra och vi kommer fortsatt jobba med frågan självklart. Utbildningar kommer fortgå ute på arbetsplatser både för medarbetare och för chefer.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Jessica Blixt, därefter Jörgen Fogelklou. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Jag blir ändå ganska glad på ett sätt när jag lyssnar, för vi är ändå ganska rörande överens i de här frågorna. Vi vill ju arbeta framåt, verkligen, och se till att vi får ordning både på segregationen, utsatta områden och tystnadskulturen. Så det är ju bra. Men det här är ju ett långsiktigt ansvar. Och majoriteten. De menar nu att arbetet kan hanteras i den ordinarie strukturen. Men jag delar inte den bedömningen. Problemen kvarstår, och ett samlat grepp riskerar att arbetet försvagas. Vi måste verkligen säkerställa detta. Det gör vi genom en tydlig uppföljning och genom att ha ögonen på det. Tystnadskulturen handlar inte bara om organisation och styrning. Det handlar om människor som inte vågar säga ifrån. När det sker riskerar missförhållanden att döljas i stället för att åtgärdas. Det är särskilt allvarligt i våra välfärdsnämnder och verksamheter. I förskolan och skolan får vi gång på gång till oss att personal inte vågar lyfta saker som är fel. Man blir tystare. Det är fruktansvärt. Bosse lyfter fram det. Men det här är saker som vi får höra hela tiden. Vi har så långt kvar. Det är ett totalt misslyckande från hela politiken att vi inte har kommit längre i den här frågan. Vi måste verkligen accelerera och säkerställa att tystnadskulturen en gång för alla måste upphöra. måste försvinna härifrån. Jag yrkar bifall till vårt yrkande. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! För det anförandet har Marie Brynolfsson begärt replik. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Jag har väldigt lite röst så jag får prata fort så kanske det går bättre. Jag tänkte på det du sa Jessica just att det är ett långsiktigt arbete, för det är ju verkligen det. Alla de här delarna handlar ju om ett långsiktigt arbete och det är därför som vi tror att det kanske är mycket bättre att jobba i de befintliga styrdokumenten. För nu hörde jag flera olika saker som nämns och vi har bland annat hot och våld. Då finns det en systematik för att hantera hot och våld i arbetsmiljön. Det är ju en del i den här tystnadskulturen. En annan

del handlar om att man inte vågar lyfta avvikelser i verksamheten. Det är en annan del i tystnadskulturen. Då finns det ett annat system som vi jobbar med för att hantera avvikelserapportering. Vanvård eller korruption. Allt det här finns redan system som omhändertar. Då kan man göra det på ett långsiktigt sätt, i stället för att ha en separat plan som skapar nya uppföljningssystem för chefer och medarbetare. För långsiktigheten är det bättre att stärka de befintliga processerna.

Håkan Eriksson (V)

Tack Kontrareplik begär Jessica Blixt (D). Varsågod.

Jessica Blixt (D)

Marie, vi kan nog bara konstatera att vi har olika syn att se på det. Men i vilket fall som helst så måste vi ju säkerställa att det här arbetet verkligen, att vi har ögonen på det och att det händer någonting. För det är inte tillräckligt det som görs. Det är inte det. Någonstans så kommer det inte ut hela vägen. Det stannar liksom. Alla har en god intention. Samtidigt så har vi på våra arbetsplatser runt om i staden. så många medarbetare som är rädda för att lyfta det som är fel. Det är verkligheten. Vad har ni tänkt konkret att göra mot det? Jag känner att det händer inget. Tack!

Håkan Eriksson (V)

En andra replik begärd. Marie Brynolfsson V. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Det är klart att vi inte är nöjda och att det inte är tillräckligt, men jag hann inte prata färdigt förut. Det handlar om att stärka arbetet i de befintliga processerna, i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Där har vi haft flera budgetuppdrag. Vi har ju haft gemensamma uppdrag som handlar om att stärka chefernas kompetens i arbetsmiljöarbetet. Man gör det gemensamt med medarbetare. Det handlar ju väldigt mycket om att stärka ledarskapet generellt. Så med det sagt så tror vi ändå att vi inte är nöjda, och vi gör väldigt mycket. En ytterligare plan tror vi däremot inte är lösningen. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare. Hej, tillbaka till talarlistan. Det är Jörgen Fogelklou, därefter Bosse Parbring. Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack herr ordförande, fullmäktige, åhörare, ledamöter! Jag hade egentligen bara tänkt att gå upp och säga ett enda namn, Maria Wallin, och så hade jag tänkt att gå ner och sätta mig igen. Men så kom jag på att det är nog många här inne som inte vet vem det är, så låt mig berätta lite grann. Maria Wallin slog larm redan 2020. Hon beskrev något som många i de utsatta områdena redan har glömt. redan visste, men som alltför många makthavare valde att inte lyssna på. Hon talade om tystnadskultur, om hur anställda inom kommunen inte vågade slå larm, om hur chefer förminskade problemen eller aktivt faktiskt tystade ner dem. Vad blev svaret? Inte krafttag, inte självkritik, utan ifrågasättande. Vi hade lyssnat då, på riktigt lyssnat. Då hade vi varit längre fram idag. Då hade vi kunnat bryta tystnadskulturen tidigare. Då hade vi kunnat stoppa de kriminella nätverken från att få det fäste som de har idag. Då hade vi kunnat skydda både kommunanställda och boende från hot, kontroll och rädsla. I stället ser vi idag konsekvenserna av passivitet. Vi ser hur släktbaserade kriminella nätverk växer sig starka. Vi ser. Hur parallella samhällsstrukturer etableras. Vi ser hur människor i våra utsatta områden lever under social kontroll, där lojaliteten inte ligger hos samhället utan i nätverken. Vi ser något ännu allvarligare, att dessa nätverk inte bara kontrollerar gatan utan också påverkar bostäder, lokaler och i förlängningen hela samhället. strukturen. Det här är inte längre en varning. Det är verklighet. Det som krävs nu är inte fler bortförklaringar. Det som krävs är ett politiskt uppvaknande. Med det yrkar jag bifall till yrkandet från M, L, KD samt tilläggsyrkandet från Sverigedemokraterna.

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare är Bosse Parbring. Därefter Emmyly Bönfors. Varsågod Bosse!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande och då ska jag fortsätta. på det som jag inte hann säga klart när det gäller vi politiker, vårt ansvar för att inte skapa tystnadskultur. För även vi kan ju utöva makt som skapar rädsla, försiktighet, passivitet och en känsla av att det är bättre att inte göra något så jag inte har gjort något fel. Det börjar i toppen och sedan sipprar det ända ner till en förskollärare eller undersköterska. Jag menar förstås inte att vi ska negligera när fel uppstår, tvärtom. Men för att vi ska kunna åtgärda fel så behöver vi ha en öppen kultur där anställda vågar vara öppna med saker som inte gått som det är tänkt. De ska då inte behöva bli rädda för att de kan bli straffade för att de berättar om det. Vi politiker tillsammans med chefer har ett ansvar att utöva ett ledarskap där vi inte skapar rädsla och tystnad utan välkomnar öppenhet och ärlighet.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då är nästa talare Emmyly Bönfors. Just nu sist på talarlistan. Varsågod Emmyly.

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Vi i Centerpartiet ser det som en styrka att arbetet för ökad trygghet och mot tystnadskultur nu integreras i de ordinarie processerna. När vi tog fram handlingsplanerna tillsammans i förra styret var det jätteviktigt att sätta ljus på de här frågorna. Men nu är det också dags att gå från projekt till ordinarie arbete i de permanenta strukturerna som vi har i Göteborg. Stadsledningskontoret konstaterar att vi kan jobba. Vi jobbar vidare med de här frågorna i den dagliga rapporteringen, dels i uppföljningen av tystnadskultur och otillåten påverkan som kommer att vara i medarbetarundersökningen, där man följer viljan att rapportera och om man känner att man har tillräckligt med kunskap och stöd till exempel kring utsatthet. Sedan har vi incidentrapporteringssystem och visselblåsarfunktion som också ger en bra intern uppföljning. Sedan finns ju andra. Bilder utifrån som till exempel SOM-undersökning eller lägesbilder också inom Göteborgs stad och så som är viktiga att följa och det kommer ju fortsätta. Samtidigt vill jag också trycka på vikten av att fortsätta med förebyggande insatser för att till exempel unga ska känna meningsfullhet på fritiden. Skolan ska bli bättre. Vi behöver höja kunskapsresultaten. Vi behöver jobba jättemycket med kärnverksamheten i Göteborgs stad. Vi behöver också aktivera. Vi borde relativt bygga bort den boendesegregation som vi dras med, som leder till väldigt oönskade effekter för både människor och våra system. Vi borde fortsätta att med all kraft bekämpa brott och motverka gängkriminalitet, se till att strypa gängens ekonomi och fortsätta med avhopparverksamheten. Ingenting av det får stanna av, men vi behöver inte nya planer för det. Det konstaterar Stadsledningskontoret. Därför yrkar Centerpartiet bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Martin Wannholt. Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Tack! Nej, jag glömde trycka in replik, eller hann inte trycka replik på Bosse. Jag tyckte du sa mycket kloka saker, men jag vill bara berätta för er här att den här kommunen har en lång resa. Vi har en av våra anställda som är politiker i någon nämnd eller nämnder och som blev utsatt för väldigt hårda skrivningar, påverkan från din sida, från ditt block. Det var rätt allvarligt, så jag vill uppmana alla politiker.

Håkan Eriksson (V)

Talarlistan är tom. Kan vi ens se överläggningen avslutad? Under överläggningen yrkar Kalle Bäck. Axel Josefson, Martin Wannholt, Agneta Kjaerbeck (SD) att fullmäktige bifaller förslaget från M D, L och KD i kommunstyrelsen. Jonas Attenius, Bosse Parbring, Jenny Broman och Emmyly Bönfors (C) bifall till kommunstyrelsens förslag. Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar också bifall till tilläggsyrkandet från SD i kommunstyrelsen. Jag yrkar först på proposition på kommunstyrelsens förslag och yrkande från Kalle Bäck med flera. Därefter proposition på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet. Godkänns den ordningen? Svar ja. Frågan bifalles i kommunstyrelsens förslag. Bifalls förslaget från Kalle Bäck med flera? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Voteringen begärdes ska verkställas.
Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Kalle Bäck med flera. Godkänns den ordningen? Svar ja. Jag startar omröstningen. Då tar vi en muntligen. Martin, vad röstar du? Nej. Rött? Nej. Jag

stoppar omröstningen och finner att fullmäktige med 43 röster mot 37 bifaller kommunstyrelsens förslag. Då kommer vi till tilläggsyrkandet från SD i kommunstyrelsen. Bifalles tilläggsyrkandet? Ja. Avslås det? Jag finner att det är avslaget.
Reservation Sverigedemokraterna till förmån för eget tilläggsyrkande.

17. Uppdrag till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst om kontinuerlig uppföljning av barnvräkningar

Margareta Andersson Broang (M)

Då går vi in på ärende 17 som är uppdrag till socialnämnderna Centrum, Hisingen Nordost och Sydväst om kontinuerlig uppföljning av barnvräkningar. Först på talarlistan är Jenny Broman och därefter Ann Catrine Fogelgren.

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! I veckan släpptes två dystra rapporter om barn, en från Bris och en annan från Hyresgästföreningen Majblomman med flera. Båda visar tydligt att barnfamiljer halkar efter ekonomiskt. Om exempelvis barnbidragen skulle räcka till lika mycket i dag som 2018 skulle det vara 650 kronor högre. Ungefär hälften av ensamstående har svårt att få pengarna att räcka till för att köpa näringsriktig mat till sina barn och har lånat pengar för grundläggande utgifter, alltså hälften. Varför pratar jag om detta i det här ärendet? Jo, för att hyran förutom mat är den kostnad som de allra flesta prioriterar. I Göteborg och Malmö där många bor med väldigt små marginaler har det märkts tydligt när baskostnaderna har ökat explosionsartat. Det går inte längre ihop. De med minst marginaler har inte längre råd med både mat och hyra. Just hyresskulder är den absolut vanligaste orsaken till vräkningar. Vi rödgröna har varit tydliga. Barnfamiljer ska inte vräkas. Det innebär att alla kommunala insatser är skyldiga att göra allt vad de kan för att förhindra barnvräkningar. Även om det bakom en del fall som kronofogden redovisade också rör sig om helt tomma lägenheter där familjer flyttat ut utan att meddela eller andra där barn inte bott på länge utan enbart är folkbokförda sker det fortfarande vräkningar, och det accepterar inte vi. Därför vill vi månadsvis följa upp eventuella kommande barnvräkningar. Vi vill gå till botten med varför exempelvis inte en hyresvärd hört av sig. trots att vi har stärkt det samarbetet. Bifall till kommunstyrelsen och rödgröna yrkandet.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Ann Catrine Fogelgren och därefter Edwin Friedlaender.

Ann Catrine Fogelgren (L)

Jag tror att det mer var min hals jag menade. Ordförande, åhörare och ledamöter! Antalet vräkta barn i Göteborg ökar. Det är bekräftat, trots den tydliga skrivelsen i den rödgröna budgeten om att inga barn ska göra så. Varje barn som vräks är ett misslyckande. Barnet hamnar i en mycket traumatisk situation med påverkan på trygghet, skolgång och hälsa. Och i barnkonventionen, som är svensk lag, står det tydligt att barnets bästa ska sättas främst. Socialtjänsten har lagstiftat. Stadgad skyldighet att agera förebyggande för att förhindra att barnfamiljer vräks. Det är också så att kronofogden inte verkställer en vräkning där barn berörs utan att socialtjänsten informeras. I yrkandet skriver de rödgröna nu att månadsvisa uppföljningar ska ske. Något sådant uppdrag hade nämnderna alltså inte haft tidigare. Hur är det möjligt att detta sker först nu med tanke på att vräkta barn i Göteborg även ökade från 2020? 2023–2024. Från Liberalernas sida, som precis har väckt en motion, vill vi se en revidering av stadens plan mot hemlöshet med ett bindande mål om att vräkning av barn ska förhindras.
Vi vill också att barnfamiljer som riskerar vräkning tidigt identifieras senast vid första hyresskulden och att obligatoriska rutiner införs för samverkan mellan socialtjänst, fastighetsägare och kronofogden när avhysning ska ske. Enligt Kronofogden är Göteborg den kommun som har störst behov av att ta emot fler barn. En kommun i Sverige där flest barn påverkas av vräkningar. Att arbetet mot vräkningar i staden inte fungerar är tydligt. Om så hade skett hade yrkandet inte behövt läggas. Om frågan hade prioriterats och en kompetent styrning och ledning funnits hade man haft väl kännedom om situationen och agerat både förebyggande och i ett tidigt skede. Nu drabbas i stället barn efter barn av detta haveri. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Flertalet av de punkter du räknade upp finns det redan bestämmelser om. Ändå sker det så att ibland får socialtjänsten kännedom om att en vräkning ska ske samma dag. Det stämmer att man får kännedom om att en

barnvräkning ska ske. Man kan få det samma dag. Det kan också vara så att privata hyresvärden inte hör av sig tillräckligt snabbt. Man vill vara schysst och då kan det dröja till tre månaders och sedan så kan man inte göra någonting. Det är alltså inte schysst av privata värden även om vi har den. Men ett annat bekymmer är att socialtjänsten har kännedom och det är sådana saker som vi vill gå till botten med. Det är självklart att det sker uppföljningar. Utan varför vill man inte ta emot hjälp? Det är flertalet tillfällen man har varit där, man har knackat på, man vill inte ta emot hjälp. öppnar inte kuvertet. Det är de sakerna som vi vill se. Kan man göra något ytterligare? För det görs massor. Om man tittar på er budget, då skriver ni någonting lite löst om att ja, jag får fortsätta sen.

Margareta Andersson Broang (M)

Replik är begärd av Ann Catrine Fogelgren.

Ann Catrine Fogelgren (L)

Varje vräkning är naturligtvis unik. Det här är komplexa problem många gånger där hänsyn behöver tas till familjen och barnen. Det kan vara hyresskulder, psykisk ohälsa och en mängd olika problem som gör att vräkningen har kommit till stånd. Däremot stod det faktiskt i GP att tjänstepersonen i Göteborgs stad välkomnade initiativet. Då menar jag att det måste ha brustit tidigare. Om till och med personalen, tjänstepersonen i förvaltningen, hävdar att det är bra att det nu kommer direktiv och att det är bra att vi för de gjorde ju de här uppföljningarna själva. Men att nu kommunstyrelsen tar ansvar för den här frågan, det menar jag, det ligger på dig som ansvarigt kommunalråd. Då är det andra och sista replik från Jenny Broman. Jag har ju följt upp det. Det är att jag vill att det ska ske månadsvis och ska analyseras djupare, för jag accepterar inte att man stannar vid att man inte har fått tag på en hyresgäst, att man vid ett flertal tillfällen har knackat. Jag kan fundera på hur man har en så kaxig attityd eftersom er budget säger exempelvis att man ska fånga upp och lösa tillfälligt boende för barnfamiljer, medan vi har löst långsiktiga femårskontrakt. Det har ju ni varit emot. Vi räddade ju hundratals barn 2025. Om er politik hade fått råda, då hade det ju varit över 100 barn till som hade blivit vräkta.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan och det är Edwin Friedlaender (M) och därefter Jonas Nilsson (V) Varsågod!

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet ordförande! Ja, för bara några dagar sedan så presenterades ny statistik som visar på att barnfattigdomen i Sverige minskar. Och det är naturligtvis väldigt glädjande. En viktig förklaring till detta tror jag är de skattesänkningar som den här regeringen vi har i landet har genomfört där en vanlig barnfamilj idag får 5000 kronor mer i plånboken i månadens. Men låt oss vända blicken mot Göteborg. Här ser utvecklingen betydligt mer oroande ut. Som det tidigare sagts så har vi en plan mot hemlöshet i den här staden. Men trots det så visar Kronofogden statistik att vräkningarna ökar i Göteborg. Häromdagen kunde vi även läsa hur företrädare för den här staden är väldigt skyldiga på regeringen, men svaret på den centrala frågan uteblev. Varför sticker just Göteborg ut? Varför är det här som plumset är störst? Sedan S, V och MP tog över styret i den här staden så har antalet vräkningar ökat kraftigt. Fram till 2022 låg siffran på under 20 barn. 2025 var siffran uppe i över 80 barn, alltså en fördubbling sedan 2022. året innan. Därför vill jag ställa en ganska rak och konkret fråga. Vad avser styret den här staden göra i denna brinnande situation? Vilka åtgärder tänker ni vidta för att den här utvecklingen ska stoppas? Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Jenny Broman.

Jenny Broman (V)

Hej! Jag ska svara på en grej bara för att jag inte kan svara på alla för jag kommer inte hinna utan jag ska sätta upp ordet. Du hänvisar till dina Från SCB. Du vet om att det är relativ fattigdom det vill säga att reallönerna har under den här tiden sänkts. Det vill säga att de som då är, alltså reallönerna sänks då är det färre som relativt blir fattiga. Det innebär inte att de som är över den reallönesänkningen har fått det bättre ekonomiskt. Alla har fått det sämre ekonomiskt. Om du hänger med på hur SCB statistik fungerar. Det är också så att det är

reallönesänkning och den är relativ, det är 60 procent av medianinkomsten som de räknar på. De som ligger under det har det betydligt mycket sämre nu än vad man hade tidigare.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jenny! Och replik begärd av Edwin Friedlaender.

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet ordförande! Jag betackar mig den klappen på huvudet. Retoriken tycker jag vi kan undanbe oss i den här salen. Men jag fick inget svar på frågan. Det jag frågade var konkreta åtgärder som det här styret tänker vidta. Det brinner ju. Det är barn som rivs upp från skola, från en fast trygg punkt. Jag fick inte höra någonting om det tyvärr. Det är ganska många som vill veta vad ni tänker att ni ska göra åt den här saken. Det vill jag gärna höra. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik nummer två från Jenny Broman.

Jenny Broman (V)

Som jag inledde med att säga så sa jag att det kommer jag återkomma med i talarstolen, för jag kommer inte hinna det på en replik, eftersom vi genomför väldigt många åtgärder. Jag menar att fattigdomen har ökat. Din regering har underlättat att vräka barnfamiljer. Det har inte vi gått med på. Det är inte någonting som vi tänker genomföra här i Göteborg. Men i princip alla vräkningar som sker är hyresskulder för människor. Människor har inte råd att både äta och bo kvar. Människor har blivit fattigare. Skillnaderna har ökat. Varför det är mycket i Göteborg och Malmö. Vi är en större stad i Göteborg än i Malmö. Det innebär att vi har motsvarande vräkning i de här två städerna. Det handlar om att de som lever på marginalen är fler här och i Malmö. Då är det replik nummer två från Edwin. Om vi då vänder på argumentet, vi köper ditt koncept att folk blir fattigare, vilket jag inte, den bilden delar inte jag, så sticker ändå Göteborg ut. Vi sticker ändå ut jämfört, vi är ett dåligt exempel i Sverige. Det är här som flest barn blir vräkta. Någonting är det uppenbarligen som inte funkar i den här staden. Det brister ju. Man kan skylla ifrån sig på regeringen, men jag tycker att det är trevligt om man kan komma med lite konkreta åtgärder i stället. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jonas Nilsson (V) och därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod!

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, åhörare! Att förhindra att barn drabbas i samband med vräkningar är något som styret under den här mandatperioden har jobbat hårt med. Den införda nollvisionen är inte bara ett arbetssätt utan uttalad målsättning som vi kommer att fortsätta sträva mot. När den samlade statistiken från socialförvaltningarna då visar en ökning av antalet vräkningar så finns det såklart fog för oro. Men om vi tittar på hur kriterierna för statistiken har ändrats inför 2025, så stillas oron något. Det kan vara så att ett barn drabbas i samband med en vräkning även om barnet inte är skriven på den adressen eller ens vistas där. Det är därför bra att statistiken nu även inkluderar när vårdnadshavare till barn vräks även om barnet inte bor på just den adressen. Bakom statistiken gömmer sig också många fall av felaktig folkbokföring eller olovlig andrahandsuthyrning. Även den nya lagändringen Hyreslagen från 2024 som innebär att det är lättare att vräka kriminella, inklusive barnfamiljer, kan bidra till ökningen. Men oaktat detta så kommer vår hållning alltid att vara att inga barn ska drabbas i samband med vräkningar. Vräkningar av barnfamiljer ska inte förekomma och det vräkningsförebyggande arbetet ska fortsätta stärkas. Det är därför vi ger socialnämnderna det här uppdraget för att stärka skyddet för barn och för att vi ska ha rätt underlag för att tidigt kunna sätta.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Agneta Kjaerbeck SD Varsågod.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet, fru ordförande. Det finns ju ingen enkel lösning på det här såklart. Men vi måste ju ändå våga prata om grundorsakerna. För skillnaden i synsättet är ganska tydligt. Det är liksom antingen mer bidrag, mer bidrag eller vägar till egen försörjning. Vi menar ju naturligtvis. Att fler måste ges förutsättningar att stå på egna ben i längden, arbete, eget ansvar, kunskap om sin ekonomi, är så klart avgörande för långsiktig trygghet. Samtidigt ska vi ha ett starkt skyddsnät när det verkligen behövs, men det kan inte få ersätta det egna ansvaret i längden. Barn ska inte heller till varje pris tvingas kvar i en familj, om den nu är grovt dysfunktionell. Det kan vara föräldrar som inte själva. Vad vill eller bjuder till alls för att ens ändra på sin livssituation? Det kan vara spelmissbruk och andra missbruk till exempel. Det måste man våga lyfta fram. Vi kanske inte har rätt insyn i det. Det kan pågå år efter år när man bara vräker in hjälp hela tiden. Men samtidigt finns det barn i de här dysfunktionella hemmen som kan må väldigt dåligt och som kanske behöver komma därifrån. Det kräver mer än planer. Det kräver fungerande styrning och tidiga insatser. Och ett arbetssätt som ger resultat. Så det här är inte lätt, men det var några av mina poänger.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Claes Söderling och därefter Martin Wannholt. Varsågod!

Claes Söderling (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Det här är en jätteviktig fråga, men jag tänker ändå bara hålla det kort. Jag vill bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Vad jag förstår är det enda beslutet som. Som finns enbart ett förslag till beslut.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Martin Wannholt och därefter Sophia Nilsson (MP).

Martin Wannholt (D)

Tack, fru ordförande! Jag hoppas att vi får reda på sanningen någon gång. Vi har ställt frågan. Tack vare att Ann Catrine skickade med frågan in till allmännyttans eller framtidens styrelse. Den kommer nog att dras där i morgon, hoppas jag. Men det vi kan ändå säga är att vi har fått dragningar tidigare om hur allmännyttan jobbar. De jobbar faktiskt väldigt bra i de dragningar vi fick i höstas. Väldigt bra, skulle jag säga. Det är nästan så att det ska vara omöjligt. barnfamilj att bli vräkt. Förra året var det fyra barn som blev vräkta, två barnfamiljer. I den ena tror jag det var 17-åringar eller någon sådan ålder som bodde utomlands. Kanske blivit bortförda tidigare, vad vet jag, men var inte där. I det andra fallet var det något liknande. Så just i de två fallen. Det enda lilla klagomål man säger, men alla skyller på alla när man klämmer åt. De säger att socialtjänsten är informerad och har de inte tagit något beslut och så vidare. Samtidigt har vi hört här tidigare idag, får socialtjänsten samma dag så kan det bli svårt att ingripa. Men min stora oro är att om de här siffrorna stämmer nu, de höga siffrorna i Göteborg, och alla här tar det på allvar, och så stämmer informationen, det får vi utgå ifrån så vi får det i framtidens styrelse, då ligger ju hela. räkningssidan på de privata, då får vi verkligen prata med dem om vad det beror på eftersom vi har satt in system. Man får fokusera på vad problemet i så fall är. Det är det ena. Det andra som jag vill avsluta med, och det är till Jonas Nilsson och andra i Vänsterpartiet, är att ni är det parti som har drivit igenom fyra budgetar i det här fullmäktige som driver upp hyrorna mer än något annat parti någonsin har gjort i den här staden med er politik för allmännyttan. Ni kommer aldrig att komma ifrån det.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då har Jenny Broman begärt replik.

Jenny Broman (V)

Tack Martin! Precis som du säger, den informationen du säger, precis den informationen jag har fått. Vi följer ju upp det här. Jag vet att Hannah också har frågat som sitter i Framtiden. Det här flertalet tillfällen och där får man svaret att man förhindrar barn vräkningar. Men den informationen jag har fått när jag har följt upp mer på andra ställen är att två tredjedelar av de här vräkningarna är från allmännyttan och det är det här jag vill. gå till botten med. Jag accepterar inte det. Vi får en information från framtiden och sedan en annan information som inte

stämmer. Det vill jag gå till botten med. Jag vill inte att socialtjänsten ska få veta det samma dag eller en vecka innan. Det här behöver ske betydligt snabbare. Okej.

Margareta Andersson Broang (M)

Replik av Martin Wannholt (D).

Martin Wannholt (D)

Tack Jenny för den informationen! Det blir väldigt spännande styrelsemöte klockan nio imorgon i Framtidens styrelse, ska jag meddela. Vi ska citera dig exakt och koppla upp på webben, så går vi till botten med det här.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Sophia Nilsson (MP) och därefter Hans Arby.

Sophia Nilsson (MP)

Tack ordförande och övriga! Jag ska också hålla mig kort här. Målet är tydligt. Hemlösheten ska minska, och inga barnfamiljer ska vräkas. Därför behöver vi stärka uppföljningen och säkerställa att inga barn faller mellan stolarna. Med bättre kontroll och fördjupade analyser kan vi sätta in rätt insatser i tid, helt enkelt. Jag yrkar bifall till KS förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Hans Arby och därefter Alfred Ekman. Varsågod!

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter! Utvecklingen av barnberäkningarna är allvarligt. Det är vi helt eniga om. Varje barn som är med om att familjen blir avhyst är ett jättestort misslyckande. Därför är det angeläget nu att socialnämnden får ett tydligare uppdrag att följa upp orsakerna så att vi kan förbättra det förebyggande arbetet. Och det förebyggande arbetet är viktigt. Det håller jag med M D, L och KD om. Sedan finns det här redan tydligt beskrivet i planen mot hemlöshet. Så problemet verkar inte vara att-et och vad-et, utan hur-et. Det är det vi kan komma åt med en mer systematisk uppföljning, så vi får bättre förutsättningar att sätta in rätt insatser i tid. Och då hantera akuta fall också. Så jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Alfred Ekman och därefter Jenny Broman. Varsågod!

Alfred Ekman (S)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige och ordförande. Och göteborgare menar jag såklart. Jag hade inte heller tänkt att gå upp i den här debatten men kunde inte låta bli för det är en del saker som behöver korrigeras i den här debatten. För det första som det också är många som har sagt så är det stora skillnader mellan stadens siffror och Kronofogdens siffror på grund av att det är många som hamnat hos Kronofogden. av regeringens politik som gör fler fattiga, fler hamnar hos kronofogden och fler blir därmed vräkta. Det har ingenting med stadens politik att göra. För det andra diffar det för att vi räknar på ganska olika sätt. Det är väldigt svårt att räkna på människor. Människor har väldigt många olika livssituationer och faller sällan in i förutbestämda definitioner hur vi ska räkna dem. Men vi här i staden försöker räkna vräkningar där barn faktiskt bor medan kronofogden räknar vräkningar där det finns barn. räknar antalet barn där de är folkbokförda. Vissa barn har varit folkbokförda på adresser som de inte ens är släkt med, de som bor där. De är folkbokförda med en mamma, kanske hos mamman, som de aldrig har bott hos heller. Så det här är svåra siffror att hantera och det här behöver vi stärka hur vi räknar det och vi ska komma överens om det inom staden. Men det är det som gör att det skiljer sig åt. Jag tycker det viktigaste här är värt att nämna att vid noll antal tillfällen vid vräkningar av barnfamiljer så har barnen varit närvarande. Det är ändå det som är det absolut viktigaste. Oavsett så ska vi såklart fortsätta att stärka arbetet för att inga barn ska vräkas eller barnfamiljer. Det är vi alla överens om. Men en osaklig pajkastning från högerpartierna kommer inte hjälpa ett dugg för de här barnfamiljerna. Redan nu är nya åtgärder

vidtagna. Utöver tidigare satsningar i vår egen budget att stärka det vräkningsförebyggande arbetet så har min. nämnd där jag är ordförande i socialnämnden i sydväst påbörjat en dialog och ett samarbete med kronofogden och Stadsmissionen där kronofogden kan ge oss fler familjer som riskerar vräkning och Stadsmissionen kan jobba med tillitsskapande och söka upp de här för att få hjälp. Tack Alfred!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är replik begärd av Edwin Friedlaender och därefter Jenny Broman.

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet ordförande! Ja, jag konstaterar fortfarande att jag tycker att Vänsterstyret saknar lösningar på den här frågan. Och väljer som de i många fall gör, skyller ifrån sig på regeringen. Alltså vi måste ju ändå konstatera att vi bär det yttersta ansvaret. Jag förstår faktiskt inte hur det här hjälper de här barnfamiljerna, som måste lämna huset för att de vräks. Det är tomma ord jag hör. Det brinner. Skyll ifrån er. Det är väldigt sorgligt och det hjälper inte de här barnfamiljerna ett dugg. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är replik begärd av Alfred Ekman.

Alfred Ekman (S)

Tack för ordet, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det är inte tomma ord. Jag avslutade med att säga exakt vilka nya insatser vi har gjort utöver att stärka det verktygsförebyggande arbetet. Det som däremot är tomt är ditt exempel på 5 000 i en barnfamilj. Det är en arbetande barnfamilj med ganska höga inkomster, med en massa olika räntebidrag och en massa annat, som inte är den målgrupp vi pratar om. Du står här och säger att den här gruppen människor som riskerar vräkningar har fått sänkt skatt med 5 000 kronor. Det är lätt. Det går inte ens att ta in att jag använder sådant exempel. Det som jag skulle avsluta med, som jag inte hann klart i förra inlägget, var att det vi har börjat med är att vi har ökat dialogen med Kronofogdemyndigheten, så vi får in de här personerna, de här familjerna, de eventuella familjerna som riskerar vräkning. Vi kopplar in Stadsmissionen som åker ut och besöker och försöker skapa tillit till socialtjänsten, tillit till att ta emot insatser, så att de inte som idag, när vissa av dem inte har tillit till socialtjänsten, sticker.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Jenny Broman och därefter Martin Wannholt. Okej, då är det Jenny Broman. Varsågod!

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Jag vill tacka för det otroliga engagemanget mot barnvräkningar. Jag hoppas att det kan hålla i sig konkreta politiska åtgärder framöver när det kommer fram. Något som vi har lagt i vår budget för 2026 är att vi vill satsa ihop med Rädda Barnen och Stadsmissionen på Barns bostad först. Det är en modell som ska likna Bostad först. Man har alltså chans att få ett andrahandskontrakt som man sedan kan få ta. ta över som förstahandskontrakt om det fungerar så. Det är ett sätt. Vi har infört femårskontrakt för barnfamilj. Det innebär att alla barnfamiljer som riskerar att vräkas kan nomineras till de här långsiktiga kontrakten. Tack Centerpartiet för det goda samarbetet vad gäller det! Vi har också stärkt det ekonomiska biståndet, för vi vet att det är personer med ekonomiskt bistånd som många gånger är de personer som inte har Jag har råd att betala hyran. Vi har bland annat sagt att normen för hyran när man ska få försörjningsstöd ska vara som ett riktmärke. Det ska inte vara ett absolut tak här i Göteborg, för vi vet att hyrorna är högre här i Göteborg. Jag vet många i den här församlingen som var emot det. Vi har också gett barnfamiljer med försörjningsstöd 1 000 kronor extra både på jul och sommarlov. När det går åt mer mat så att pengar ska finnas över bland annat till hyran. Vi har satsat varje år på vräkningsförebyggande arbete. Det arbetet slaktades förra mandatperioden, så vi fått återställare och nu ökat det. Vi har också en social markpolitik så att 12,5 procent av det som markanvisa ska kunna gå till flera boende, vilket ger mer möjligheter för de här personerna och hem. Synlöshetsplanen lyfter flera av de punkter som Ann Catrine lyfte i början.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Rasmus Ragnarsson (SD). Därefter är talarlistan tom. Varsågod!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack, fru ordförande! Det är inte meningen att på något vis förlänga debatten. Men jag tänkte bara nämna ett par saker som jag reflekterade över under den här debatten och kanske några korrigeringar också. Precis som alla andra tycker jag att det djupt tragiskt när barn vräks från sitt hem och Vi får helt enkelt se vilka siffror det egentligen är som stämmer. Men det här är ju väldigt tydligt att trots att de rödgröna säger att de prioriterar den här frågan väldigt hårt så tycks det gå åt fel håll. Och du nämnde väldigt många saker som ni gör i dag, Jenny Broman. Men det tycks ju inte ge någon effekt utifrån de siffrorna vi har. Jag vill också säga någonting om regeringens arbete, för regeringen får mycket skit i den här talarstolen. Huvudorsaken till vräkningar är ju inte låga bidrag, utan det är i grund och botten överskuldsättning, ett jättestort problem i Sverige. Enligt Kronofogden har hälften av de barnfamiljer som drabbas av vräkning skulder hos dem. Socialstyrelsens utredningar visar också att hyran ofta är det sista som fallerar och är själva kulmen på en längre ekonomisk nedåtspiral. Problemet med bidragsnivåer är att blunda för den verkliga orsaken, och det är hur man kan bygga upp de här skulderna. Alla som har sett Lyxfällan vet att det är otroligt lätt att ta mikrolån och sms-lån. Här ska regeringen få en eloge, för man har jobbat väldigt aktivt med överskuldsättningen.
Bland annat har regeringen halverat räntetaket för snabblån, infört krav på banktillstånd och slagit fast ränteavdrag för de osunda lånen och infört tak på avgifter. På så vis har man slagit undan benen för den här affärsmodellen, där man riktar in sig mot de personer som riskerar att skuldsättas. Det är bra. Så en eloge till dem! Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jenny Broman. Därefter är talarlistan tom.

Jenny Broman (V)

Tack för ordet. Ja, det stämmer ju att de flesta barnfamiljer som vräks, det var faktiskt alla utom en, för det var ett barn där det handlade om störningar. Alla andra hade skulder. Det var hyresskulder, det vill säga att man hade kommit efter med hyran, för man hade inte råd att betala hyran. Det var de skulderna man hade.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Tack! Då är talarlistan tom. Är vi redo att gå till beslut? Det finns bara ett förslag till beslut. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja.

18. Aktualitetsprövning av stadenövergripande styrande dokument 2025

Margareta Andersson Broang (M)

Då är vi inne på ärende 18. Och då vet jag att det finns förslag på att vi ska bordlägga det här ärendet.

Pär Gustafsson (L)

Tack ordförande! Vi har en önskan om att få bordlägga det här ärendet till nästa kommande sammanträde.

Margareta Andersson Broang (M)

Okej. Nästa talare är Jenny Broman. Är du inne på diskussionen eller? Varsågod!

Jenny Broman (V)

Hej! Jag skulle vilja vädja om att vi inte bordlägger det här arbetet. Jag vill att den här fördjupade uppföljningen ska börja på en gång nu. Det finns ingen anledning att vänta. Vill man något ytterligare får man lägga yrkanden på det i så fall. Jag tycker att vi ska sätta i gång med det här arbetet nu. Varför ska vi dröja?

Margareta Andersson Broang (M)

Då har vi två yrkanden. Då finns det två förslag, eller? Nej, det finns bara ett förslag. Det andra tas tillbaka. Då bordlägger vi ärende nummer 18.

19. Göteborgs Stads riktlinjer för arbete med mänskliga rättigheter och likvärdig service

Margareta Andersson Broang (M)

Och går raskt över till ärende 19. Göteborgs Stads riktlinjer för arbete med mänskliga rättigheter och likvärdig service. Då har vi Bosse Parbring, MP, och därefter Daniel Bernmar, V.

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige! Vi ska nu ha ett helt paket som rör mänskliga rättigheter. Först riktlinjen som det här ärendet gäller och sedan kopplat till det hbtqi-plan och plan mot rasism som är de följande ärendena. Riktlinjen kring mänskliga rättigheter är ett sätt att möta det flertal överlappande planer som vi tidigare haft på området genom att samla allt i en riktlinje. Arbetet med att följa riktlinjen faller nu på varje förvaltning och nämnd och därmed också på oss politiker att verkligen följa upp arbetet i de nämnder vi sitter i. Ända sedan vi i det rödgröna styret tillträdde har vi arbetat för att bygga upp arbetet för mänskliga rättigheter sedan det rustades ned under det borgerliga styret under förra mandatperioden. Därför är det väldigt illa att. Högern vill nu slakta dessa planer och försinka viktiga beslut. Det hedrar dock Liberalerna att ni inte går med i det här anti-MR-gänget. Hanteringen av de här tre ärendena från övriga högerpartier ger kanske en förståelse för varför det var svårt under förra mandatperioden att få styrfart. Så det borde stämma till eftertanke för vilka ni säger att ni vill samarbeta med. Är det med ett parti som vill skrota diskrimineringslagen? Eller är det med partier som ser att vi inte har tillgodosett göteborgares mänskliga rättigheter och därför måste stärka arbetet för att kunna åstadkomma det? Valet borde vara enkelt. Bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Daniel Bernmar (V), därefter Dan-Ove Marcelind. Varsågod!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja, precis som med det vräkta partiet, I det försäkringsförebyggande arbetet i den tidigare debatten så kom vi in i den här mandatperioden och kunde konstatera att det lilla högerstyret hade nedmonterat allt arbete rörande de mänskliga rättigheterna. Vi har fått börja om från början. Men det har vi gjort. Vi har tagit tag i det. Vi har strukturerat det. Vi har nu fått fram riktlinjer som innebär att ansvaret för samordning, hamnar på stadsledningskontoret. Vi får ett samordnat strukturellt arbete samtidigt som alla nämnder och styrelser får ett ansvar att upprätthålla lokal kunskap för att säkerställa att man arbetar strukturerat och konkret med att förbättra de mänskliga rättigheterna i den här staden. För till syvende och sist så handlar den här goda kvaliteten och den önskade effekten. ute i nämnder och styrelser. Då hamnar också ett stort ansvar på alla oss som sitter i nämnder och styrelser att säkerställa att alla göteborgare får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Jag ser fram emot att åtminstone få inleda det här arbetet den här mandatperioden. Det har tagit lång tid att komma hit. Jag är glad att vi nu är här. Jag hoppas att vi har en majoritet som ser till att det här genomförs på ett strukturerat sätt. Och att den här minoriteten som nu bara vill förstöra arbetet väljer att inte förlänga implementeringen ännu mer. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Dan-Ove Marcelind KD.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack! Jag konstaterar att det var ganska hårda ord där, antimänskliga rättigheter och diverse påhopp. Jag ska försöka hålla mig till sak. Nu vet jag att det här inte är en plan, apropå tidigare kvälls debatt om planer och

program, utan en riktlinje. Men den bär i stor utsträckning samma skepnad som ett program och till och med ytterligare steg i detaljstyrning av förvaltningar och bolags arbete. Det ska i detta sammanhang också påtalas att förvaltning och bolag i hög utsträckning redan är styrda. av andra närliggande planer, program, reglementen och inte minst lagstiftning i olika former. En passage i underlaget från tjänstemännen tycker jag är talande för det jag åsyftar. Jag citerar här nu då. Samtidigt som antalet program och planer inom området mänskliga rättigheter har ökat i mängd de senaste åren, kan det konstateras att svårigheten att få genomslag för frågorna i stadens verksamheter kvarstår. I praktiken erkänner man ju här att problemet inte är brist på styrdokument utan snarare styrningen har blivit för omfattande. Ett annat citat från tjänstemännen här. I takt med att antalet program och planer har vuxit har det även medfört att viss tid och resurser lagts på att tolka och förstå styrningen i stället för att etablera stadigvarande angreppssätt. Jag ska säga att det finns delar av den här riktlinjen som jag tycker är bra. Till exempel att förvaltning och bolag arbetar kontinuerligt med bemötande i utveckling och förbättring av verksamheter, chefer och medarbetare. Den ska regelbundet på arbetsplatsträffar och verksamhetsmöten förankra vad ett respektfullt och likvärdigt bemötande innebär. Men samtidigt är det också väldigt mycket annat som kommer leda till administration och som också de remitterande nämnderna faktiskt påtalar i väldigt stor utsträckning. Så vi tycker det är rimligt att man återremitterar detta, konkretiserar och ser över den här riktlinjen. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är replik begärd av Daniel Bernmar (V).

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige. Ja det är väl talande på något sätt. När det rör mänskliga rättigheter då är det ett problem. Jag hörde ingen från högersidan som var uppe när vi tog destinationsutvecklingsplanen. Hörde ingen från högersidan som var uppe när vi pratade om programmet för näringslivs vad det nu heter. Då var ingen här uppe och sa att det var detaljstyrande. Ingen uppe och sa att det här är ett problem. Då är det jätteviktigt att vi ska ta de här. Det hyllades de här programmen. Nu när vi ska ta en riktlinje, det vill säga ett slags regel, ett ramverk för hur vi ska arbeta med mänskliga rättigheter. Då är det helt plötsligt ett problem och för detaljstyrande. Jag hörde heller ingen som kritiserade eller hade tidigare två planer som vi absolut skulle ha. Men nu kan vi inte ens ha en riktlinje på det här området. Det är väl bara att vara ärlig och säga att ni inte prioriterar människors mänskliga utan ni prioriterar andra saker. Det är okej, men kom inte och hitta bortförklaringar.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Tack Daniel! Då är replik begärd av Dan-Ove Marcelind. Tack!

Dan-Ove Marcelind (KD)

Nu försöker Bernmar göra någon poäng här som jag tycker inte han riktigt lyckas med. Det är inte bara jag här som säger att det här är krångligt och svårt och kommer driva administrationen framåt. Jag citerar här olika nämnder. Utbildningsnämnden upplevs för detaljerad och ser en risk att skapa dubbelstyrning och ökad administration. och anser att riktlinjen är för omfattande och otydlig. Socialnämnden i Sydväst menar att riktlinjen behöver förenklas och konkretiseras, apropå vårt yrkande, för att bli relevant och användbar. Det är inte bara vi här som på något sätt skulle hitta på att det här är en riktlinje som faktiskt behöver ses över. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik av Daniel Bernmar (V). Tack!

Daniel Bernmar (V)

Förvaltningens svar på de frågorna tyder på hur bristande den lokala kompetensen är när det kommer till mänskliga rättigheter. Det är det som de också pekat på tidigare, att det finns stora brister på kompetens när det kommer till mänskliga rättigheter ute i förvaltningen. Det går inte ens att få svar idag på hur grundskoleförvaltningen sköter frågor kring funktionshinder. funktionsstöd till exempel och säkerställer deras mänskliga rättigheter. Den kompetensen finns inte ute i nämnderna, trots alla lagar och förordningar, trots att man har en skollag att förhålla sig till. Då ordnar vi ett regelverk så att man kan förhålla sig till de olika

lagstiftningar som gäller och återredovisa till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige på ett bra sätt. Det är klart, om det blir jobbigt beror det på att man helt enkelt behöver bygga upp en kompetens som man i dag saknar. Det är bra. Det är viktigt.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det andra och sista replik. Dan-Ove Marcelind KD.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Jag ska ge Daniel Bernmar (V) och fullmäktige några exempel på vad jag menar från den här riktlinjen och som ofrånkomligen kommer att leda till ökad administration. Nämndens styrelse ansvarar för att förvaltningen i bolaget har processer och strukturer på plats för att samla in, analysera och använda kunskap om målgrupperna. Samma sak, man ska inrätta former för dialog och samråd med målgrupperna och deras representanter. Dialoger och samråd ska ge utrymme åt målgrupperna att dela med sig av sina upplevelser och utföranden, lämna synpunkter inför beslut som påverkar dem. Förvaltning och bolag ska årligen sammanställa en analys om hur mänskliga rättigheter och likvärdig service tillgodoses. Det här är administration som ofrånkomligen kommer att leda till väldigt mycket betungande administration för våra nämnder och bolag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Daniel! Du har haft precis dina två repliker. Så nästa talare är Axel Josefson och därefter Anna Sara Perslow.

Axel Josefson (M)

Tack till dig för det ordförande! Jag yrkar bifall till återremissyrkandet från M, D, KD och ifall det faller så yrkar jag avslag. Jag tycker föregående talare mycket väl har sammanfattat hela bekymret med alla de här tre ärendena som kommer nu på raken. Vi kan se det ganska tydligt här i talarlistan att det är Vänsterpartiet nu som vill driva fram ett byråkratiskt monster som förvaltar. förvaltningarna nu försöker värja sig ifrån. Det ska naturligtvis inte lyssnas utan det ska ändå trummas på. Vi ser stora bekymmer i detta, att det kommer bli svårt att faktiskt få någon effekt i det här arbetet, vilket också förvaltningar och tidigare erfarenheter kring det här har visat. Då tycker vi att det kan vara lämpligt att ta ett omtag, att kunna försöka konkretisera de här planerna och se om man kan se sammanföra planer, man kanske till och med kunde avveckla någon av de här planerna för att få en mer samlad och ändamålsenlig styrning. Det är vad vi vill med detta ärende. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik av Daniel Bernmar (V).

Daniel Bernmar (V)

Tack! Ja, Dan-Oves uppräkning och Axel Josefsons instämmande visar ju precis på den kunskapsbrist som finns ute, inte bara då hos våra förvaltningar och bolag, utan också hos den här församlingen. Därför att de krav som ställs i de här riktlinjerna, det är alltså sammanfattning av olika lagkrav som man kan hitta i lagen om nationella minoriteter eller som man kan hitta i barnkonventionen och annan lagstiftning som man inte har lyckats leva upp till tidigare. Då behöver vi formulera de kraven på ett sätt så att förvaltningar och bolag förstår. Dessutom kan jag glädja er med att det är två planer som nu avskaffas, nämligen planen med arbetet med nationella minoriteter och Göteborgs stads arbete med Finns förvaltningsområde. För de upphör nämligen i samband med riktlinjen. Men det betyder att det arbetet är överflyttat och exemplet som Raljant lästes upp är ett exempel på det. Det är viktigt och det är ett lagkrav.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är det replik. Begärd av Dan-Ove Marcelind.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Återigen så tycker jag det är liksom de här hårda orden att vi då skulle vara emot mänskliga rättigheter. Nej, inte har jag inte fått ordet. Jo, du har fått ordet. Men repliken är ju på Axel Josefson, inte på Daniel. Jag trycker på han, du nämnde mitt namn. Ja, ja, förlåt.

Margareta Andersson Broang (M)

Jag har för mig att det är som Dan-Ove. Jag ber om ursäkt. Får jag börja om? Varsågod.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack! Nej, men just de här hårda orden att vi skulle vara emot mänskliga rättigheter och så. Jag tycker det är ganska onödigt att hålla den tonen i debatten, för det är inte vi. Vi är inte emot mänskliga rättigheter. Det tror jag att vi alla kan hålla med om här. Utan det är just den här detaljstyrningen, det här kravställandet, hur förvaltningen då ska samla in data och bjuda in till möten och massa saker. Vi har väldigt tydligt i det övergripande reglementet att vi ska följa lagar och regler. Jag nämnde exempel från den här riktlinjen som jag skulle vilja se mer av, som är enklare för förvaltningar och bolag att faktiskt förhålla sig till. Jag tror inte det här. När vi nu tar igenom det här och går tillbaka och tittar hur den här riktlinjen följs, så är jag övertygad om att den inte kommer att göra staden bättre eller att de här sakerna har implementerats på det sättet som ni här hoppas att det görs.

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd Daniel Bernmar (V)

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, men då är ju högern svaret skyldig. Många av de här lagarna och regleringarna som svenska myndigheter har haft att följa nu i 20–30 år. Flera av dem. Det senaste tillägget är barnkonventionen. Hur ska vi se till att våra bolag och förvaltningar, nämnder och styrelser gör det arbetet? De gör inte det idag. De vet inte ens om att de ska göra det. Om vi nu har de här lagarna och reglerna, vad har du gjort och vad har ni gjort för att säkerställa att de också följs? Uppenbarligen väldigt lite, eftersom under förra mandatperioden följdes de inte. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är det andra och sista replik, Dan-Ove Varsågod.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Det har ju tidigare i debatten påtalats vikten av just det systematiska kvalitetsarbetet med ledningsprocesser, om möjligheten till närvarande chefer och sådana saker som vi också tycker är väldigt, väldigt viktigt att vi har med som en viktig del i vår verksamhet. Och jag ser ju framför allt att det närvarande ledarskapet är ett sådant. Och som återigen, jag sa här, det finns exempel i den här riktlinjen som tyder på att. Det finns sätt att arbeta på som gör det enkelt att göra rätt i de här frågorna. Det är den typen av inslag jag skulle vilja se mer av, inte den här höga detaljnivån där förvaltningar och bolag ska behöva sammanställa, analysera och återredovisa i den utsträckning som den här riktlinjen kräver. Tack. Och där har du haft dina två, Daniel. Okej. Jag tänkte bara att vi kanske skulle kunna komma igenom talarlistan lite också. Men varsågod. Ja, då vet vi svaret. Det är samma magiska ord. Jag väntade mig nästan att han skulle säga agilt ledarskap. De två magiska orden var alltså närvarande ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete. Det har vi hört i skolans värld i 25 år samtidigt som man har avvecklat arbetet med mänskliga rättigheter, försämrat hbtqi-arbetet och absolut jobbar väldigt bristfälligt idag med arbetet mot rasism. Då tänker jag att jag nästan föredrar agilt ledarskap framför närvarande ledarskap, om vi ska hålla oss till floskler. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Anna Sara Perslow och därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Anna Sara Perslow (C)

Tusen tack fru ordförande, göteborgare! Vilket hett ämne! Det handlar ju om hur vi ska organisera och stärka arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service i staden. Det är tydligt att det här handlar om oss människor i grunden, och om vi som stad lyckas i mötet med göteborgaren. Men det handlar om oss människor. Vi vet ju att styrningen har varit spretig. Och vi vet att det hade varit alldeles för många planer precis som föregående talare just sa här så blir vi av med några här. Det är väldigt bra. Och det är helt rätt att samla det arbetet. Den här riktlinjen är också grunden för de planer som vi behandlar idag. Och det är avgörande nu att vi inte bara antar en riktlinje utan att arbetet faktiskt funkar i vardagen och att det märks där den ska verka. Och vi kan också notera att stadsledningskontoret samlar bedömning är att riktlinjen kommer att fungera. Det tycker jag är bra att lyssna på. Med det sagt ställer Centerpartiet oss bakom förslaget och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Pär Gustafsson (L) och därefter Bettan Andersson (V).

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige! Arbetet med mänskliga rättigheter måste ständigt pågå och varje ny generation måste värnas. För oss alla så är mänskliga rättigheter universella, de är individuella och de är odelbara. Jag är rätt övertygad om att vi alla är väldigt överens om det i den här församlingen, även om det inte riktigt låter så. Rättigheterna är någonting som är. grunden för hela vårt samhälle och ett fritt samhälle. Vi Liberaler tycker i grunden att riktlinjen är bra. Det är bra att vi samlar detta arbete och tydliggör det. Och att riktlinjen tar sin utgångspunkt i stadens grunduppdrag. Och med det så vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack då är nästa talare Bettan Andersson (V) och därefter Emma Altenhammar (SD)

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande fullmäktige ni som lyssnar. Det är ju så här att i hbtqi-rådet så har vi möjlighet att bjuda in både tjänstepersoner och politiker, presidiepolitiker från olika bolag och nämnder. Och fråga hur de jobbar med frågorna runt hbtqi. Frågor framför allt, det har ju också koppling till andra mänskliga rättigheter. Väldigt ofta så är det ganska bristfälligt hur man jobbar med det här. Det finns ingen systematik i det. Det kan många gånger vara väldigt beroende på enskilda personer, enskilda tjänstepersoner. Därför är det här systematiserade arbetet så viktigt, för det är det vi saknar idag. Vi behöver verkligen få till en likvärdig service i kommunen. Det hoppas jag att alla tycker. Det här är kommunens ansvar och vi vet att det inte är så här idag. Vi behöver ha det in i våra strukturer. MR ska inte vara kopplat till enskilda personers eller tjänstepersoners uppdrag. Eller just vad de brinner för eller tycker är viktigt. Vi är fullt medvetna om att det här är ett nytt sätt att arbeta på. Att det kan upplevas krångligt, upplevas nytt. Det tror jag det kommer att vara i början. övertygad om att det här kommer att bli någonting bra, för det är först när vi får in det i arbetet i nämnder och bolag, så det blir en naturlig del, det är då det kan löpa på, det kan följas upp på ett bra sätt, och det är också viktigt att ha en central samordning, och precis som tidigare har sagts så har det ju fullständigt prioriterats bort under förra mandatperioden, alltså allt som hade påbörjats i princip placerades och lades ner, Jag har gärna frågat tidigare, vad är det ni vill då som är emot det här? Vad vill ni ha i stället? Hur tycker ni att man ska jobba med mänskliga rättigheter? För idag fungerar det inte som det borde. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är nästa talare Emma Altenhammar (SD) och därefter Jörgen Fogelklou. Varsågod.

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet. Då kan jag svara på det direkt. Jag vill börja med att yrka på M D, KD och SD återremiss. För det är faktiskt en beskrivning på hur vi vill jobba. Jobba med det här! Att säkerställa att vi lever upp till våra mänskliga rättigheter låter så himla självklart. Det är för att det är just väldigt självklart. Det vi debatterar här är inte bristen på vilja för eller emot mänskliga rättigheter, vilket är tråkigt att vi hamnar i den debatten. Problemet som vi debatterar är att vi har så många dokument att verksamheterna knappt hinner göra jobbet. Vi behöver bli

extra tydliga. Det är viktigt att vi är tydliga, tror jag. Speciellt också när vi ser att alla de här ärendena kommer efter varandra. Det blir lite kaka på kaka. Så det som vi gör nu, med alla dessa separata planer, riskerar att bidra till mer administration än faktisk förändring. Det tror jag inte hjälper någon göteborgare. Bifall till återremissen!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jörgen Fogelklou och därefter Daniel Bernmar (V).

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande. Jag har hört många fina ord, folk som slår sig lite för bröstet. Jag ska vara lite kort. I Sverige har ekonomiskt bidrag till frivillig återvandring funnits sedan 1984. Inom FN är frivillig återvandring en mänsklig rättighet sedan 1948. Så om man vill ta detta på allvar så kanske man skulle tacka ja till det nationella samtalet. samordnaren när hon frågar om man får komma ner och berätta om det här. Jag hade förmånen att träffa henne för nästan en vecka sedan och hon sa faktiskt då att av de som har tackat nej, för det var ganska många som sa nej, så har flertalet efteråt kommit och sagt det där var dumt. Vi vill jättegärna att du kommer hit och berättar för oss om de mänskliga rättigheterna som FN har inskrivet sedan 1948. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Daniel Bernmar och därefter Blerta Hoti Singh.

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Ja det har ju framstått här som att jag inte, som att i min argumentation som att jag på något sätt tycker att högersidan som nu inte vill ha de här riktlinjerna eller de kommande planerna på något sätt att de är emot mänskliga rättigheter. Det tror jag inte alla på högersidan är. Jag tror att det finns några men inte alla. Så det vill jag genast säga att jag absolut inte tycker. Däremot så det jag vill peka på är hur man väljer att prioritera. Vi har alltså ett näringslivsstrategiskt program. Vi har ett destinationsutvecklingsprogram. För bara några ärenden sedan så stred samma höger att det var jätteviktigt att vi hade en plan för särskilt utsatta områden och en plan för tystnadskultur. Så det jag menar, det är inte att man är emot detta. Jag menar att man nedprioriterar detta. Att man inte tycker att det är tillräckligt. ”Varför har man en plan?” sa han väldigt upprört här på tidigare ärende. Jo, sa han, för att fokusera på viktiga saker och kunna följa upp det. Det är därför vi ska ha de här riktlinjerna och det är därför vi ska ha de här planerna. Så tack Axel för att du förstår varför de här ärendena är viktiga. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd Jörgen Fogelklou SD.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, fru ordförande! Jag är ju inte en ekonom och kan knappt hålla ordning på mina egna små slantar jag har i fickan. Men det är så här, om vi överhuvudtaget ska kunna jobba med någonting inom kommunen så måste vi få in skattepengar, och det får man från näringslivet bland annat. Det är så vi får pengar att kunna göra en massa saker. Det ena är ju inte viktigare än det andra, men vi måste naturligtvis få fart på ekonomin så att vi får in pengar så att vi kan göra allt det här. Pengar finns inte i en liten kista.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Blerta Hoti Singh (S) och därefter Jessica Blixt (D). Varsågod!

Blerta Hoti Singh (S)

Jag vill inte riskera att förlänga den här debatten. Mycket klokt har sagts från ansvarigt kommunal och Daniel Bernmar (V) och andra kamrater på vänstersidan. Men jag tycker att det är djupt beklagligt att i dessa tider med en global backlash på hela mänskliga rättighetsområdet, det är allt fler länder, inte bara ur ett globalt perspektiv, men även i vårt närområde som inte är fullvärdiga demokratier längre. Att i dessa tider förringa stadens arbete för att just följa upp det vi gör i alla olika förvaltningar och verksamheter, det tycker jag är väldigt olyckligt. För

precis som har sagts tidigare, den här planen riktar sig till att ha en mer ändamålsenlig styrning på mänskliga rättighetsområdet i vår egen stad. Jag vet att många på högerkanten. Tycker att det är aktivt att vi ska minska på antalet styrdokument. Det tycker jag också som socialdemokrat. Det är också vad det här arbetet också har lett till. Där vi tar bort hela planen för nationella minoriteter. Vi bäddar in minoritetspolitiken in i ordinarie kärnverksamhet, in i reglementena. Vi tar bort planen kopplat till svensk film. Sverige finns förvaltningsområde. Så vi går åt rätt riktning. Något som. Jag tror att många i högerkanten egentligen respekterar och tycker det är okej, men ändå så väljer så många på den här sidan att skrota det arbete som har gjort för att staden ska jobba mer effektivt för Göteborgs egna grundläggande rättigheter. Det tycker jag är djupt problematiskt, men jag tackar Liberalerna och Centerpartiet som är lyckligt.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jessica Blixt (D) och därefter är talarlistan tom.

Jessica Blixt (D)

Jag måste bara, nu har jag lyssnat här på den här debatten och Bernmar (V) du är ganska tydlig med att du tycker att vi, när vi säger nej till de här riktlinjerna, nedprioriterar arbetet med mänskliga rättigheter, om jag förstått det rätt. Då undrar jag ju. Anser du då att ni nedprioriterar arbetet gällande tystnadskultur och att inget område ska vara särskilt utsatt? Eftersom ni säger nej till de planerna? Jag förstår inte riktigt. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Daniel Bernmar (V).

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande! Nej det menar jag inte. Jag menar att det finns stora brister på det här området. Det har varit väldigt tydligt under väldigt lång tid. Det har inte. Hej! Och arbetet har inte fungerat och det är väldigt, väldigt tydligt. Det är till och med så tydligt att i remissvaren framkommer det att många av nämnderna och förvaltningarna inte vet vilket ansvar de redan har när de tror att saker som ställs upp i riktlinjerna som är lagkrav egentligen, att det tillför någonting. Det säger någonting om hur illa ställt det är med den lokala kunskapen när det gäller upprätthållandet av de mänskliga rättigheterna utifrån de lagar och förordningar vi har. Och när man är i det läget, då ska man ha riktlinjer. Då ska man ha planer. Och det är därför i utvärderingen vi hade i de tidigare planerna så var det tvärtom, att nu har vi haft de här planerna, vi har fokuserat på det här arbetet och nu är vi klara med planerna i det här stadiet. Nu går vi in i det ordinarie arbetet. Jag förväntar mig att samma sak, när vi har nått rätt punkt, händer med de två planer vi ska debattera strax. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Jessica Blixt (D)

Jessica Blixt (D)

Tack Daniel! Ja men då handlar det bara om hur man ska genomföra arbetet alltså. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd av Daniel Bernmar.

Daniel Bernmar (V)

Tack. Inte bara hur utan att man ska genomföra ett arbete som man helt enkelt inte gör, som man har lagkrav på sig att man ska göra. Framför allt också med ytterligare några politiska ambitioner som vi har som uppenbarligen delar av högern inte delar. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är talarlistan tom och vi är redo att gå till beslut. Vi har under överläggningen yrkar Bosse Parbring, Daniel Bernmar, Anna Sara Perslow, Pär Gustafsson bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi har Axel Josefson, Emma Altenhammar i första hand återremiss till kommunstyrelsen enligt yrkande från M, D, KD och SD i kommunstyrelsen och i andra hand avslag. Jag ställer först proposition på dels återremiss, dels avgörande dag. Om den senare bifalles ställer jag proposition på bifall respektive avslag på kommunstyrelsens förslag. Enligt kommunallagen kan ett ärende återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna, det vill säga 27 ledamöter om inte detta har gjorts tidigare. Godkännes denna propositionsordning? Beslutar fullmäktige återremittera ärendet? Avgöra ärendet idag? Ja. Jag finner att fullmäktige beslutat att avgöra ärendet idag. Votering har begärts och ska verkställas.
Då tror jag att alla här inne i salen, då är det ja för avgörande idag och nej för återremiss. Då är det klart för omröstning.
Då stoppar jag omröstningen.
Voteringen är avslutad. Fullmäktige har med 47 röster mot 33 beslutat att återremittera ärendet genom en minoritetsåterremiss.

20. Göteborgs stads plan för att förbättra hbtqi-personers livsvillkor

Margareta Andersson Broang (M)

Då går vi in på ärende 20. Det är Göteborgs stads plan för att förbättra hbtqi-personers livsvillkor. Överst på talarlistan är Bosse Parbring och därefter Axel Josefson. Varsågod!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige. Ibland låter det som att vi har nått målet, att hbtqi-personer kan leva som folk gör mest. Går vi tillbaka ett antal decennier har det förstås skett en positiv utveckling. Men den allra senaste tiden ser vi att vi lever i en tid av backlash för hbtqi-personers mänskliga rättigheter, med ökat hot och hat mot hbtqi-personer, inte minst transpersoner. Vi minns attackerna mot transpersoner som läser sagor för barn. Alldeles nyligen fick vi ett nytt exempel på hetero aktivism. En ledande företrädare för SD ansåg sig ha blivit diskriminerad bara för att öppna förskolan hade inrättat en särskild stund för regnbågsfamiljer. Ett utspel som skapade rädsla och oro bland regnbågsfamiljer. Världen och nutiden är alldeles upp och ner. När det talas om diskriminering mot heterosexuella. Tala om att vara blind mot normer och maktstrukturer i samhället. Tala om att vara blind för dem som verkligen drabbas av diskriminering, hot och hat. Tala om att de åtgärder som finns i hbtqi-planen som vi ska ta beslut om idag verkligen, verkligen behövs för att vi ska få ett samhälle fritt från diskriminering. och med lika rättigheter. Flera av åtgärderna är riktade mot skolan och synkade med planen mot rasism, som vi snart ska ta ställning till. Vi vet att skolan är en miljö där många elever är utsatta och därför är de insatserna så viktiga. För alla elevers rätt till en trygg skolmiljö och tryggt utforskande av sin identitet. Bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Axel Josefson och därefter Blerta Hoti Singh. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Ja, tack för det fru ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag yrkar bifall till återremissyrkandet från M D, KD och SD. Argumentationslinjen är densamma sedan tidigare. Vi har hanterat de här tre ärendena, de ligger på raken så att säga. Vi vill se hur man ska kunna konkretisera och sammanföra de här olika planerna för att få en mer samlad ändamålig styrning i det här. Jag tänkte kanske inte dra samma debatt en gång till. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Blerta Hoti Singh och därefter Emma Altenhammar (SD).

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande. Många av oss fick ta del av nyheten när Forum för levande historia visade en djupt alarmerande rapport när det gäller attityderna inom skolan och ungdomar gällande olika minoriteter, inbegripet

också hbtq-personers rättigheter. Attityden var värst när det gäller just hbtq-personers rättigheter och synen på det. 2013 låg den under 3 % som hade en dålig uppfattning till uppemot 13 % numera. Det är väldigt många unga som vittnar om mobbning, trakasserier, hot och exkludering. Det här är inte bara en rapport. Det borde väcka ett tydligt varningstecken hos alla politiska representanter om man nu verkligen slår sig hårt för bröstet eller tycker mänskliga rättigheter. rättigheter är viktigt. Så mot den bakgrunden så tycker jag att det är anmärkningsvärt och faktiskt oansvarigt att Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Demokraterna väljer att återremittera stadens plan för att förbättra hbtqi-personers livsvillkor i vår egen stad. Med andra ord så vill ni kasta hela stadens arbete som handlar om att effektivisera arbetet i skola, i förskola, inom äldreomsorgen. sorg inom kulturförvaltningen och skjuta upp arbetet och lämna människor i fortsatt utsatthet. Det här är djupt oansvarigt. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Axel Josefson.

Axel Josefson (M)

Tack fru ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag lät det gå förra gången du var uppe Blerta och där du kom med de här ganska grova anklagelserna mot oss på andra sidan, att vi inte tycker de här frågorna är viktiga. Det är precis tvärtom. Vi tar ansvar för de här frågorna. Det vi påpekar här och det vi har försökt förklara, men det vägrar du tydligen att lyssna på, det är att med den uppsättningen som ni nu försöker gå fram, så är vi på väg att skapa ett byråkratiskt monster som inte kommer leda oss framåt. Det är det vi är rädda för och där vi ser att vi behöver ta ett omtag för att faktiskt kunna lösa det här. Så jag betackar mig för de här påhoppen som du har på vår sida. Det är osmakligt. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd av Blerta Hoti Singh.

Blerta Hoti Singh (S)

Jag är ledsen Axel Josefson, men du samarbetar med ett parti som gång på gång urholkar och sprider hat mot hbtq-personers rättigheter, på nationell nivå och även i det här återremissyrkandet. Vi vet vad som händer i våra kommuner när SD får inflytande över kulturpolitiken, hur de vill in och peta, vilka böcker man ska läsa för barnen, vilka sagostunder man ska ha för barnen, där de inte vill att. Att våra barn ska fostras i ett samhälle där man respekterar människovärdet och tolerans för homosexuellas rättigheter. Ert agerande är inte vad du säger, men det talar i sig ett tydligt klarspråk. Du samarbetar och legitimerar ett parti som är djupt antidemokratiskt. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är nästa talare Emma Altenhammar och därefter Bettan Andersson (V).

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet! Då var vi här igen i debatten. Men det är för oss självklart att alla människor ska mötas med respekt och trygghet. Det är inte det vi debatterar här idag. Frågan som vi faktiskt debatterar är om fler planer faktiskt förbättrar situationen eller om de skapar mer administration. Vi är väldigt övertygade om att det gör de. Till och med underlagen säger ju att. att åtgärderna ofta handlar om utbildningar och processer som tar resurser ifrån kärnverksamheten. Jag tror att vi kan optimera det här arbetet. Man kan vilja väl, men man kan också välja fel verktyg. Vi ifrågasätter verktyget och inte människovärdet i sig, så jag tycker att vi ska sluta ha den här debatten om för eller emot. Därmed vill jag yrka bifall till återremissen från M, D, KD och SD.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Bettan Andersson (V) Därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, ni som lyssnar. Jag yrkar bifall till KS förslag och avslag på övriga yrkanden. Jag kan ju bara säga att tyvärr behövs det en ny plan. Tyvärr. Jag hade verkligen önskat att det inte hade behövts. Mycket klokt har sagts här i talarstolen av Bosse och Blerta. Planen har, som den ska, tagits fram i samverkan med hbtqi-rådet. Jag tycker det känns lite som ett sabotage att återremittera den här en månad, därför att den kommer att komma tillbaka och det finns en majoritet i den här salen för att planen ska gå igenom. Den nya planen är ju lite spetsigare än den gamla. Här har vi tagit fram det som är områden som behöver fokuseras extra på. Det handlar om barn, ungdomar, skola. Det handlar om trygghet. Det handlar också om arbetslivet för de som jobbar i kommunen. Precis som det skrivs i dokumentet så är heteronormen som en osynlig aktör i staden. Om vi nu ska ha en stad för alla, så ska det vara en stad som är för alla och inte just bara för de som är hetero. Och precis som tidigare har sagt så har vi ett hårdnande klimat i samhället, både internationellt och nationellt. Vi har en konservativ och brun kraft som sveper över både Europa, världen och här i Sverige. Och då behöver vi en stad som både är modig, både som stad och som de individerna och politikerna som finns i staden, som vågar stå inför. emot det här och vågar driva i det här fallet hbtqi-personers rättigheter. Axel Josefson pratade om monster, men du pratade inte om monster när det gäller destinationsprogram och näringslivsprogram.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är nästa talare Pär Gustafsson (L) och därefter Jörgen Fogelklou.

Pär Gustafsson (L)

Ordförande, fullmäktige! Homofobin i skolan ökar kraftigt. Andelen elever som instämmer i att det är lika naturligt att vara homosexuell som heterosexuell har rasat. För tio år sedan svarade 54 procent av eleverna ja på den frågan. Idag är motsvarande siffra 19. Andelen som helt tar avstånd från påståenden. påståendet har nästan tredubblats. Det här visar den nya rapport som Forum för levande historia släppte för ett tag sedan. Men vi ser det också i andra rapporter. Vi har lärare i den här staden som vittnar om hur nedlåtande och kränkande kommentarer är en del av vardagen i skolan, i klassrummet. Ungefär hälften av alla hbtqi-elever i Göteborg vittnar om hur de blir bemötta och det är ingenting som är positivt. Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och hbtqi-planen. Det finns många bra förslag där som vi kan jobba vidare med. Jag vill också yrka bifall till det tilläggsyrkandet. Jag ber om ursäkt att jag kom in sent. Där vi också föreslår ett tillägg till planen som handlar om att vi ska kunna kartlägga var ser vi de här problemen på de här skolorna. för att vi verkligen ska kunna vidta insatser som kan mota den homofobi som just nu växer sig allt starkare i vår stad. Det tycker inte jag att vi ska acceptera.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jörgen Fogelklou. Därefter Daniel Bernmar (V).

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande, fullmäktige, åhörare, alla Sverigevänner. Blerta jag hade tänkt ta och bemöta ditt första inlägg, men sen så gick du upp här i talarstolen och hade ditt andra inlägg. Och jag tror att du menar oss faktiskt. Du nämnde inte oss vid namn. Det där rinner av mig. Jag tar inte ens åt mig överhuvudtaget. Vi är ju liksom framtiden, det ser man i skolvalet. Vi, och jag ska vara helt ärlig, vi har inte vuxit på grund. av vår förträfflighet i början. Det gjorde vi inte. Vi var inte speciellt duktiga i början. Vi växte på grund av er inkompetens. Jag är helt säker på, och jag vet ju detta efter många år i den här fullmäktigesalen, att det jag står och driver här, det kommer du och ditt parti driva om några år. Men det du sa i ditt första inlägg här, det var att trakasserier, hot, det här har ökat lavinart sen efter 2013. Då är min fråga. Varför har detta ökat? Vem är det som har gjort det? Har vi kartlagt det? Eller har svensken gått och blivit homofob på sista tiden? Det tror faktiskt inte jag. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Blerta Hoti Singh.

Blerta Hoti Singh (S)

När lokala SD-politiker, likt din kollega i Stockholms stad, säger att hbtq-diplomering, genuspedagogik och normkritik bör läggas ner i Stockholms skolor. När man vill lägga ner och peta i huruvida man ska läsa hbtq-

vänliga sagostunder för barn på bibliotek. Det är sådant här som kan också uppfattas av ungdomar. Och ni är ju väldigt tydliga. Ni från Sverigedemokraternas sida tar väldigt mycket plats, både genom er hatpropaganda via Riks men också via TikTok. Så många, huvudsakligen killar, som går i skolorna nu, oberoende av etnicitet eller bakgrund, de tar till sig det som deras politiska företrädare som sprider hat mot hbtq-personer. De tar till sig det, tyvärr. Så det ökar.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik begärd av Jörgen Fogelklou.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Jag har själv från denna talarstol sagt otaliga gånger att genusvetenskap, det är överflödets förbannelse. Och det kommer jag fortsätta hävda här någonstans. Men jag, jag vet inte. Jag har ju själva söner och sen har jag ett antal bonusdöttrar. De är nu lite äldre så de är inte barn längre. Men alltså alla i deras umgänge växer ju upp. De har ju inte det minsta emot homosexuella. eller bisexuella, det är en fullständig vardag i deras, det är fullständigt självklarheter. Jag ställer mig frågan till det här. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Daniel Bernmar (V) och därefter Martin Wannholt. Varsågod!

Daniel Bernmar (V)

Tack, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag kommer fortsätta driva min tes, min hypotes, att högern inte är intresserade därför att de nedprioriterar de här frågorna. För nu kommer ju fler av de här diskussionerna om att vi inte ska ha mer planer, mer administration, det blir ett byråkratiskt monster och så vidare. Ja, men då kan vi konstatera. Den här planen har om jag räknat rätt 16 uppdrag. Vi har nu 413 rullande uppdrag i hela kommunen. När högern styrde den här kommunen så hade vi 968 rullande uppdrag från deras budgetar. Vi tillför med den här planen 16 till de 413. Alltså nästan fortfarande hälften ifrån det byråkratiska monstret som heter det lilla högerstyret. Sedan vill jag också ta upp det här med tilläggsyrkandet som jag tycker är bland det slarvigaste jag har varit med om i den här församlingen. Varför då? Jo, för att Jessica Blixt (D) frågade under planen mot tystnadskultur som man försvarade med näbbar och klor, vad har ni tänkt konkret? Jag ska konkret läsa upp nämligen ett av de här uppdragen. Det står, skolledarna ska i framtagandet av planen ”Plan mot diskriminering och kränkande behandling säkerställa att samtliga diskrimineringsgrunder ingår i kartläggningarna.” Kartläggningarna. Ni har alltså skrivit ett tilläggsuppdrag som är helt innefattat i ett av de uppdrag som ges i planen. Det är häpnadsväckande att man är så slarvig i sin opposition att man inte ens orkar läsa planen där uppdraget redan ligger. Avslag tilläggsyrkandet!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Martin Wannholt. Därefter Anna Sara Perslow.

Martin Wannholt (D)

Jag hade inte tänkt gå upp i den här debatten. Jag tyckte bara att det var ett jävla påhopp här förut som jag inte tolererar, att vi Demokraterna, om Axel fick sig en känga också och så vidare, att vi skulle tas till svars för att vi inte stöttar hbtqi. Det vet du Blerta, för jag vänder mig till dig. Du kör väldigt fult och jag tycker inte man ska göra det. Skulle jag vara riktigt elak här så kan jag ju ta upp vad dina partikamrater, till exempel i Malmö, eller de du samarbetar med i Vänsterpartiet, vad de har haft för människor. som de får hålla på och fösa ut ur partiet hela tiden. Men jag gör inte det. För jag vet att Daniel Bernmar (V) och jag vet att du, ni står upp för det här. Men jag vet också att du vet att Axel Josefson och jag, till exempel, också gör det. Så kom inte med så låg nivå, för då förstör du hela debatten. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det Anna Sara Perslow och därefter Bettan Andersson (V). Varsågod!

Anna Sara Perslow (C)

Tack fru ordförande! Jag vet inte om det är fler än jag som har noterat att det här rummet har fyllts av en hel del svordomar ikväll. Jag skulle önska att vi tog ner det en stund. Vi tillbringar ganska mycket tid ifrån nära och kära för att sitta här i den här salen. Jag tror att klimatet skulle bli bra mycket trevligare om vi slutade att svära så mycket. Vi ser en ökande oro i samhället med hbtqi-personer som upplever att det har blivit svårare att vara öppna i vardagen. Vi har pratat en hel del om principer här ikväll, och det är ju rätt lätt att vara för allas lika rättigheter i princip. Det svåra är att stå upp för dem när det faktiskt gäller, oavsett var det händer. Och när det handlar om att vara sig själv i skolan, bli bemött med respekt och känna sig trygg i sitt eget liv, då är den här planen ett steg i rätt riktning. Den är mer konkret än tidigare och försöker ta tag i de brister som vi faktiskt har sett. Men vi behöver ha koll på. Målen för uppföljning utan konsekvens riskerar att bli bara en simpel markering i ett system utan någon verklig förändring. För att det här beslutet ska göra skillnad krävs mycket mer än bara ambitioner. Det krävs tydligt ansvarstagande tillsammans med en vilja att förbättra. Det krävs förmåga att agera där det brister, och det krävs att frågorna prioriteras, och då inte bara i ord utan i praktiken. Med det sagt ställer sig Centerpartiet bakom reservationen. Bakom förslaget och jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är det Bettan Andersson (V) och därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod.

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, ni som lyssnar. Jag vill bara säga då för er som kanske har missat det, så är det en hel del från den förra hbtqi-planen som har genomförts, tack och lov, och blivit väldigt mycket bättre. Vi pratade om ansvar förut, men det är ju ändå så, jag tror det var du Axel som pratade om ansvar. Det var ju nedmontering av hbtqi-frågorna och MR-frågor när ni styrde. Det är ju bara att konstatera. Det är ju bara att titta på hur ni svarade på motioner, på interpellationer, hur det monterades ner på stadsledningskontoret, med mera, med mera, med mera. Det är ju liksom fakta. Men jag tänker på en annan sak. En annan sak som någon nämnde, och det är ju också den ökade homofobin i samhället, och som någon pratade om att det hade hårdnat sen 2013-2014-15. Ja, vi kan ju se vad är det som har hänt sen 2013–2015. Vi vet ju att man pekar ut högernationalismen som en utav de svåraste situationerna för hbtq-personerna idag. Vi ska komma ihåg det, att det sammanfaller väldigt bra i tiden med att det har blivit en annan del i politiken. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Pär Gustafsson (L) och därefter är talarlistan tom.

Pär Gustafsson (L)

Ordförande, fullmäktige! Från början skulle jag bara kort rätta mig själv. Liberalerna yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag och inte till kommunstyrelsens förslag. Och så får jag passa på att tacka sekretariatet som håller koll på oss, i alla fall på mig. Men sedan var Daniel inne på tilläggsyrkandet. Jo, det är väl jättebra att vi varje år upprättar planer för kränkningar. Men det är ju inte riktigt samma det som vi föreslår. Vi vill se en kartläggning som är bred och som genomförs vid alla skolor i stan för att vi verkligen ska kunna se hur det här ser ut. Det ser jag inte i de planerna vi har för kränkande behandling, varken i gymnasieskolan eller i grundskolan, tyvärr. Så bifall till tilläggsyrkandet!

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd Daniel Bernmar (V)

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande! Det är av det här skälet som vi behöver göra de här insatserna. Därför att diskrimineringslagen är tydlig. Skollagen är tydlig. Som utbildningsanordnare har man det ansvaret. Vi sitter ju ett antal huvudmän här inne och borde veta om det. Den sammanställning som man kan göra när varje skola har gjort det som lagen kräver av dem, som det här uppdraget också säger, det är nämligen det. Att göra den här sammanställningen när det gäller alla diskrimineringsgrunder. Det är någonting man ska göra som inte görs idag. Därför att det inte verkar ligga våra utbildningsanordnare, de verkar inte ha den kompetens som krävs. Det är därför det här

uppdraget ges. Så att man kan göra både en sammanställning på skolnivå och en sammanställning på utbildningsanordnarnivå eller huvudmannanivå beroende på vilken lagstiftning man vänder sig till. Så jo, uppdraget ligger. Det står också i texten om man läser vilka krav som ligger på till exempel. Pär själv när han är huvudman.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är replik begärd av Pär Gustafsson (L).

Pär Gustafsson (L)

Det är klart att varje skola ska jobba med de här frågorna, på varje skolenhet, år efter år följa upp dem. Det är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det är en självklarhet. Men det är inte det vi föreslår. Vi vill se en bred kartläggning över hela staden för att verkligen se i vilka områden, på vilka skolor har vi stora problem? Hur kan vi vidta åtgärder för att trycka tillbaka homofobin? För de som verkligen kan de här frågorna inte längre väljer att gå ut i klassrum, på skolor i vår stad, därför att de möter så stort hat, så tänker jag att vi behöver göra väldigt mycket. En viktig del är att ha den kunskapen. Tyvärr kommer vi inte att få den i de planerna, även med det förslaget som ligger i planen. Det är bra, men det är inte tillräckligt.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik av Daniel Bernmar (V).

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det går faktiskt inte att förstå vad Pär menar skiljer sig. Han säger att de ska göra en bred kartläggning. Sedan finns det ett uppdrag som är specifikt att alla skolor ska kartlägga. Alla skolor ska kartlägga. Utbildningsanordnaren ska sammanställa. Jag förstår inte hur ett tilläggsyrkande på något sätt bidrar med någonting, om man inte förstår det här tilläggsyrkandet som politisk teater, antingen för att få det att framstå som att man gör någonting när man inte gör någonting, därför att man bara vill analysera och kartlägga i stället för att vidta åtgärder, eller som en rasistisk hundvissla för att man vill peka ut vissa skolor, precis som Jörgen gjorde här tidigare. Någon av de två sakerna är det, för annars går det inte att förstå eftersom uppdraget finns i planen. Tack. Då är nästa talare Jörgen Fogelklou och därefter är talarlistan tom. Tack för ordet, fru ordförande, fullmäktige, åhörare, ledare! Så här, ska man göra någonting, i stället för en massa handlingsplaner, fler dokument? Det finns en förening i Göteborg som heter Homan, som drivs av Ardeshir Bibakabadi. Jag känner han sedan tidigt 90-tal. Vi jobbade ihop. Han är muslim, han är homosexuell och driver Homan för nyanländas sexuella rättigheter. Han berättar för mig då att, När han kom ut, när han var ny i Sverige, så var Göteborg en bögknackarstad. Det var svenska ungdomar med rakade huvuden som han var rädd för. Idag, när han åker ut till skolorna i våra förorter, så måste han ha personsäkerhet. Han är inte idag rädd för pulsvensken. Han är rädd för män med långt skägg och kvinnor i heltäckande slöjor. Det är de som säger att han ska hängas från en lyktstolpe idag. Inte, ja skinnskallar finns. Ska man göra någonting så tar man de här pengarna och ger till Homan, för det kommer att göra reell nytta här och nu. Han kommer in, varje år söker han pengar, men han får aldrig de pengar han begär.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är talarlistan tom och vi är redo att gå till beslut. Vi har Under överläggningen yrkar Axel Josefson och Emma Altenhammar i första hand återremiss till kommunstyrelsen enligt yrkande från M, D, KD och SD. Det var en. Jag säger det igen för säkerhets skull. Axel Josefson, Emma Altenhammar SD yrkar återremiss till kommunstyrelsen enligt yrkande från M, D, KD och SD. Sen har vi Bosse Parbring, Blerta Hoti Singh, Bettan Andersson, Anna Sara Perslow yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Och Pär Gustafsson yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från L, M D och KD den 26 mars 2026. Jag ställer först proposition på dels återremiss, dels avgörande idag. Om den senare bifalles ställer jag proposition på kommunstyrelsens förslag och förslaget från Pär Gustafsson. Jag kommer därefter ställa proposition på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet. Enligt kommunallagen kan ett ärende återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna, det vill säga 27 ledamöter, om detta inte har gjorts tidigare. Godkänns denna propositionsordning?
Tack. Vi lägger till det att Axel Josefson och Emma Altenhammar yrkar avslag. Jag läser inte upp alltihopa igen.

Kunde vi godkänna denna propositionsordning? Ja. Beslutar fullmäktige återremittera ärendet? Ja. Avgörande ärendet idag? Ja. Jag finner att fullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag. Votering har begärts och ska verkställas.
Då tror jag att alla är på plats. Då är det ja för avgörande idag och nej för återremiss. Starta omröstningen.
Då har vi stoppat omröstningen. Fullmäktige har med 47 röster mot 33 beslutat att återremittera ärendet genom en minoritetsåterremiss.

21. Göteborgs stads plan mot rasism

Margareta Andersson Broang (M)

Tiden går, men vi har ganska många ärenden kvar som vi behöver avsluta idag innan vi är framme med motionerna som vi inte kommer hinna med. Då är vi inne på ärende 21. Det är Göteborgs stads plan mot rasism. Ordet har begärts av Daniel Bernmar (V) och därefter Klas Forsberg (MP). Varsågod!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Vi vet idag att personer med utländsk bakgrund och utländska namn diskrimineras på bostadsmarknaden, på arbetsmarknaden. Vi vet idag att vi har 4000 medarbetare som varje år. blir diskriminerade eller kränkta på grund av sin etnicitet, religiösa tillhörighet eller andra synliga attribut. Vi vet att 40 procent av Göteborgs muslimer har blivit under det senaste året kränkta eller diskriminerade i en offentlig miljö. Vi vet att otryggheten för den judiska minoriteten har ökat. Det är bara några exempel på den ökade polarisering som sker i samhället just nu och på den ökade diskriminering som många utsatta minoriteter känner. Då vill jag komma tillbaka till vad Axel Josefson sa tidigare under en annan plandebatt. Varför har man då en plan? Frågade han retoriskt. Och då vill jag svara som Axel Josefson, jo, för att fokusera på viktiga saker och för att kunna följa upp. Och det är det vi nu ska göra, vi ska fokusera på viktiga saker. Nämligen att stävja den farsot som rasismen utgör för samhällskroppen. Det här är ett första steg att återupprätta det arbetet som nedmonterades förra mandatperioden, när vi hade en plan mot rasism. Där när vi utvärderade den kunde vi konstatera att inte en enda av de åtgärderna hade utförts. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det Klas Forsberg och därefter Axel Josefson.

Klas Forsberg (MP)

Tack ordförande, åhörare! Ja, rasismen, rasismen är som ett gift i grundvattnet. Även om du inte dricker det direkt så påverkar det hela ekosystemet du lever i. Det påverkar dig oavsett var du är. Och hur är det med rasismen i Sverige? Ja, den ökar. Det är precis som Daniel Bernmar (V) alldeles nyss sa. Vi ser det i en mängd olika tillstånd. Den här planen är ett nödvändigt verktyg för att försöka stävja detta och hålla tillbaka detta monster. Planen i sig är inget monster, men rasismen är ett monster. Förekommer det då rasism i stadens verksamheter? Ja, det gör det. Det förekommer både i skolan, ganska utbrett. Det förekommer i äldreomsorg. Vi tog för några år sedan in ett antal berättelser om situationer där människor hade upplevt rasism och diskriminering. Ni anar inte vilka fruktansvärda historier och berättelser detta är. Det är ingen tvekan om att det är så. Vi behöver ta till alla krafter för att se till att de här utsatta grupperna inte utsätts ytterligare. Vi behöver titta på den här planen utifrån medarbetarperspektiv. Vi behöver titta utifrån särskilda insatser för speciella grupper. Då har vi afro svenskar, judar, muslimer, romer, romer som är extremt utsatta, och samer. Jag yrkar bifall till KS. förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då har vi nästa talare Axel Josefson och därefter Blerta Hoti Singh (S). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Ja, tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja, man får ju vara glad att några lyssnar på en här. Lite synd att man inte lär sig, men det kanske kommer i ett senare tillfälle att man kan ta förnuftet till fånga när det

gäller lite andra saker. Men återigen, jag vidmakthåller anledningen till att vi vill ha den här återremissen. Det är att vi anser att det vi håller på att bygga upp nu, det är ett byråkratiskt monster. Vi måste kunna se hur vi kan göra det på ett annat sätt för att kunna få bättre effektivitet i det här. Därmed yrkar jag återremiss. Skulle den falla så yrkar jag avslag. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det Blerta Hoti Singh och därefter Pär Gustafsson. Varsågod!

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande och ledamöter. Det här planen precis som de tidigare planerna som ni har valt att fördröja genom att återremittera, är ett steg, ett sätt att effektivisera stadens arbete för att jobba mer ändamålsenligt för att förebygga rasism och diskriminering. I synnerhet i dessa tider där vi lever i en alltmer polariserad värld. Det hatet mot sådana som mig med muslimsk bakgrund, men också mot svenska judar, hbtqi-personer och alla andra som tillhör, som har någon form av avvikande norm i samhället, hur hatet och fördomarna späds på. Göteborg behöver inte mindre samordning i arbetet mot rasism. Vi behöver mer. Vi behöver en tydlig gemensam riktning framåt, vilket? den här planen faktiskt pekar och går mot. Bland annat jag som sitter i stadens samråd med den judiska församlingen, där har vi ett stort problem med att högtidlighålla judiska högtider. En del av den här planen går ut på att skapa bättre förutsättningar för stadens arbete att uppmärksamma judiska högtider inom olika välfärdsverksamheter. Så att vi behöver den här planen. Jag förstår inte hur man bara på ett enkelt svepande sätt, genom att säga att det här skulle vara ett byråkratiskt monster, utan att ge ett alternativ på hur vi i stället främjar arbetet mot rasism. Hur det kan vara okej. Jag tycker det är djupt problematiskt. Så med det så yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det Pär Gustafsson (L) och därefter Marie Brynolfsson.

Pär Gustafsson (L)

Ordförande, fullmäktige! Rasism är ett hot mot både individens frihet och vårt samhälles grundläggande värderingar. Rasism är ett gift, som vi hörde innan. Vår hållning är tydlig. Rasism ska motverkas aktivt, både genom lagstiftning, genom utbildning och den plan som nu ligger på fullmäktiges bord. Jag vill yrka bifall till Liberalernas förslag i kommunstyrelsen som är bifall till SLK:s förslag. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Marie Brynolfsson och därefter Bettan Andersson (V).

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag vill bara säga att en del i planen som jag är väldigt glad över är medarbetarperspektivet, att det belyses ytterligare därför att ingen ska utsättas för rasism på sin arbetsplats. Sen vill jag vända mig mot den här beskrivningen om ett byråkratiskt monster. Och passa på att ta upp det näringslivsstrategiska programmet. Som vi ju alla här känner väl till tror jag. För att vi har ju resurser avsatta tjänstepersoner som reser runt i alla nämnder och styrelser. För att prata om framdriften av programmet och strategierna i det. Det anordnas stormöten, flera stycken faktiskt. Företagsbesök. Med alla vi som sitter här inne. För som du sa Axel, att man sätter fokus på viktiga. . .rättiga frågor med en plan och man följer upp dem för att man ska få framdrift i dem. Och det är precis det som det här handlar om. Eller hur? Ingen ska bli utsatt för rasism på sin arbetsplats. Jag skulle tycka det var fantastiskt om vi hade samma engagemang när det gäller mänskliga rättigheter. Tänk om vi hade stormöten med alla politiker runt bord med våra medarbetare för att prata om rasism, hur man har det på. jobbet? Att hela kommunfullmäktige besöker välfärdsverksamheter i stället för företagsbesök för att bilda oss en uppfattning hur det faktiskt ser ut i våra verksamheter? Det tycker jag hade varit väldigt relevant. Bifall KS förslag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, då är replik begärd av Axel Josefson.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige. Nu är vi i gång igen. Nu kommer vänsterns svepande anklagelser här. Vem av oss har påstått att vi ska ha rasism på våra arbetsplatser? Vem är det som har påstått det? Jag har inte hört det. Sen är det bra att du tar upp det här med det näringslivsstrategiska programmet. Ett extremt framgångsrikt program som har skapat tillväxt och som, ja jag tror egentligen alla våra kranskommuner nu har gått in i samma program. Jag tycker det är lite tråkigt att du försöker kasta det under bussen också. Ett samarbete som har varit väldigt väl för oss. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är replik Begärd av Marie Brynolfsson (V).

Marie Brynolfsson (V)

Tack, nej det var inga svepande anklagelser överhuvudtaget. Det var bara konstaterande av fakta hur prioriteringarna ser ut. Sen har jag absolut ingen värdering heller i det näringslivsstrategiska programmet om man skulle fortsätta med det eller inte. Jag bara konstaterade och jämförde. Det är två olika saker. Så det var inte svepande och jag hade inga planer på att kasta någonting annat under bussen heller. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är det replik av Axel Josefson.

Axel Josefson (M)

Tack för det fru ordförande. Men då Marie, återstår frågan på vilket sätt menar du att vi nedprioriterar det här bara för att vi vill ha ett annat angreppssätt på det här? På vilket sätt kan du påstå det? Det blir lite märklig diskussion här. Här ser vi ett bekymmer och problem som vi inte är ensamma om, utan det här är faktiskt någonting som förvaltningarna själva lyfter. Att det här är ett omfattande arbete, dålig effekt, väldigt svårt att kunna genomföra. Ja, vi ser att det finns ett stort problem här. Vi vill ta ett omtag kring detta och då helt plötsligt så är vi de som nedprioriterar det här och som till och med skulle vilja se rasism på våra arbetsplatser. Jag fattar inte hur de får allting ifrån.

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärd av Marie Brynolfsson.

Marie Brynolfsson (V)

Tack. Nej, jag undrar också ibland själv faktiskt vart jag får allt ifrån. Men i det här fallet så fick jag det faktiskt från dig, Axel, för det var ju du som sa i den förra debatten. Det är så viktigt att sätta fokus på viktiga frågor. Så att man kan följa upp dem i en plan. Det handlade om tystnadskulturen och utsatta områden. Då var det jätteviktigt att sätta fokus på viktiga frågor i en plan så att man kan följa upp dem. Då var det en viktig. Här är det uppenbarligen inte en viktig fråga. För då hade det väl varit bra med de här riktlinjerna. Så att vi kan sätta fokus på de här frågorna. Och följa upp dem. Se till att vi får framdrift och konkreta åtgärder på plats. Tack. Replik av Axel Josefson, en sista. Jag är glad att det är sista. Absolut, det är bra att ni har lärt er detta nu, att vad man nu använder en plan till, att det handlar om att sätta fokus på viktiga frågor för att man ska kunna följa upp. Men då gäller det att man har en rimlig plan. Det ni nu lägger fram här, det är ju en uppsjö av olika planer som kommer bli ett stort dubbelarbete för våra förvaltningar och där man ser en svårighet att faktiskt få effekt i det. Det är det vi vänder oss emot och där vi tycker att det är läge för att ta ett omtag. Det handlar absolut inte, som du påstår, om att vi skulle ha rasism på våra arbetsplatser. Det känns ju helt befängt.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då återgår vi till talarlistan. Det är Bettan Andersson (V). Därefter Bosse Parbring (MP).

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande, fullmäktige och ni som lyssnar. Vi kan lika gärna fortsätta med upp och hoppa med Axel Josefson, för jag kommer att ställa en fråga till dig igen. Det är ju det här med hur kan du tycka att de här planerna är stora byråkratiska monster, men inte de andra planerna? Du har liksom inte riktigt svarat på det. De planerna som berör frågor som du tycker är viktiga rent ideologiskt, och det är helt okej, jag vet var du står ideologiskt, och jag vet var jag står ideologiskt. Men varför då de som, frågorna som för mig är ideologiskt viktiga också, de är totalt ointressanta för dig, för de är byråkratiska monster. Jag förstår inte riktigt och skulle vilja ha ett svar. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik av Axel Josefson. Tack för det fru ordförande!

Axel Josefson (M)

Jag vet Bettan du brinner för de här frågorna. Jag tycker nog att vi har använt drygt en timme här att förklara det här. Jag tycker Dan-Ove var väldigt väl inne på detta i början av den här debatten där han tydligt redogjorde för detta. Det blir ett omtag på något sätt här och jag känner väl inte riktigt att det för debatten framåt. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är replik begärd av Bettan Andersson (V).

Bettan Andersson (V)

Tack. Nej, det kanske inte för diskussionen framåt, men frågan blev ändå inte besvarad. Men jag nöjer mig med det, för det är helt okej.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då återgår vi till talarlistan. Nästa talare Bosse Parbring. Därefter Hanan Baalbaki.

Bosse Parbring (MP)

Varsågod. Ordförande! Ja, Axel Josefson, jag vill nog ändå uppehålla mig vid det här byråkratiska monstret. För jag kände att jag tänkte, vad är det för plan vi ska besluta om nu? Så jag läste igenom den och så tyckte jag. Det är klart att jag skulle kunna vässa till några formuleringar i den själv om jag fick skriva om den. Men jag tycker att den är ganska konkret och verksamhetsnära och hands on. Så jag tänker, vad är det du vill ta bort? Vad vill du förbättra? Hur skulle det se ut om du skrev planen? Det skulle jag gärna vilja veta. Den har ju gått ut på remiss och de allra, allra, allra flesta remissinstanserna tillstyrker planen precis som de gjorde med hbtqi-planen. Så jag undrar, vad är det du vill ändra?

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Hanan Baalbaki. Därefter är talarlistan tom.

Hanan Baalbaki (S)

Tack. Har vi koll på hur många medarbetare som jobbar i Göteborgs stad som bygger den här staden? Som har utländsk bakgrund? Har vi gjort någon statistik på det? Nej. Har vi koll på hur många judar, muslimer och kristna som har känt sig utsatta dagligen? Nej. Har vi plan på hur vi ska ta hand om de här människorna som jobbar inom välfärdsyrket? Utan dem hade inte Göteborgs stad funkat. Har vi koll på. Nej. Det här är det lilla minsta vi kan erbjuda. När vi pratar välfärd så måste vi prata invandrargrund och muslimska grunder som tar hand om våra äldre. Vi ska börja jobba, titta framåt. Rasism 2026, Göteborgs stad. Alltså Göteborg, den vackra staden som man sökte sig hit för friheter och demokrati och mänskligheten. Folk är rädda idag. Vad är det vi har skapat? Vi tar ansvar för detta. Vi har kränkt människor. människor som bor här. Vi ska ta hand om alla människor. Alla är välkomna. Alla bygger upp. Och de som inte sköter sig i det här landet, det har jag sagt tusen gånger, de räknas inte. Men människor som sköter sig och jobbar och känner sig, nej, det räcker med rasism nu. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är nästa talare Anna Sara Perslow och därefter talarlistan tom. Varsågod.

Anna Sara Perslow (C)

Jag skulle vilja yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Och jag skulle vilja. Jag skulle vilja säga att vi alla här verkar vara väldigt mycket för mänskliga rättigheter. Det kan vi komma överens om. Men jag tycker det är lite synd att vi inte kan värna frågorna på ett bättre och bredare sätt. Men jag ser fram emot att debatten kommer åter, så får vi vässa kanonerna igen och våra verktyg. Tack för ikväll!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är talarlistan tom och vi är redo att gå till beslut. Då är det ett återremissyrkande. Med tre yrkanden. Det är under överläggningen yrkar Axel Josefson i första hand återremiss till kommunstyrelsen enligt yrkande från M D, KD och SD och i andra hand avslag på kommunstyrelsens förslag. Vi har Daniel Bernmar (V), Klas Forsberg, Blerta Hoti Singh, Anna Sara Perslow, yrkar bifall på kommunstyrelsens förslag. Vi har Pär Gustafsson yrkar att fullmäktige beslutar om ytterligare reservationer. Sluta bifalla stadsledningskontorets förslag. Jag ställer först proposition på dels återremiss, dels avgörande dag. Om den senare bifalles ställer jag proposition på kommunstyrelsens förslag och de återstående förslagen. Enligt kommunallagen kan ett ärende återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna, det vill säga 27 ledamöter, om detta inte har gjorts tidigare. Godkänns denna propositionsordning? Beslutar fullmäktige att återremittera ärendet? Ja. Att avgöra ärendet idag? Ja. Jag finner att fullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag. Votering av begärs och ska verkställas.
Ja. Då är det ja för avgörande idag och nej för återremiss. Det är klart för omröstningen. Jag startar.
Då stoppar jag omröstningen. Fullmäktige har med 47 röster mot 33 beslutat att återremittera ärendet genom en minoritetsåterremiss.

21. Bordläggning av ärenden

Aslan Akbas (S)

Då är vi på ärende nummer 21. Klockan är 21.44. Jag föreslår att vi sätter punkt för dagens fullmäktigedebatt. Kan vi göra så? Då är vi inte färdiga. Kan vi bordlägga ärende 22–29? Kan vi bordlägga motionerna 30–34? Det har kommit in motioner. Kan interpellationen framställas? Kan anmälningsärende antecknas? Då vill jag passa på att tacka för den här dagen och även tacka de som har följt oss och önska er en fortsatt trevlig kväll.